

ಎಸ್.ಜಿ.ವಿ.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟಿನ

ಮಾತೋಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮ ವಿಲರಪ್ಪ ಚಿನಿವಾರ
ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,
ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ -586212

ತಾ: ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ಜಿಲ್ಲಾ : ವಿಜಯಪುರ

ಜ್ಞಾನಗಂಗಾ

ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ

2020-21

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಪೋಲೇಶಿ

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ

ಮಾತೋಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶನ

ಎಸ್.ಜಿ.ವಿ.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ

ಮಾತೋಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮ ವೀರಪ್ಪ ಚಿನಿವಾರ
ಜ್ಞಾನಗಂಗಾ

ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು	:	ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರು	:	ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಎನ್. ಪೋಲೇಶಿ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಸಂಪಾದಕರು	:	ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್ ನರಗುಂದ
ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ	:	ಡಾ. ಎಂ. ಐ. ಬಿರಾದಾರ ಡಾ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅಂಗಡಿ ಡಾ. ಎ. ಎ. ಮುಲ್ಲಾ
ವರ್ಷ	:	2020-21
ಪ್ರಕಾಶನ	:	ಮಾತೋಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶನ ಎಸ್.ಜಿ.ವಿ.ಸಿ. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ
ಮುದ್ರಣ	:	ಜಿ.ಪಿ. ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್, ಗದಗ

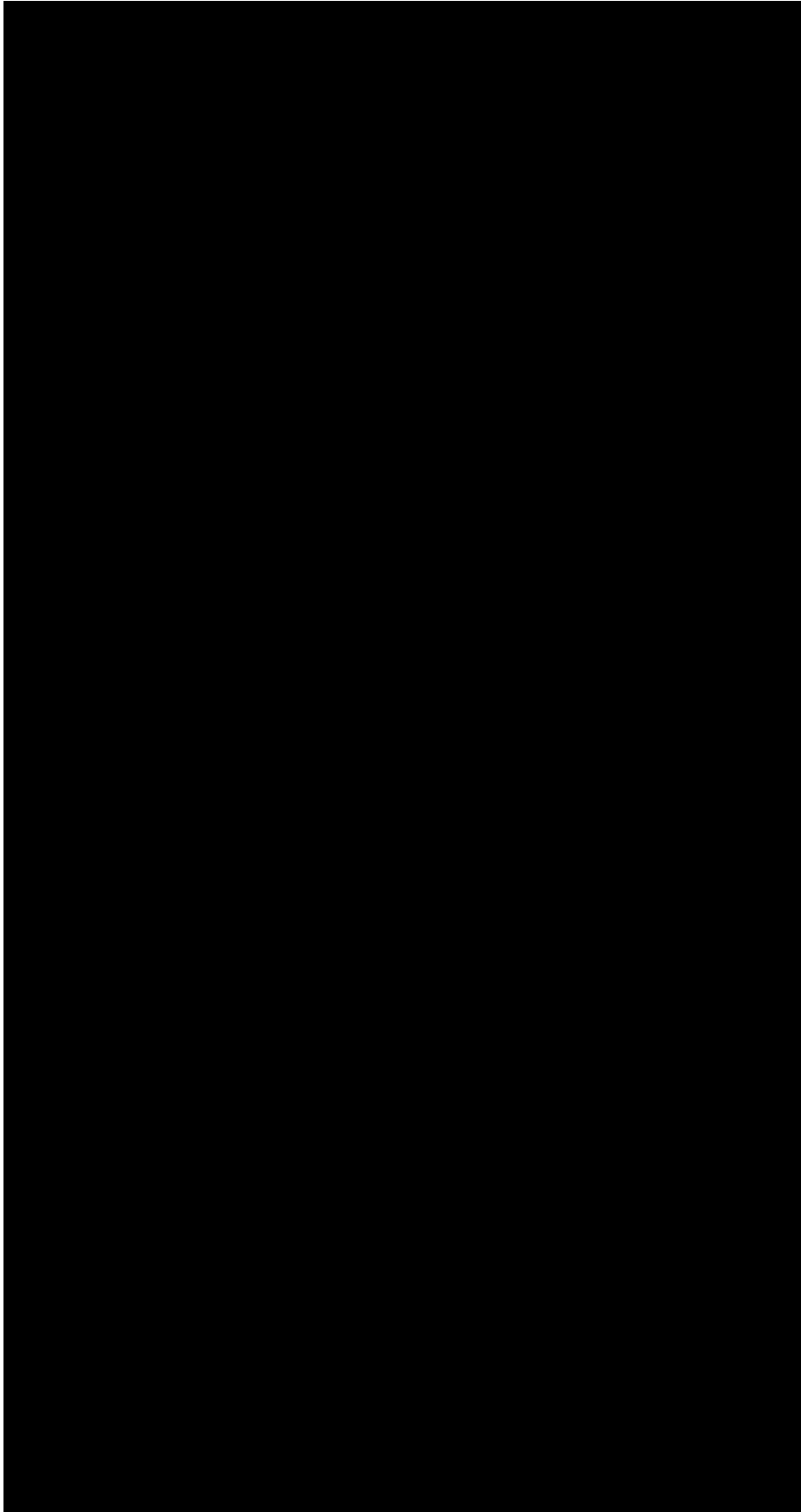
**ಮಾತೋಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮ ವಿಲರಪ್ಪ ಚಿನಿವಾರ
ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರಕ ವಿಶ್ವನ್ಥ ನಿಧಿ, ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ**

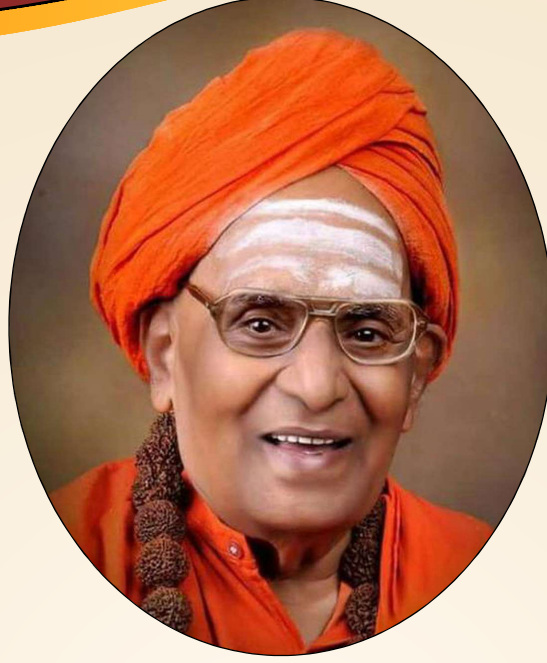

- 1) ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಮ. ನಿ. ಪ್ರ. ಗುರುಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮೀಜಿ
ಚಿತ್ತರಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠ ಇಲಕಲ್ಲ
- 2) ಡಾ. ಸತೀಶ ಎಸ್. ಜಿಗಜಿನ್ನಿ
ಚೇರಮನ್ನರು
- 3) ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಎಸ್ ತಡಸದ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
- 4) ಶ್ರೀಮತಿ. ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಂಕೇತ ಬಗಲಿ

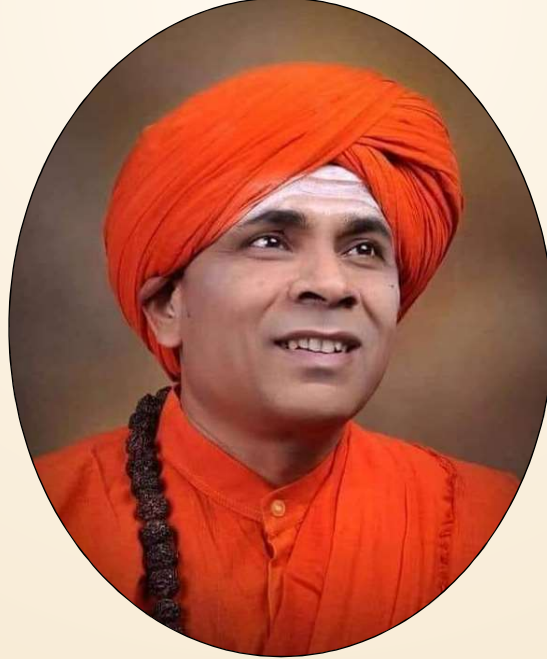
ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಪ್ರೊ. ಎ. ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಎನ್. ಪೋಲೇಶಿ

ದಿವ್ಯಚೇತನ
ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಲಿಂ. ಡಾ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮೀಜಿ
ಚಿತ್ತರಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನಮಠ, ಇಲಕಲ್ಲ

ಮಹಾಚೇತನ
ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಮ. ನಿ. ಪ್ರ. ಗುರುಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮೀಜಿ
ಚಿತ್ತರಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನಮಠ, ಇಲಕಲ್ಲ

ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಸ್ಥ ನಿಧಿಯ ಚೀರಮನ್ವರು
ಡಾ. ಸತೀಶ ಎಸ್ ಜಿಗಜಿನ್ನಿ

ವಿಶ್ವಸ್ಥ ನಿಧಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು
ಶ್ರೀ ಅನುರಾಗ ಎಸ್ ತಡಸದ

ವಿಶ್ವಸ್ಥ ನಿಧಿಯ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳು
ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಂಕೇತ ಬಿಗಲಿ

ವಿಶ್ವಸ್ಥ ನಿಧಿಯ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಪ್ರೊ. ಎ. ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ಎನ್. ಸೋಲೇಶಿ

ನ್ಯಾಕ್ ಸಂಯೋಜಕರು
ಪ್ರೊ. ಎಸ್. ವಿ. ಗುರುಮಠ

ಆಯ್.ಕ್ಯೂ.ಎ.ಸಿ. ಸಂಯೋಜಕರು
ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ಗೂಳಿ

ಸಂಪಾದಕರು
ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಒಳ ವಿಷಯಗಳು	ಪು.ಸಂ.
1.	ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳ ನುಡಿ - ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ	3
2.	ಸಂಪಾದಕರ ನುಡಿ - ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ	4
3.	ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ - ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಪೋಲೇಶಿ	6
4.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅನಿಸಿಕೆ - ಕುಮಾರ ಅಶೋಕ ರಾಠೋಡ, ಕುಮಾರಿ ಶ್ರೇಯಾ ಕೋಟಿ	8
5.	ಬೋಧಕ ಹಾಗೂ ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವಿವರ	
6.	ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಲೇಖನಗಳು	
	1. ಬಸವ ತತ್ವ ಪರಿಪಾಲಕರು ಲಿಂ. ಡಾ ಮಹಾಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು - ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ, ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ	13
	2. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು - ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹೂಗಾರ	16
	3. ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯ ಕಲಕೇರಿ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಮಠ - ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹೂಗಾರ	18
	4. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಕ್ಷಮತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ - ಪ್ರೊ. ಆರ್.ಡಿ. ನಂದೆಪ್ಪನವರ	20
	5. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ - ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಐ. ಬಿರಾದಾರ	22
	6. ಜಾಣರ ಜನಪದಗಳು - ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ	29
	7. ಭಾವೈಕ್ಯತೆ - ಡಾ. ಪಿ.ಎಚ್. ಉಪ್ಪಲದಿನ್ನಿ	33
	8. ಕನ್ನಡ ಸೊಬಗು - ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಿ. ಜತ್ತಿ	34
	9. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ - ಕುಮಾರ ಗಂಗಾಧರ ಹಿರೇಮಠ	36
	10. ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪು - ಕುಮಾರಿ ಚೈತ್ರ ಶ. ಮೇಟಿ	40
	11. ವಚನಕಾರ್ತಿ ಶರಣೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ - ಕುಮಾರಿ ಗೀತಾ ಬಿ. ಬೊಮ್ಮನಾಳ	42
	12. ನಮ್ಮ ಊರು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ - ಕುಮಾರ ಆಕಾಶ ಪಿ. ಚಿನ್ನರಾಠೋಡ	44
	13. ಸರ್ವಜ್ಞನವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಗಳು - ಕುಮಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಗುಂಡಕನಾಳ	47
	14. ಬಾಡಿದ ಮನಸ್ಸು - ಕುಮಾರ ತಿರುಪತಿ ಎಸ್. ರಾಠೋಡ	50
	15. ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಕಲೆ - ಕುಮಾರ ಶ್ರವಣ ಹೂಗಾರ	51
	16. ಬೆಳಗು ಜಾವ - ಕುಮಾರ ಮೌಲಾಲಿ ಚಪ್ಪರಬಂದ	53

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಒಳ ವಿಷಯಗಳು	ಪು.ಸಂ.
7.	ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿಭಾಗದ ಲೇಖನಗಳು	
	1. How do plants make their own food - Prof : Shantayya V. Gurumath	54
	2. Dr. B.R. Ambedker's Thoughts's on Agriculture - Dr. Ramu Hasanappa Sajjan	56
	3. C.N.R. Rao <small>FNA, FASc, FRS, FTWas, hon. frsc, mae, hon Finstp</small> - Prof : Abdulrazak Shekhasaheb Bagawan	64
	4. Digital Marketing Social Media Surges Economic Growth in 21st Century - Prof : Shrishail Hatti	70
	5. Corona Warriors Service And Challenges - Bhagyashree Shashikant Salimath	75
	6. Dowry System - Miss Shruti Vijay Chavan	78
	7. The impact of technologies on the environment - Miss Laxmi Patil	81
	8. Child Marriage - Miss Pavitra B. Pawar	83
	9. Terrorism - Miss Rakshita S. Meti	85
	10. Lambani Art Work - Miss Rakshita S. Lamani	87
	11. Alphabet Acrobatics - Mr. Naveen Y. Chalavadi	89
	12. National Education Policy : 2020 - S.K. Raju	93
	13. Mobile Phone A Boon or Bane - Miss Naseema A. Bagawan	95
8.	ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗದ ಲೇಖನಗಳು	
	1. Corraption - Kumari Purnima Hiremat	97
	2. Child Marriage - Kumari Laxmi Kadlimatti	100
	3. Globalization - Kumari Annapurna Somanal	104
9.	ಉರ್ದು ವಿಭಾಗದ ಲೇಖನಗಳು	
	1. Education shapes the destiny of India - Dr. A.A. Mulla	107
	2. Missile Man Dr. APJ Abdul Kalam - Nishat A. Nagaral	109
	3. Modern Technology - Kausar Banu Makashi	111
10.	ಭಾವಚಿತ್ರಗಳು	

ADMINISTRATOR'S MESSAGE

I take immense pleasure in conveying my heartfelt congratulations to all of you and editorial team of “Jnana Ganga”. A college magazine is a mirror of the college life. It reflects the literary, educational and sports activities going on in the college. It portrays thoughts, ideas, dreams, creative writings and aspirations of young minds and it is a platform that provides exposure and freedom to express their views. I congratulate the efforts of the team in compiling and unleashing the hidden potential of the students and staff making this magazine very purposeful and meaningful. The idea of Jnana Ganga centres on a cognitive event which is recognized when experienced. The students have made conscious efforts to express their thoughts and ideas in a very beautiful manner.

I appreciate the efforts of Principal, staff and students for bringing out this magazine successfully. Amidst all challenges of Covid-19 in the last few months. A layman can judge the standard of the education of a college just by going through the college magazine. It shows the activities of students in the field of extracurricular enthusiasm as well as in their academic ventures.

The college magazine prepares the students for their future. It gives them training in concentration of thoughts and ideas. It can educate and prepare students for their different roles in the society. The young writers and poets get an excellent opportunity for displaying their talent. It cultivates literary taste among the students. The young budding authors and poets are encouraged a lot when their works are published in magazine.

I wish the best of fortune, peace and prosperity to all those who contributed to the noble task of spreading education, special Dr. P.N. Naragund , chief editor through “Jnana Ganga”.

Prof A.B. Kulkarni

ಸಂಪಾದಕರ ನುಡಿ...

ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಸದೃಢ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ನವ ಭಾಷ್ಯ ಬರೆಯಬೇಕಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸುವವರು. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತಮ್ಮ ತ್ಯಾಗದ ಫಲದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿವೆ.

‘ವಿಜಯಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದರೂ ಬರಹಕ್ಕೆ ಬರಗಾಲವಿಲ್ಲ’ ವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಳಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕವಿ, ಸಾಹಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅಜರಾಮರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಇಂಥಹ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ತಾಲೂಕು ತನ್ನದೇಯಾದ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮಹಾದಾನಿ, ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಆಧುನಿಕ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯೆಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಮಾತೋಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮನವರು ಚಿನಿವಾರ ಅವರ ದಾನದ ತ್ಯಾಗದ ಫಲದಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಮ್ಮ ವೀರಪ್ಪ ಚಿನಿವಾರ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಸಾರಕ ವಿಶ್ವಸ್ಥನಿಧಿಯು 1967ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. 1968ರಲ್ಲಿ ಮಾತೋಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮ ವೀರಪ್ಪ ಚಿನಿವಾರ ಕಲಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಕಲಾ ವಿಭಾಗದೊಂದಿಗೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗಗಳು ಆರಂಭವಾದವು. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ.

ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಸುಸಜ್ಜಿತ ಮೈದಾನ, ಇ-ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು, ವಸತಿ ನಿಲಯ, ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಅಧಿತಿ ಗೃಹ, ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್, ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ, ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್ ಘಟಕಗಳಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಸ್ತು, ಮಮತೆ, ಸಂಯಮ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ಸೋದರತ್ವ ಮುಂತಾದ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಬಿಇಡಿ, ಐಟಿಐ, ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿದ್ದು ಆಯಾ ವಿಭಾಗದ ವತಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟ, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಹಲವಾರು ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯತೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (NAAC) ಸನ್ 2004-2005, 2010-2011 ಹಾಗೂ 2016, 2017 ಮಾನ್ಯತಾ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ.

ಈಗ 2021-2022ರ ನ್ಯಾಕ್ ಆಗಮನದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ರ್ಯಾಂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸದಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮ.ನಿ.ಪ್ರ. ಗುರುಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಚೇರಮನ್ನರಾದ ಡಾ|| ಸತೀಶ ಎಸ್. ಜಿಗಜಿನ್ನಿಯವರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ ಎಸ್. ತಡಸದ ಮತ್ತು ಟ್ರಸ್ಟಿನ ಧರ್ಮದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಂಕೇತ ಬಗಲಿ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಪೋಲೇಶಿ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವರಾಜ ಎ. ತಡಸದ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆ ರೂಪಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣೀಕರ್ತರಾದವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿ, ಉರ್ದು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವರಿಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ, ಲೇಖನಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತಿಡಿ ತೀವ್ರ ಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹೂಗಾರ, ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಐ. ಬಿರಾದಾರ, ಡಾ. ಎಸ್.ಸಿ. ಅಂಗಡಿ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಎ.ಎ. ಮುಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಚಿಂತನೆಗಳ ಮೂರ್ತರೂಪವೇ 'ಜ್ಞಾನಗಂಗಾ'. ಈ ಸಂಚಿಕೆಯ ಒಡಲಾಳದಲ್ಲಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಲೇಖನಗಳು, ಕವಿತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಆಯಾ ವಿಭಾಗಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

'ಜ್ಞಾನಗಂಗಾ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಸಲಹೆ- ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ, ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು. 'ಜ್ಞಾನಗಂಗಾ' ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಯು ಮಾತೋಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶನದಿಂದ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಈ ವಾರ್ಷಿಕ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಬೆರಳಚ್ಚು ಮಾಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಿ. ಜತ್ತಿ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮಡಿವಾಳರ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಸಂಪಾದಕರು

ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಎಂ.ಜಿ.ವೈ.ಸಿ. ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ,

ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ.

ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿ 2020-21

ಪೂಜ್ಯರೆ, ಗಣ್ಯರೆ, ಊರಿನ ಹಿರಿಯರೆ, ಪತ್ರಕರ್ತರೆ, ಆತ್ಮೀಯ ಮಿತ್ರರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರೆ ಇಂದು ಮಾತೋಶ್ರೀ ಗಂಗಮ್ಮನವರ 31ನೇ ಪುಣ್ಯಸ್ಮರಣೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸತತ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಡಿದ ಕೋವಿಡ್ ನಡುವೆ ನಾವು ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಉಳಿದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ವರ್ಷ ನಾವು 9 ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೆಬಿನಾರ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದು, ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು 4 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂದು 3 ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಸಯ.

ಡಾ. ಬಲವಂತ ಎಂ. ಪೋಲಿಸ್‌ಪಾಟೀಲ (ಉಣ್ಣಿಬಾವಿ) ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನಿಧಿಯನ್ನು “ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ”ಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ, ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ಗೂಳಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ನರಗುಂದ ಅವರಿಂದ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ‘ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳು’ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿಯ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಆರ್.ಎಚ್. ಸಜ್ಜನ ಅವರ ಸಂಪಾದಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪ ನಾಗಪ್ಪ ಮಾಲಗತ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪ ಮಾಲಗತ್ತಿ ನಿವೃತ್ತ ಸಬ್‌ರಜಿಸ್ಟರ್ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಲಗತ್ತಿ ಸಹೋದರರು ಸೃಜನ ಶೀಲ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲು ದತ್ತಿ ನಿಧಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ಸದರಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷ “ಕೊರೋನಾ ವಾರಿಯರ್ಸ್ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳು” ಎಂಬ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿಯ ಲೇಖನಗಳು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ಮಂಡನೆಯಾದವು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ, ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ಎಂದು ಮೂರು ನಗದು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮತ್ತು ಡಾ. ಪಿ.ಎನ್. ನರಗುಂದ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ದತ್ತಿನಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಡಾ. ಶಾಂತಾದೇವಿ ಇಮ್ಮಾಪೂರ 1 ಲಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧಣ್ಣ ಅಂಗಡಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ, ಹೀಗೆ ಸುಮಾರು 5,63,654 ರೂ ದತ್ತಿ ನಿಧಿಯನ್ನು ಬಿ.ಎ., ಬಿಕಾಂ, ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ. ಅಂತಿಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಕ ಪಡೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅದರ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 8/10 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ CCTV ಕ್ಯಾಮರಾಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಸುಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಕ್ಯಾಮರಾಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಚಲನವಲನ, ಉಪಕರಣಗಳ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಸುಮಾರು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಅಳವಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವುದು.

UGC ಅನುದಾನ ಮತ್ತು Trustನ ಧನಸಹಾಯದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಒಳಾಂಗಣ ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದ (Indoore Stadium) ಭತ್ತವು ಹಾಳಗಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಛಾವಣಿಯನ್ನು ಸುಮಾರು 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿಯು ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಬಿ.ಎಡ್. ಕಾಲೇಜಿನ ಮೊದಲು ಮಹಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಭಾಂಗಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು 80 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಇದರಿಂದ NCTE ಯ ನಿಬಂಧನೆಯ ಪೂರೈಸಿದಂತಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜಿನ ಕಟ್ಟಡಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ವಸತಿನಿಲಯ, ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಇನ್ನುಳಿದ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಆರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ CO2 ಸಿಲಿಂಡರ್, ABC ಸಿಲಿಂಡರ್, ಹೂಜ್ ಪೈಪ್, ಸೂಚನಾ ಫಲಕಗಳು FIRST AIDನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಕ್ಲಾಟರ್ಸ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರೋಡಿಕರಣ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಅದು ಈಗ ಮುಗಿಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ.

ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಮ್ಮ ವೀರಪ್ಪ ಚಿನಿವಾರ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ-ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಕೋವಿಡ್ ಸಾಂಕ್ರಮಿಕ ರೋಗದಿಂದ ಅಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಾದ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ, ಪದವಿ ಬಿ.ಎಡ್ ಹಾಗೂ ITI ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ/ನಿಯರು 100/100 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ, ಕುಮಾರಿ ಶ್ರೀಯಾ ಕೋಟಿ ಬಿ.ಎಸ್ಸಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸೆಮೆಸ್ಟರ್ ಶೇ. 95.44% ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಈ ವರ್ಷ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ 1/11 ರ್ಯಾಂಕ್ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ.

ಕ್ರೀಡಾ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಚಿನ್ ರಾಠೋಡ್, ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹೊಸಮನಿ, ಶಿವಪ್ಪ ಜಂಬಗಿ, ಕೆಂಪಣ್ಣ ಜೋಶಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ Blue ಗಳು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೊನ್ನಪ್ಪ ಕಾರಕೂರ ಭಾರತ ಸ್ಕೌಟ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್‌ರೋವರ್ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಪುರಸ್ಕಾರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಆಶೀರ್ವಾದದಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆ ಇನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಪ್ರೋಲೇಶಿ
ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅನಿಸಿಕೆ...

ಎಂ.ಜಿ.ವಿ.ಪಿ.ಸಿ ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸ್ನೇಹಿತರ ಭವಿಷ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮಾತೃ ಹೃದಯದವರು. ಸತ್ಯ, ನೀತಿ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಲಿಸಿದವರು. ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳಿವೆ. ಕ್ರೀಡೆ, ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ., ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆಗೆ ದೈಹಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ದಾಹವನ್ನು ನೀಗಿಸಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ದಿನಾಚರಣೆ, ಪಠ್ಯತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಮುಂತಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆಹಾವಳಿ ಹಾಗೂ ಕರೋನಾ ಮಹಾಮಾರಿ ರೋಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್, ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್‌ಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ನೆರೆಹಾವಳಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಕರೋನಾ ರೋಗದ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದ ವೈದ್ಯರು, ಪೋಲಿಸರು, ಅಂಗವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು, ಪುರಸಭೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರ ಮುಂತಾದವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯವು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿ ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ.

ಕುಮಾರ ಅಶೋಕ ರಾಜೋಡ
ಕುಮಾರಿ ಶ್ರೇಯಾ ಕೋಟಿ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿ

**ಎಂ.ಜಿ.ವಿ.ಸಿ. ಕಲಾ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಪದವಿ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ**

ಬೋಧನಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ : ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ರಾಂತ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಪೋಲೇಶಿ : ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಡಾ. ಪಿ.ಎನ್. ನರಗುಂದ : ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ವಿ.ಎಸ್. ಲಮಾಣಿ : ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಎ. ಬಿರಾದಾರ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಐ. ಬಿರಾದಾರ : ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಮತ್ತು ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಆಫೀಸರ್
ಪ್ರೊ. ಜೆ.ಸಿ. ಹೊಸಮನಿ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಹಿಂದಿ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಎಸ್.ಸಿ. ಅಂಗಡಿ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಉರ್ದು ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಎ.ಎ. ಮುಲ್ಲಾ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಆರ್.ಎಚ್. ಸಜ್ಜನ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ಗೂಳಿ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ಆರ್.ಡಿ. ನಂದೆಪ್ಪನವರ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಪಿ.ಎಚ್. ಉಪ್ಪಲದಿನ್ನಿ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಚ್. ನಾಟೀಕಾರ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಎಸ್.ಬಿ. ಚಾಧವ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹೂಗಾರ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು
ಗೈಡ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್

ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಡಾ. ಎಂ.ಆರ್. ಹೂಗಾರ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
(ನಿಯೋಜನೆ ಸ. ಪ. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ವಿಜಯಪುರ)

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ವಾಣಿಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎ.ಡಿ. ತಳುಗೇರಿ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ವಾಣಿಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಜಿ. ಖ್ಯಾಡಿ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಆರ್. ಹಟ್ಟಿ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಎನ್. ಮಠ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಬಿದರಕುಂದಿ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಪ್ರೊ. ಎನ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ : ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಗಣಿತ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಾನಸಾ ಪಾಟೀಲ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಂ. ನಿಂಬಲಗುಂದಿ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಕುಮಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹಡಪದ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ರಾಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಸಿ.ಎಸ್. ಕಟಗೇರಿ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ಎ.ಎಸ್. ಬಾಗವಾನ : ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ಉಮರಪಾರುಕ ಹಾಲ್ಯಾಳ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು
ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀ ಪಿ.ಪಿ. ರೂಡಗಿ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಆರ್.ಜಿ. ವಸ್ತದ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ.ಜಿ. ಹಿರೇಮಠ : ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು
ಪ್ರೊ. ರಾಜೇಶ್ವರಿ ಬುಕಿಟಗಾರ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ವಿ. ಗುರುಮಠ : ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಪ್ರೊ. ಶ್ರೀಮತಿ ದಾನಮ್ಮ ತಾಳಿಕೋಟಿ : ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

ಕ್ರೀಡಾ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರೊ. ಎಚ್.ಜಿ. ಪಾಟೀಲ : ದೈಹಿಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ. ಆಫೀಸರ್

ಗ್ರಂಥಾಲಯ ವಿಭಾಗ

ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಬಿ. ಹಣಸಿ : ಗ್ರಂಥಪಾಲಕರು
ಶ್ರೀ ಸಿ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ : ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಿ. ಜತ್ತಿ : ಗಣಕಯಂತ್ರ ನಿರ್ವಾಹಕರು

ಬೋಧಕೇತರ ಸಿಬ್ಬಂದಿ

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ : ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಬಿ.ಜಿ. ಲಮಾಣಿ : ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಿ. ತಡಸದ : ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸಹಾಯಕರು

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಸಿ. ಗಸ್ತಿಗಾರ	:	ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀಮತಿ ಶೈಲಜಾ ಜಿ.	:	ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಟಿ. ಭಜಂತ್ರಿ	:	ಅಟೆಂಡರ್
ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಿ. ಶಿವಯೋಗಿಮಠ	:	ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಎಂ.ಡಿ. ಪತ್ತಾರ	:	ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಎಂ.ಆರ್. ನಾಯಕ್	:	ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಸ್. ಬಿರಾದಾರ	:	ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸಹಾಯಕರು
ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ. ಬನೋಶಿ	:	ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರ
ಶ್ರೀ ಪವನಕುಮಾರ ಕುಲಕರ್ಣಿ	:	ಗಣಕಯಂತ್ರ ನಿರ್ವಾಹಕರು
ಶ್ರೀ ಆರ್.ಎ. ತೊಂಡಿಹಾಳ	:	ಸಿಪಾಯಿ
ಶ್ರೀ ಪಿ.ಎಂ. ಸಿಂಧೆ	:	ಸಿಪಾಯಿ
ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಾ ಆರ್. ಪಾಟೀಲ	:	ಸಿಪಾಯಿ

ಬಸವ ತತ್ವ ಪರಿಪಾಲಕರು ಅಂ. ಡಾ|| ಮಹಾಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು

ಡಾ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ

ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಜ್ಞಾನ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ, ಲಿಂಗತಾರತಮ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಬಸವ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕರಾಗಿ ಈ ನಾಡಿಗೆ ಅನೇಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ಬಸವ ತತ್ವದ ಪರಿಪಾಲಕರಾದ ಲಿಂ. ಡಾ|| ಮಹಾಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು. ಉತ್ತಮ ಪ್ರವಚನಕಾರರಾಗಿ ಸಂಗೀತಗಾರರಾಗಿ, ಕಲಾವಿದರ ಆಶ್ರಯದಾತರಾಗಿ, ಬಸವ ಜಂಗಮ ಜ್ಯೋತಿಯಾಗಿ, ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆದ ನಿಜ ಶರಣರು. ತಂದೆ, ನೀನು ತಾಯಿ ನೀನು ಎಂದು ಬಸವೇಶ್ವರರನ್ನು ತಮ್ಮೊಳಗೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ದೀನ ದಲಿತರ ಜನಾಂಗಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪ ಬೊಪ್ಪ ಎಂದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜನಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರು.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಮಖಂಡಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿಪ್ಪರಗಿಯ ಶರಣ ದಂಪತಿಗಳಾದ ವೀರೂಪಾಕ್ಷಯ್ಯ ಹಾಗೂ ನೀಲಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳ ಉದರದಲ್ಲಿ 01-08-1930ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಸವದಿ ವಿರಕ್ತಮಠದ 4ನೇ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮ.ನಿ.ಪ್ರ. ಸಂಗನಬಸವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಿಪ್ಪರಗಿ ಗ್ರಾಮದ ಪಾಲಭಾವಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಪೂಜೆ -ಪ್ರಸಾದಗಳಿಗೆ ದಯೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಶರಣ ವೀರೂಪಾಕ್ಷಯ್ಯನವರು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು. ಪೂಜ್ಯರು ಮನೆಗೆ ದಯೆಪಾಲಿಸಿ ಪೂಜೆ ಪ್ರಸಾದಗಳ ನಂತರ ಶರಣ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ 'ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೆಳಗುವ ಮಗುವೊಂದು ಜನಿಸಿ ಬರಲಿದೆ' ಎಂದು ನುಡಿದು ಹೋದರು. ಪೂಜ್ಯರ ವಾಣಿಯಂತೆ ಶರಣ ನೀಲಮ್ಮನವರು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದರು. ನವಮಾಸಗಳು ತುಂಬಿದ ನಂತರ ನೀಲಮ್ಮನವರು ಗಂಡು ಕೂಸಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತರು. ಆ ಮಗುವಿಗೆ 'ಮಹಾಂತಯ್ಯ' ಎಂದು ಅಜ್ಜನ ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಶಿಶು ಮಹಾಂತಯ್ಯ ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆದರು.

ಮುಧೋಳ ಗವಿಮಠದ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮ.ನಿ.ಪ್ರ. ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ ಮುಂತಾದ ಭಾಷೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಶರಣರ ವಚನಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಶಿವಯೋಗ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಬನಾರಸ-ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ವೀನ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಭೀಕರ ಬರಗಾಲ ಆವರಿಸಿತು. ಹಳ್ಳ ಹೊಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದವು. ದನ-ಕರುಗಳೆಲ್ಲ ಮೇವು ನೀರುಗಳಿಲ್ಲದೇ ತತ್ತರಿಸಿದವು. ಬಡ ರೈತರು ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೇ ಬಸವಳಿದರು. ಭಕ್ತರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರುಗಳ ಕಾಯಕದ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪದವಿ ಪಡೆಯುವುದು ತುಚ್ಛವೆನಿಸಿ ಕಾಶಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬಂದರು. ಭಕ್ತರ ಸೇವೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿಯ ಕಾಯಕ. ಭಕ್ತರೇ ತಾಯಿ-ತಂದೆ, ಭಕ್ತರೇ ಬಂಧು ಬಳಗ ಅವರ ಸೇವೆಯೇ ಲಿಂಗ ಪೂಜೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಕೆಲ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜೋಳಿಗೆ ಹಿಡಿದು ದವಸ ದಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಜಿ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ದನ ಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರು, ಮೇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಗಳು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ

ಸವದಿ ಶ್ರೀ ಪೀಠದ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಬಸವ ತತ್ವ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಅಣಿಯಾದರು. ಸವದಿ ವಿರಕ್ತಮಠದಿಂದ ಚಿತ್ತರಗಿ ಪೀಠದ ಅಧಿಪತಿಗಳಾಗಿ ಭಕ್ತರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

ಚಿತ್ತರಗಿ ಪೀಠದ ಪೀಠಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಂತರ ಶರಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಹೋತ್ಸವ, ಶರಣ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ, ಮಹಾಂತ ಜೋಳಿಗೆಯ ಯೋಜನೆ, ಬಸವೇಶ್ವರ ವಚನ ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಶರಣರ ವಚನಗಳ ಮಹತ್ವ ಅರಿಯಲು ಶ್ರೀಮಠದ ಗದ್ದುಗೆಯ ಮೇಲೆ ವಚನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪೂಜಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ವಚನಗಳ ಸಾರ ತತ್ವ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಗರ ಹಳ್ಳಿ-ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಸವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಮನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮದ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮಹಾಂತ ಜೋಳಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ದುಷ್ಟಚಟಗಳ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿದವರು.

ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ ಸಂಜೀವಿನಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಿದವರು. ಸಾಹಿತ್ಯ, ರಂಗಭೂಮಿ, ಜನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಂತಾದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದುಡಿದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ಶ್ರೀಪೀಠದಿಂದ 'ಬಸವ ಗುರು ಕಾರುಣ್ಯ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರ ಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರು 'ಬಸವ ಬೆಳಗು' ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮಠದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ರುಚಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸಿದವರು. ಮಠದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ದಾಸೋಹ ಹಾಗೂ ಬಸವ ಸಂದೇಶ ಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ದೇಶ-ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಸವ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದವರು.

ಪರಮ ಪೂಜ್ಯರು ಮಹಾಂತ ಜೋಳಿಗೆಯ ಹರಿಕಾರಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿ, ವ್ಯಸನಮುಕ್ತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕನಸು ಕಂಡವರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ಮನೆ-ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ದುಷ್ಟ ಚಟಗಳನ್ನು ಈ ಮಹಾಂತ ಜೋಳಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿರಿ ಎಂದು ಅಲೆದು ಹಲವಾರು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ದೀಪವಾಗಿ ಇಂದು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಶ್ರೀಗಳ ಅಪಾರವಾದ ಸೇವೆ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮಧ್ಯಪಾನ ಸಂಯಮ ಮಂಡಳಿಯು 'ಸಂಯಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ' ಕೊಡಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಡೆ-ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಶ್ರೀಗಳು ಬೀದರಿನಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ಬಸವ ಸಂದೇಶ ಸಾರುವ ಸಮಾವೇಶ ನಡೆದಾಗ, ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ರಾಮವಿಲಾಸ್ ಪಾಸ್ವಾನ್ 'ಮಠಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ಮಠಗಳಿಗೆ ದಲಿತರನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಸಭೆ ಮೌನಗೊಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು, ನಮ್ಮ ಮಠವಲ್ಲವೇ ನಮ್ಮ ಶಾಖಾಮಠಗಳಿಗೆ ನಾವು ದಲಿತರನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನ ಕೋಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಜಯ ಮಹಾಂತೇಶ್ವರ ಶಾಖಾ ಮಠಕ್ಕೆ ಮಾದಿಗರ ವಟುವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿದರು.

ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಲಿಂಗಸೂಗೂರಿನ ತಮ್ಮ ಶಾಖಾಮಠಕ್ಕೆ ಲಂಬಾಣಿ ಜನಾಂಗದ ವಟುವಿಗೆ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ, ಲಿಂಗ ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ಮಠದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದವರು. ಡಾ. ಮಹಾಂತಪ್ಪಗಳವರು ಮಾಡಿದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಜಂಗಮರಲ್ಲದವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಪ್ರಶಂಸನೀಯ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಲಿನರಾದ ಶಿವನಾಗಪ್ಪನವರು ಕರಿಯ ಕೊಟ ಧರಿಸಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಮುರುಘಾಮಠದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿನಯ, ಸರಳತೆ, ಮಮತೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು

ಗುರುತಿಸಿ ಪೂಜ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಗುರುಮಹಾಂತ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸ. ಇಂಥಹ ಅನೇಕ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪರಮಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ 'ಬಸವ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ 'ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್' ಪದವಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ.

ಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು ಮಾಡದಂತಿರಬೇಕು, ಮಾಡುವ ಮಾಟದಲ್ಲಿ ತಾನಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು' ಎಂಬ ಬಸವ ಸಂದೇಶದಂತೆ ಹೃದಯಾರೆ ಮಾಡಿ, ಆಡದೆ, ನೋಡಿ ಆನಂದಪಡುವ ಮಾತೃ ಹೃದಯ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯರಾದ ಲಿಂ.ಡಾ|| ಮಹಾಂತ ಶಿವಯೋಗಿಗಳು.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನವನ್ನು 'ಬಸವಯುಗ'ವೆಂದು ಕರೆದರೆ, ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೇ ಶತಮಾನ 'ಮಹಾಂತ ಬಸವಯುಗ'ವೆಂದು ಆತ್ಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ಪೂಜ್ಯರು ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರಾಗಿ, ಬಸವ ತತ್ವ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿದವರು. ಇಂಥಹ ಅಪಾರ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಪರಮಪೂಜ್ಯರು 2018 ಮೇ 19 ರಂದು ಲಿಂಗೈಕ್ಯರಾದರು. ಇವರು ದೇಹದಿಂದ ದೂರವಾದರೂ ಅವರ ಆತ್ಮ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿವೆ.

□□

ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹೂಗಾರ

ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೌನ ಬಂಗಾರವೆಂಬಂತೆ
ಮಾತಿಗಿಂತ ಕೃತಿಮೇಲು, ಎಂಬಂತೆ
ಸದಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ
ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು
ಹೊಂದಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಇವರು

||ಪ||

ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಮಿತ್ರರ ಹಿತ ಚಿಂತಕರಾಗಿ,
ಯಾವದೇ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು ಬಾರದಂತೆ
ಸಕ್ರಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗೃಹ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಸರ್
ಸದಾ ಸಹೃದಯದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರು.

||01||

ಎ.ಟಿ. ಪಾಟೀಲರ ಸದಾ ಕಾಡುವ ಗುಣಕ್ಕೆ
“ರಾಯರು ನೀವು ಬಲು ಜಾಣರು” ಎನ್ನುವದಕ್ಕೆ
ಹುಸಿನಗುವಿನ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟು ಯಾವತ್ತೂ
ಕೋಪಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಮರಳಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ

||02||

ಧರ್ಮರಾಯನಂತೆ ಯಡಹಳ್ಳಿಯವರು
ಅರ್ಜುನನಂತೆ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಸರ್,
ಭೀಮನಂತೆ ಚವಡಾಪುರರು, ನಕುಲ ಸಹದೇವರಂತೆ
ಎಸ್.ಎಮ್. ಹಿರೇಮಠರು ಎ.ಟಿ. ಪಾಟೀಲರು ಹರಟೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತ
ನಗುವಿನಲ್ಲಿ ನಿರತರಾದರೆ ಜಗತ್ತನ್ನೆ ಮರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು
ಇವರನ್ನ ನೋಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚು ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಉಂಟು
ಇದ್ದರೆ ಇರಬೇಕು ಇಂತಹ ಗೆಳೆಯರು

||03||

ಒಂದು ದಿನವೂ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ
ಚಹಾವನ್ನು ಮೂಸಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ
ಮನೆಯಿಂದ ತಂದ ಉದಕವನ್ನೆ (ನೀರು)
ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾದರಿಯಾದವರು

||04||

ಸಯಂಮತೆ ಶಿಸ್ತು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ
ಸಮಯದ ಸದುಪಯೋಗ ಎಲ್ಲವೂ
ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಇವರು
ವೃತ್ತಿಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ತಂದ ಕುಲಕರ್ಣೀಸರ್
ಹುಲ್ಲನ್ನು ತರದೆ ಹೂವನ್ನು ತಂದವರು
ಅವರ ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನವು ಸುಂದರವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು
ಶುಭ ಹಾರೈಸುವೆ ಈ ಕವನದ ನುಡಿ ಮುತ್ತುಗಳಿಂದ

||05||

ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯ ಕಲಕೇರಿ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಮಠ

ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹೂಗಾರ

ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಶಿಕ್ಷಣಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ : ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಂಕೈಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ “ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ”ಯಿಂದ ಸಾರುವ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳು, ಮಂದಿರ ಮಸೀದಿಗಳು, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮಠನರಿಗಳು ಜನಂ ತಾಳಿದವು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ಗುರುಕುಲಗಳು, ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳು, ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಧಾರ್ಮಿಕಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಉತ್ತಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಗುರು ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳು ಜನ್ಮ ತಾಳಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗೆ, ಪಾಠ-ಪ್ರವಚನ ಪುರಾಣ, ಐತಿಹ್ಯಗಳನ್ನು ಭಕ್ತ ವೃಂದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ದೈವಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಠ ಮಾನ್ಯಗಳು, ಸಂತರು, ಸತ್ಪುರುಷರು, ಯೋಗಿಗಳು, ಮಹಿಮಾ ಪುರುಷರು ಜಗದ್ಗುರುಗಳು, ಧರ್ಮದ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ನಿರತರಾದರು. ಅಂತಹ ಮಠಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಕೇರಿ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯ ಮಠವು ಒಂದು.

ಭುವನಸಿರಿ : ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿಂದಗಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕಲಕೇರಿ ಗ್ರಾಮವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗುರು ಶಿಷ್ಯರ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಶ್ರೀ ವೀರಘಂಟೇಶ್ವರರ ಪುಣ್ಯತಾಣ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಗುರು ಮರುಳಾದ್ಯ ಶಿವಾಚಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಯಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಬುರ್ಗಿ (ಅರಳಿಗುಂಡಗಿ) ಶರಣಬಸವೇಶ್ವರರ ಸಮಾಗಮದ ದಿವ್ಯನೆಲೆ ಇದ್ದಾಗಿದೆ.

ಕಲಕೇರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವಂತಿರುವ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಮಠವು ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಠದ ಜಗದ್ಗುರು ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರರು ಅನೇಕ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ರಾಯಚೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವದುರ್ಗ ತಾಲೂಕಿನ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಠಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಪೀಠಾಧೀಶರಾದ ಶ್ರೀ ಜಯಶಾಂತ ಲಿಂಗೇಶ್ವರರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಕಲಕೇರಿಯ ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಮಠದ ವಂಶಸ್ಥರನ್ನೇ ಪೀಠಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಸದ್ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿದೆ. ಕಲಕೇರಿಯ ಜಾಲಹಳ್ಳಿಮಠದ ವಂಶಸ್ಥ, ಮನೆತನದಲ್ಲೊಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಘಟನೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿರಲಿ, ಮರಿಯನ್ನಾಗಿ ಬಿಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಮಹಾಶಿವರಾತ್ರಿಯ ದಿನದ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಮಠಕ್ಕೆ ವಟುವಾಗಲಿರುವ ಮಗುವಿನ ಬಲಗೈ ಉಂಗುರ ಬೆರಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯದ ಬೆರಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗುಣಕಿದಾರದಿಂದ ಅನೇಕ ಸುತ್ತು ಸುತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಕೂದಲಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೆ ತೊರೆದು ಮಠ ಸೇರುವ ಸಮಯ ಬಂದಿತೆಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ಇದು ಶ್ರೀ ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರರು ಪೂಜಿಸುವ ಚೌಡೇಶ್ವರಿ ತಾಯಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಈ ಮಹಿಮಾವಂತನೂ, ಸುಶೀಲನೂ, ಸಂಪನ್ನ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನು ಸನ್ಯಾಸವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವ ಲೀಲೆ ಅಚ್ಚರಿಯೂ ಆಗಿದೆ. ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೂ ಆಗಿದೆ. ಭಕ್ತ ಸಮೂಹವನ್ನು ಶ್ರೀಗಳು ಲಿಂಗಾಯೇತರ ಜನರಿಗೆ ಲಿಂಗದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿ ಜಾತಿ ಮತ ಎನ್ನದೆ, ಸರ್ವರೂ ಸಮಾನರು ಹಾಗೂ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತಂದು 12ನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನಕ್ರಾಂತಿಯ ಕನಸನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿ, ಅಕ್ಷರಕ್ರಾಂತಿ, ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣ, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಬಲೀಕರಣ, ಪರಧರ್ಮ ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಜಾತ್ಯಾತೀತ ಮನೋಭಾವಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಗಳು ಸರ್ವ ಜನಾಂಗದ ಸಂತರಾಗಿ, ದೇವಮಾನವರಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯದ ಪ್ರತೀಕದಂತಿರುವ ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಷ.ಬ್ರ.ವಿದ್ಯಾಮಾನ್ಯ ಶಿವಾಭಿನವ ಜಗದಾರಾಧ್ಯ ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಶಿವಾಚಾರ್ಯರು, ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪುಣ್ಯದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜ್ಞಾನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರೀತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಮನೋಭಾವ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿದ್ಯೆ, ಸಮಾನತೆಯ ಗುಣ, ಎಲ್ಲವೂ ಕಲಕೇರಿ ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರದ ಜನರ ಭಾಗ್ಯವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ವಿಜಯಪುರದ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ಪೀಠ :

ಉಕ್ಕಲಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾದಶ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ಮತ್ತು ನವದುರ್ಗಿಯರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕಣ್ಣಿನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಭಕ್ತಿಯ ಜ್ಯೋತಿಕವಾಗಿರುವ ಈ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಗೊಮ್ಮೆ ಲೋಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಮ, ಹವನ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಭಕ್ತದೊರಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗಾಗಿ ಮಠವಲ್ಲ, ಮಠಕ್ಕಾಗಿ ಘಟವೆಂದು ದಿಟ್ಟ ಹಾಗೂ ದಿಟ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಡೆ, ನುಡಿ ಆತ್ಮ ಹಾಗೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾವನಗೊಳಿಸಲು ತಮ್ಮ ತಪೋಬಲವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀಗಳು ಭುವನದ ಭಾಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ವಿವಿಧ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕುಶಲಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತಿವಂತರಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕತೆ ಕಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದವರೆಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನದಾನ-ವಿದ್ಯಾದಾನ ದಾಸೋಹಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭವರೋಗವೈದ್ಯರಾಗಿ ನೊಂದ ಮನಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸತ್ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಹೋನ್ನತ ಗುರಿಯನ್ನು ತಲುಪುವಂತೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ನೀಡುವ ಶ್ರೀಗಳು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದೇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತಾರು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಶ್ರೀ ಮಠವನ್ನೇಗ ಭವ್ಯ ಶಿಲಾಮಠವನ್ನಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶಾಲ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಆಕರ್ಷಣೆಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆನಕನ ಅಮವಾಸ್ಯೆಗೆ ಆರಾಧನೆ, ಪ್ರತಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ಮೊದಲು ಅಣೆ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಮ್ಮೇಲನ ಉಪನ್ಯಾಸ, ಅನ್ನದಾಸೋಹ, ನಡೆಸಿ ಜನ ಜಾಗೃತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸದ್ಯದ ಪೀಠಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀ ಷ.ಬ್ರ. ಜಗದಾರಾಧ್ಯ ಜಯಶಾಂತ ಲಿಂಗೇಶ್ವರರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

- 1) ಜಗದಾರಾಧ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಜೀವನ ಗಂಗಾ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜ್ ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ತಾ: ದೇವದುರ್ಗ.
- 2) ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಶ್ರೀ ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜ್ ವಡವಡಗಿ ತಾ: ಬ. ಬಾಗೇವಾಡಿ.
- 3) ಜಗದಾರಾಧ್ಯ ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಆರ್ಯ.ಟಿ.ಐ ಕಾಲೇಜ್ ವಿಜಯಪುರ.
- 4) ಜಗದಾರಾಧ್ಯ ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಮಹಿಳಾ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜ್ ದೇವದುರ್ಗ ಜಿ: ರಾಯಚೂರ.
- 5) ಜಗದಾರಾಧ್ಯ ಜಾಲಹಳ್ಳಿ ಜಯಶಾಂತಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ಪದವಿಪೂರ್ವ ಹಾಗೂ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜ್ ಕಲಕೇರಿ ತಾ: ಸಿಂದಗಿ ಜಿ : ವಿಜಯಪುರ. □□

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಕ್ಷಮತೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಪ್ರೊ. ಆರ್.ಡಿ. ನಂದೆಪ್ಪನವರ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾನವನ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗ, ಆರ್ಥಿಕ ಗಳಿಕೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಎದುರಾಗಿದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ - ವಿಜ್ಞಾನದ ಜೊತೆಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ, ತರಬೇತಿ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಂಗೀಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಮೀಕರಣ (General knowledge) ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೈಹಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ (Moral education) ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಪಠ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಸತತ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಸತತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Continuous evaluation system) ತರಲಾಗಿದೆ. ಇಂದು “ಓದು ಒಕ್ಕಾಲು, ಬುದ್ಧಿ ಮುಕ್ಕಾಲು” ಎಂಬ ಮಾತು ನಿಜವಾಗಿದ್ದು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲತೆ ಆಧರಿಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಣಿ (Ranking) ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗುರುಕುಲ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಖಗೋಳ, ಭೂಗೋಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕತೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಜೀವನದ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು ಆದರೆ ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ (General knowledge) ಜ್ಞಾನದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಗಿಂತ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಭಾಷೆ, ಸಮಾಜ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಾಶ (Software) ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ತಂದೊಡ್ಡಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇವಲ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ ಜೊತೆಗೆ ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸಾದ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನದ ಗುರಿ ತಲುಪಲು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು (ಪರೀಕ್ಷೆ ಭಯ) ಕಿನ್ನತೆ, ಭಯ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮ ಹತ್ಯೆಯಂಥ ಕೀಳು ಮನೋಭಾವನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಆದರೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಜೀವನದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಷಮತೆ ಮಹತ್ವವಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕ, ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹ ಜೀವನದ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರೀಣವಾದ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ.

ಜೀವನ ಶಿಕ್ಷಣ :

ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಎಂಬುದು ಮಹಾನ್ ಸಾಗರ ಇದ್ದಂತೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತ್ರ ಕಲಿತರೆ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಿದಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸತತ ಅಭ್ಯಾಸ, ಪರಿಶ್ರಮ, ಸಮರ್ಪಣೆ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತು ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಹಂಬಲ ಇರಬೇಕು. ಕೇವಲ ದೈಹಿಕ

ಮಾನಸಿಕ ಕ್ಷಮತೆ, ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಜೊತೆ ಜೀವನ ಶಿಕ್ಷಣ (Life Skills) ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಬದಲಾಗಿರುವ ಜಗತ್ತು, ಒತ್ತಡಗಳು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಜೀವನದ ಗುರಿ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳ ಕುರಿತು ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಲವಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಚಾರ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಲಿಕೆ, ಅನೈತಿಕ ಜೀವನ ಹಾಗೂ ಶಿಸ್ತು ಇಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಅದರಂತೆ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ದೇಶವು ಸಹ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿಪರೀತವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಅದರ ಸದ್ವಳಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಇಂದು ಜೀವನದ ಜಂಜಾಟಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆ, ಗುರಿಯಡೆಗೆ ಸಾಧನೆ ಇರಬಾರದೆಂದು ಏನು ಇಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಉದ್ಯೋಗ ಸಾಧನೆ ಆದರೂ ಅಥವಾ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಬದುಕುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ದೇಶವನ್ನು ಸದೃಢವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೇಕು ಅಂದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸೌಹಾರ್ದತೆ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಾಳಿನ ನಾಗರಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನೇತಾರ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ : ಒಂದು ಪರಿಚಯ

ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಐ. ಬಿರಾದಾರ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವಿಭಾಗ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಐದು ದಶಕಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು ದೇಶದ ಯುವಜನರಿಗಾಗಿಯೇ ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತ ಒಂದು ಭವ್ಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಯುವಜನಾಂಗ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚಿಂತನೆಗಳ ಒಂದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾರ್ಗವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ.

ಈ ಯೋಜನೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಒಂದು ಕನಸು. ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣದ ಧೈಯೋದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. “ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಆಸೆಯಿಂದ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಹಣ-ಅಧಿಕಾರ ಗಳಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ನನ್ನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಬೇರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಬಾಳು ರೂಪಿತವಾಗಬೇಕು, ಶಾಂತಿ, ಅಹಿಂಸೆ, ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು, ಆಗಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ.

ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಹಕಾರಗೊಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಯುವಜನಾಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಗಂಭೀರವಾದ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಯಕರು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಮಾಡಿದ ಯತ್ನವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಕನಸಿನ ಕೂಸು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಬುನಾದಿ ಹಾಕಿದವರೇ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರುವರು. ಅವರ ಆಶ್ರಯ ಹಾಗೂ ಡಾ|| ಎಸ್. ರಾದಾಕೃಷ್ಣನರ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಲ್ಪನೆ ಪಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. 1950ರ ಡಾ|| ಸಿ.ಡಿ. ದೇಶಮುಖ್ ಸಮಿತಿ, 1960ರ ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಜಿ. ಸಯಿದ್‌ದೀನ್ ಸಮಿತಿ, 1967ರ ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮಾವೇಶ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಾವೇಶ 1968ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಕುಲಪತಿಗಳ ಸಭೆ, ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವಾಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಯುವಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುವುದರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಂಭೀರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಚಿಂತನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯ ಸೇವಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಜಿ. ಸಯಿದ್‌ದೀನ್‌ರವರನ್ನು ಕೆಲವು ದೇಶಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸಿನಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊರೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಧಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವುದರ ಬದಲು ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಜೊತೆಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಐಚ್ಛಿಕಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯು 1969ರಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಿತು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜನ್ಮಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 24, 1969ರಂದು ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರೂ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಾಜಿ ಶಿಕ್ಷಣಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದ ಡಾ|| ವಿ.ಕೆ.ಆರ್.ವಿ. ರಾವ್ ಅವರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಉದ್ಘಾಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ಮೂದಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿತು. 1969-70ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ 37 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು 40 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇಂದು ದೇಶಾದ್ಯಂತ 300 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 32 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು, ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 6ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಪಠ್ಯ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವಿನೂತನ ಯೋಜನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸೇತುವಾಗಿದೆ. ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಹುಬಲ, ಬುದ್ಧಿಬಲ, ಆದರ್ಶ, ಉತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯಗುರಿ.

“ಸೇವೆ” Service ಎನ್ನುವ ಪದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯೇ ಸೇವೆ. ಅಂದರೇ ಶ್ರಮ, ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನೀಡುವ ಸಹಾಯವೇ ಸೇವೆ.

ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ನಮ್ಮ ಧೈಯ “NOT ME,BUT YOU” ಅಂದರೆ “ನಾನು ನನಗಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗಾಗಿಯೇ” ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಲಾಂಛನ, ಓರಿಸ್ಸಾ ರಾಜ್ಯದ ಕೊನಾರ್ಕನ ಸೂರ್ಯದೇವಾಲಯದ ಕಲ್ಲು ರಥದ ಎಂಟು ಕಲ್ಲುಗಳ ಒಂದು ಚಕ್ರ. ಈ ಚಕ್ರ ಯುವಶಕ್ತಿಯ ನಿರಂತರ ಚಲನೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಬ್ಯಾಡ್ಜು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಲಾಂಛನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಕೇಸರಿ, ನಿಲಿ ಮತ್ತು ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ ವ್ಯೂಹ ವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೇಸರಿ-ಬಣ್ಣ-ತ್ಯಾಗ ಅನುಕಂಪ ಸಹಾನೂಬೂತಿ, ನೀಲಿ-ಬಣ್ಣ - ಹೃದಯ, ವೈಶಾಲತೆ, ಸಮೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಬಿಳಿಬಣ್ಣ- ಸರಳತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಶುಭ್ರತೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ.

ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ನ ಆರಂಭ :

1969 ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 24ರಂದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರು ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವ-ರಾಜ್ಯದ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡರು. ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 40,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದ ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಒಂದೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ 30,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾ

- ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಘಟಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಘಟಕ ಎಂದರೆ 100 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಊರುಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಶ್ರಮದಾನ, ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬದ ಆಚರಣೆಗಳು ಸಂಘಟನೆಯ ಮೂಲಕ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಎಂದರೇನು ?

ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಎಂದರೆ 'ನಾನು ಸದಾ ಸಿದ್ಧ' ಅಥವಾ 'ನಾನು ಶಿಸ್ತಿನ ಸಿಪಾಯಿ' ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬಹುದು. 'ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ನವರು ದೇಶ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ'. 'ಎನ್.ಸಿ.ಸಿ.ಯವರು ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ನವರದು 'ಕಟ್ಟುವ ಮತ್ತು ಮೆತ್ತುವ ಕೆಲಸ'. ಇದರಿಂದ ಶ್ರಮದ ಮಹತ್ವ [Dignity of Labor] ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.ಸೇವೆಗೆ ಸದಾ ಸಿದ್ಧ ಎಂದರ್ಥ.

ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಚಿಹ್ನೆ ಮತ್ತು ಘೋಷವಾಕ್ಯ :

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಚಿಹ್ನೆ ಚಕ್ರದ ಗುರುತು ಚಕ್ರ ಯಾವತ್ತೂ ಚಲನಶೀಲವಾಗಿದ್ದು ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಚಲನಶೀಲತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬದುಕಿನಲ್ಲೂ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ. ಒಡಿಶಾ ರಾಜ್ಯದ ಕೊನಾರ್ಕ್ ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯದ ರಥದ ಚಕ್ರವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿರಿಸಿ ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ರಥದ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ 8 ಅಡ್ಡಪಟ್ಟಿಗಳಿದ್ದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಲದ ಸಂಕೇತವಾಗಿದ್ದು, 3 ಗಂಟೆಗಳ ಒಂದೊಂದು ಹಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ 24 ಗಂಟೆಗಳೂ ಸೇವೆಗೆ ಲಭ್ಯನಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಚಿಹ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು-ಬಿಳಿ-ನೀಳಿ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ. ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣವು ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗವನ್ನು, ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವು ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸಹಬಾಳ್ವೆಯನ್ನು, ಅಕಾಶ ನೀಲಿ ಬಣ್ಣವು ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶ :

1. ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
2. ಆರೋಗ್ಯ ಜಾಗೃತಿ
3. ಶ್ರಮದಾನ
4. ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತನೆ
5. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
6. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
7. ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಜಾಗೃತಿ
8. ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ
9. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು

-
1. ನಾಡಗೀತೆ	2. ದೇಶಭಕ್ತಿಗೀತೆ
3. ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ	4. ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಗೀತೆ

ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ನಿಂದ ಏನು ಲಾಭ ?

ಎನ್.ಎಸ್.ಎಸ್.ಗೆ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿದು. ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಿಂದ ನಮಗೇನು ಲಾಭವೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ತೊಡಗಿಕೊಂಡವರಿಗಾಗುವ ಲಾಭಗಳು ಹೀಗಿವೆ;

1. ಶಿಸ್ತು - Discipline
2. ಸಮಯ - Timing Sense
3. ಸಹಬಾಳ್ವೆ / ಸಹಭೋಜನ / ಹೊಂದಾಣಿಕೆ - Living Together
4. ಶ್ರಮದ ಮಹತ್ವ - Dignity of labor
5. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಭಾಷಣ ಕಲೆ - Effective public speaking
6. ಸಭಾ ಕಂಪನ ನಿವಾರಣೆ - Stage Fear
7. ಪ್ರತಿಭಾ ಪ್ರದರ್ಶನ/ಪ್ರತಿಭಾ ಕಾರಂಜಿ - Talent Show
8. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ - Personality development
9. ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ/ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯ - Self Confidence
10. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯ / ರಾಷ್ಟ್ರಭಕ್ತಿ - National Integration
11. ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿ/ಜೀವನ ಶೈಲಿ - Life Style

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಶಿಬಿರಗಳ ವಿಧಗಳು :

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ.

1. ದೈನಂದಿನ ಶಿಬಿರ
2. ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ

1. ದೈನಂದಿನ ಶಿಬಿರ - (Regular Activities) :

- 20 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರ-ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನ ನೀಡಬಹುದು.
- 20 ಗಂಟೆ ಸಸಿ ನೆಡುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅರಣ್ಯ, ಕಾಲೇಜು ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸುವುದು.

- ದತ್ತು ಗ್ರಾಮವೊಂದನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ದತ್ತುಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಆಂದೋಲನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಬಿರ, ಏಡ್ಸ್ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಜಾಗೃತಿ ಶಿಬಿರ, ಅಂತರ್ ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಭೂ ಸವಕಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಚಿಕ್ ಡ್ರಾಮ್ ನಿರ್ಮಾಣ, ವಿವಿಧ ಜಾಗೃತಿ ಕುರಿತಂತೆ ಬೀದಿ ನಾಟಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- 20 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬ, ದಿನಾಚರಣೆ, ಉತ್ಸವ, ಜಯಂತಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು. ಉದಾ: ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ, ಗಾಂಧಿಜಯಂತಿ, ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತಾ ದಿನ, ಏಡ್ಸ್ ಜಾಗೃತಿ ದಿನ, ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನ, ಬೀಚ್ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ದಿನ ಇತ್ಯಾದಿ.
- 12 ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತದಾನ, ಮಲೇರಿಯಾ ಜಾಗೃತಿ, ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿ ಊರ್ಜಾ ದಿವಸ, ಎನರ್ಜಿ ಕ್ಲಬ್, ಎರೆಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿ, ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಸ್ವದೇಶಿ ಚಿಂತನೆ, ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸ್ತ್ರೀ ಸಬಲೀಕರಣ, ಹದಿಹರೆಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.

2. ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರ - (Special Activitiy) :

- ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶಿಬಿರವನ್ನು ನಿಗದಿತ ರಜಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕಲ ತಯಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಆಯೋಜಿಸಬೇಕು. ಶಿಬಿರವನ್ನು ದತ್ತು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೇ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯ. ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಶಿಬಿರ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಶಾಶ್ವತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮುಗಿಸುವುದು. ವಾರ್ಷಿಕ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಟಕದಿಂದ 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕನು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸುವುದು.
- ಸಮುದಾಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳು, ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- ತಾನು ಕಲಿತ ಅನುಭವದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಮುದಾಯದ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಡೈರಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಬರೆದು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು.
- ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ರಕ್ತದಾನ ಮಾಡುವುದು. (ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಪುರುಷರು ಪ್ರತೀ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪ್ರತೀ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ರಕ್ತದಾನ ಮಾಡುವುದು)
- ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ತಂಡದ ನಾಯಕನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು.
- ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

- 24 ಗಂಟೆಗಳೂ ಸೇವೆಗೆ ಲಭ್ಯರಾಗಿರುವುದು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಶಿಸ್ತು, ಸಮಯ ಪಾಲನೆ, ಸಹಬಾಳ್ವೆ, ಶ್ರಮದಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಚಾಚೂ ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸುವುದು.
- ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಬ್ಯಾಡ್ಜನ್ನು ಧರಿಸುವುದು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.

2018-2019 ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಸುವರ್ಣಹಬ್ಬದ ವರ್ಷ ಹಾಗೇ ನಮ್ಮ ಎಂ.ಜಿ.ವಿ.ಸಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸುವರ್ಣ ವರ್ಷವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುವೆ. ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಸಿ.ಪಿ. ಮುಳುಗುಂದ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಆರ್. ಶೇಗುಣಿಸಿಯವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 1977 ರಲ್ಲಿ 100ಜನ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ / ಸೇವಿಕರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಘಟಕವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಘಟಕವು ಮಹತ್ವದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದೆ, ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ನೆಡೆಸಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ. ತಾಲುಕಿನ ಸಮೀಪದ ಹಳ್ಳಿಗಳಾದ ಬಿದರಕುಂದಿ, ಕವಡಿಮಟ್ಟಿ, ಕುಂಟೋಜಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡಿಸಿದ ಶ್ರಮದಾನ ಶ್ಲಾಘನೀಯ, ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಸಿ ನೆಡುವುದು, ಇಂಗು ಬಚ್ಚಲ ನಿರ್ಮಾಣ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಮೈದಾನ ಕುರುಡ/ಕುಂಟರ ಯಾದಿ ತಯಾರಿಸಿ ಸಂಭಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸುವುದು, ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದೆ. (1985) ರಿಂದ (1990) ರವರೆಗೆ ಪ್ರೊ. ಆರ್.ವಾ.ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ ಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. 1990 ರಿಂದ 1995 ವರೆಗೆ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಬಿ. ಚಲವಾದಿಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

1995 ರಿಂದ 2000 ರವರೆಗೆ ಎಸ್.ಜಿ. ನಂದಿಯವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 2000 ರಿಂದ 2005 ರವರೆಗೆ ಪ್ರೊ. ಎ.ಟಿ. ಪಾಟೀಲ್‌ರು, 2005 ರಿಂದ 2009 ರವರೆಗೆ ಪ್ರೊ. ಎ.ಬಿ. ಕುಲಕರ್ಣಿ ಮತ್ತು ಡಾ: ಬಿ.ಜಿ. ಅಸ್ಕಿ, 2009 ರಿಂದ 2013 ರವರೆಗೆ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎಸ್. ಹೂಗಾರ 2013 ರಿಂದ 2016 ರವರೆಗೆ ಪ್ರೊ. ಎಸ್.ಎನ್. ಬಿದರಕುಂದಿ ಮತ್ತು 2016 ರಿಂದ 2019 ರವರೆಗೆ ಡಾ: ಪಿ.ಎಚ್. ಉಪಲದಿನ್ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ 2019 ರಿಂದ ಪ್ರೊ. ಎಮ್. ಐ. ಬಿರಾದರ ಅವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ನವೀನತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಧಿತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವೀಣರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಧರ್ಮದ ಹಿರಿಮೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಧರ್ಮವು ಸಮಾಜದ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯು ಸಮಾಜಿಕರನ್ನು ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇಂತಹ ವಿಶೇಷ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಸಾರವನ್ನು ಅರಿಯಲು ನೆರೆಯ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಸಹ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಶಿಬಿರಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವತಃ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಕರರಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಆ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಪೂರೈಸಿರುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಶಿಬಿರದ ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸತನವಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಆನಂದವನ್ನು ನಿಡುವುದೊಂದಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಮೋಸ, ವಂಚನೆ, ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೀಡಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷಕರ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು, ತಾವೂ ಸಾಕ್ಷರರಾಗಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸುವುದು. ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಸವಾಲುಹಾಕಿ ನಿಂತಿರುವ ಭಯಂಕರ ರೋಗ 'ಏಡ್' ಇಂತಹ 'ಏಡ್' ರೋಗದಿಂದ ದೂರವಿರುವಂತೆ, ಈ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡುವ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ 'ಏಡ್' ಬರಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಾಟಕದ ಮೂಲಕ ತೋರಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧ, ನೀರು ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಮನೆಗೊಂದು ಶೌಚಾಲಯ ಎಂಬ ಕಲ್ಪನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿಮೂಡಿಸುವುದು. ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸಾರ ಸುಖಕ್ಕೆ ಆದಾರ "ಮರ ಬೆಳೆಸಿ ಬರ ಅಳಿಸಿ" ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ, ಸಹೋದರತ್ವ, ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ರೆಡ್ ಕ್ಲಬ್‌ದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ 'ರಕ್ತದಾನ ಶಿಬಿರದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಯ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ರಕ್ತದಾನ ಮಾಡಿ ರಕ್ತದಾನಿಗಳೆಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಯ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ "ನಾಯಕತ್ವ ತರಬೇತಿ ಶಿಬಿರ ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತರ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳಲ್ಲಿ, ಯುವಜನ ಮೇಳಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರು ಭಾಗವಹಿಸಿ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆಯ ಘಟಕದ ವತಿಯಿಂದ 'ಉತ್ತಮ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ' ಉತ್ತಮ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕಿ ಎಂಬ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ಶಿಸ್ತು, ದಕ್ಷತೆ, ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆ, ಸೇವಾಭಾವನೆ, ನಾಯಕ ಲಕ್ಷಣ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಇಂತಹ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಪಡೆಯುವ ಹಂಬಲ ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಈ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ದಿನಾಚರಣೆಯಂದು ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಘಟಕವು ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರ ಸಲಹೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಸಾಹಭರಿತ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕರ ಶ್ರಮದಾನದ ಮೂಲಕ, ಹೊಸದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದಿದೆ ಮುನ್ನಡೆಯುತ್ತಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿಜಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

□□

ಜಾಣರ ಜನಪದಗಳು

ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ

ಕನ್ನಡ ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಸಲಿಸಾಗಿ ಹಾಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ಜಾನಪದ ಎನ್ನುವುದೇ ಅಜ್ಞಾತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದುತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಯುವಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯಲೆಂದು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿವೆ. ಅರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದಗ್ರಾಮೀಣರೈತಾಪಿ ವರ್ಗದವರುಕಟ್ಟಿದ ಹಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವಿಲ್ಲದಿರಬಹುದುಆದರೆ ಪ್ರಾಸಬದ್ಧವಾಗಿ ಪದ್ಯವನ್ನುರಚಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿಆದ ಸಿಹಿ-ಕಹಿ-ದುಃಖದುಮ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಆಶುಕವಿತೆ, ಚುಟುಕು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಅನುಭವಗಳು ಹಲವು ಗೀತೆಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ.ಆ ಗೀತೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಹ, ದೈವ ಶ್ರದ್ಧೆ, ತವರಿನ ಹಂಬಲ, ಪತಿ-ಪತ್ನಿಯರದಾಂಪತ್ಯಜೀವನ, ತಂದೆ-ತಾಯಿಯರ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಪ್ರೇಮ-ಪ್ರಣಯ ಮೊದಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಈ ಗೀತೆಗಳ ಒಟ್ಟುಆಶಯವಾಗಿದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಂತೂ ಬೀಸುವಾಗ, ಕುಟ್ಟುವಾಗ, ಕಸ ತೆಗೆಯುವಾಗ ರಾಶಿ ಮಾಡುವಾಗಅವರ ಸುಖ-ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಮಿತಿಯೇಇರಲಾರದು. ಹಾಗೆಯೇಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ರಾಶಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಹಂತಿಕಟ್ಟುವಾಗ, ಹೋಳಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತುವಾಗ ಅವರ ಹಾಡುಗಳು ಇನ್ನುಜೀವಂತವಾಗಿವೆ.ಇವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದವರೇ ಭೂತಾಯಿಯನ್ನು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಳಗಾಗಿ ನಾನೆದ್ದುಯಾರ್ಯಾರ ನೆನೆಯಲಿ

ಎಳ್ಳು ಜೀರಿಗೆ ಬೆಳೆಯೋಳಿ ಭೂಮಿತಾಯ

ಎದ್ದೊಂದು ಗಳಿಗೆ ನೆನೆದೇನು!

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಜನಪದವು ಈ ಭೂತಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆ, ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಸುಬು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ, ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಪದಕಟ್ಟಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.ಕಟ್ಟಿದ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮಿಡಿತ, ಲಯಗಳು, ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಹೆಣ್ಣು ಕುಟುಂಬದ ಕಣ್ಣು, ಅಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಅಪಾರವಾದಗೌರವವಿದೆ.

ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಜಗಳಗಳಾಗದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಿರಿತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ, ತಂದೆ-ಮಗ, ತಾಯಿ-ಮಗಳು, ಅತ್ತೆ-ಸೊಸೆ, ಅಣ್ಣ-ತಂಗಿ ಇವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಹೆಣ್ಣಾದವಳು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಶಾಸನಗಳು, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇವಳನ್ನು 'ತ್ಯಾಗದ ಪುತ್ಥಳಿ' ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯಿಯಾಗಿ, ಪತಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ ಎರವಾಗಿ, ಕೊಟ್ಟ ಮನೆಗೆ ಹೆಸರಾಗುವಳು. 'ತಾವರೆಯಗಿಡ ಹುಟ್ಟಿದೇವರಿಗೆ ನೆರಳಾದೆ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಅತ್ತೆ-ಮಾವರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗುವಳು.

ಅತ್ತೀಯ ಮನೆಯಾಗಿ ಅರವತ್ತು ಗಂಗಾಳಿ

ಬೆಳಗತೇನತ್ತಿ ಬೈಬ್ಯಾಡಾ ತೌರವು

ಸರಮುತ್ತು ಮಾಡಿ ಸಲುವಾರಿ!

ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿಗೆ ನೀಡಿದರೂ ಅವಳು ಹೆತ್ತಾಯಿಎಂದೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ನೆಗೆಣ್ಣಿಯ ಒಂದೊಂದು ಮಾತುಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚುವಂತೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹಿಸುವ ಮನಸ್ಸು ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದ್ದು. ತನಗೂ ತನ್ನ ತವರಿಗೂ ಇರುವ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಮನಕರಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ತವರಿನ ಒಳತಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವ ಅವಳ ಮನಸ್ಸು

ಹಾಲುಂಡ ತವರಿಗೆ ಏನೆಂದು ಹಾಡಲಿ
ಹೊಳೆ ದಂಡೆಲಿರುವ ಕರಕೀಯ| ಕುಡಿಹಂಗೆ
ಹಬ್ಬಲಿ ಅವರ ರಸಬಳ್ಳಿ

ಹೆಣ್ಣು ತಾನು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ-ತಂಗಿ, ತಮ್ಮ-ಸ್ನೇಹಿತೆ ಮುಂತಾದವರ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಳೆದ ದಿನಗಳನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡುಗಂಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಲವಾರು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ತಾಯಿಯ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ.

ಯಾರು ಇದ್ದರೂ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯಂತೆ ಆದರೋ
ಸಾವಿರ ಸೌದೆ ಒಲೆಯಲ್ಲಿ | ಉರಿದಾರೂ
ದೀವಿಗೆಯಂತೆ ಬೆಳಕುಂಟೆ

ತವರಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಯಿಯ ಎದೆ ಹಾಲು, ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲ, ಬೆಣ್ಣೆ, ತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೇಳದೇ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದವಳಿಗೆ ತಾಯಿ ಅವಳ ಸರ್ವಸ್ವಳಾಗಿದ್ದಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೆಣ್ಣಲ್ಲ. 'ದೀವಿಗೆ' ಹೋಲಿಸಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೇವಿನಮರ ತಂಪಾಗುವಂತೆ ಭೀಮರತಿಯೆಂಬ ಹೊಳೆ ತಂಪೇರುವಂತೆ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ತವರಿಗೆ ತಂಪನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾಳೆ.

ಬ್ಯಾಸಗಿ ದಿವಸಕ ಬೇವಿನ ಮರ ತಂಪ
ಭೀಮರತಿಯೆಂಬ ಹೊಳೆ ತಂಪ| ಹಡದಮ್ಮ
ನೀ ತಂಪ ನನ್ನತವರಿಗಿ

ತವರಿನಲ್ಲಿರುವ ತಾಯಿಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದಳು. ತಾಯಿ ತೀರಿ ಹೋದರೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆತವರಿನ ಸಂಬಂಧ ಕಳಚಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೊಲದಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಆಕಳನ್ನು ಕಂಡಕರು ಅಂಬಾ ಎಂದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ನೆನಪು. ಯಾವುದೇ ಸಭೆ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತವರಿಗೆ ಬಂದಾಗ

ಹಡದಮ್ಮ ಹಾಳೆಂದು ಧಡಧಡ ನಾ ಬಂದೆ
ಒಳಗೆ ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಮಡದೀಯ| ದನಿ ಕೇಳಿ
ತಲೆಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ತಿರುಗೀದೆ

ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಆತುರ ಕಳವಳ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ತಾಯಿಯು ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಡದಮ್ಮ ಇದ್ದಾಗ ನಡುಮನಿ ನನಗಿತ್ತ
ಕಡಗದಕೈಯ ಸೊಸೆ ಬಂದು| ನಡದಾಗ
ತುದಿಗಟ್ಟಿ ನನಗೆ ಎರವಾಯ್ತು

ಇಂಥಹ ಮಾನವೀಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತಾಯಿ ಇದ್ದಾಗ ಅಣ್ಣ-ತಂಗಿಯರ ಪ್ರೀತಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ನಾದಿನಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಅತ್ತಿಗೆ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆ ನೀಡಿದರೂ ಅಣ್ಣನ ವಂಶವು ಬೆಳೆಯಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಾಳೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಅಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ ಅವಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣ ನೋವನ್ನು ಪಟ್ಟುತಂಗಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

"ಪಾಪಿ ಅಣ್ಣನ ಮನೆಗೆ ಯಾಕೆಂದೆ ತಂಗ್ಯಮ್ಮ
ತಾಟ್ಮಿಯವಳೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ
ನನ್ನೂರ ಕೋಟಿಯ ನೋಡಿ ತಿರುಗಮ್ಮ!"

ಹೆಣ್ಣು ಮದುವೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಗಂಡನ ಮನೆಯೇ ಅವಳಿಗೆ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆ ಬಂಧು-ಬಳಗ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪತಿಯೇ ಪರದೈವ ಎಂದು ನಂಬಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸವಾಗುತ್ತಾಳೆ. ತವರು ಮನೆಯಿಂದ ಇವಳನ್ನು ಕರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಂದುಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಊಟ ಮಾಡದೇ ಸೆಟಗೊಂಡು ಕೂಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಳು.

ಸಣ್ಣ ಶ್ಯಾವಿಗಿ ಒಲ್ಲ ಚಿನ್ನಿ ಸಕ್ಕರಿ ಒಲ್ಲ
ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಶಬ್ದದ ಬಿಡವೊಲ್ಲ ನನ ತಮ್ಮ
ಹೆಣ್ಣುಕೊಡತೀನಿ ಉಣ್ಣೇಳೋಣ್ಣಿ

ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಗರತಿಯಾದವಳು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯದ ನಗೆ ಬುಗ್ಗೆಯನ್ನೇ ಹರಿಸಿ ತಮ್ಮನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮದುವೆಯಾದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಆಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ಸಮಾಜ ಅವಳನ್ನು ಕಾಣುವ, ನೋಡುವ ಭಾವನೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ಗಂಡನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ ಕಾರಣ ಅವಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಕೊರಗು.

ಬಾಲಕರಿಲ್ಲದ ಬಾಲೀದ್ಯಾತರ ಜನ್ಮ
ಬಾಡೀಗಿ ಎತ್ತು ದುಡಿವೊಂಗಿ ಬಾಳೆಲೆ
ಹಾಸುಂಡು ಬೀಸಿ ಒಗೆದ್ದಾಂಗಿ

ಎಂದು ಜನಪದರು ಪದಕಟ್ಟಿ ಹಾಡಿ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಆ ಮನೆ ನಂದಗೋಕುಲ. ಮಕ್ಕಳು ಮನೆ ತುಂಬ ಇರಬೇಕೆಂದು ಜನಪದದ ಆಶಯವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ, ಉಣಿಸುವ, ಲಾಲಿಸುವ, ಜೋಗುಳ ಪದಗಳು ಆ ಮಗುವಿನ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರದು. ಮಗು ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೇಲೆ ಅಂಬೆಗಾಲು ಇಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೆ ತಾಯಿಗೆ ಬಲು ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸರಕಾರ ಎನ್ನೋದು ದರಕಾರ ಎನಗಿಲ್ಲ
ಸರಕಾರದಾಗ ಸರಿಪಾಲು ತರುವಂಥ
ಸರದಾರ ಮಗನು ಮನೆಯಾಗ್ಲಿ

ಎನ್ನುತ ಆ ಮಗುವಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾಳೆ ಎಂದರೆ

ಆಡಿ ಬಾ ನನಕಂದ ಅಂಗಾಲ ತೊಳದೇನಿ
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ತಿಳಿನೀರ ತಕ್ಕೊಂಡು
ಬಂಗಾರಿ ಮಾರಿ ತೊಳದೇನಿ

ಎಂದು ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಮಗು ಅತ್ತರೆ ಅದರ ಮೊಗ, ಕೈ ಕಾಲು, ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಚಂದ ಎಂದು ಜನಪದರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಳುವ ಕಂದನ ತುಟಿಯು| ಹವಳದ ಕುಡಿ ಹಂಗ
ಕುಡಿಹುಬ್ಬು ಬೇವಿನೆಸೆಕ್ಕಂಗ| ಕನ್ನೋಟ
ಶಿವನ ಕೈಯಲಗು ಹೊಳೆದ್ದಂಗ|

ಜನಪದರು ಸುಖದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ-ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಭೂತಾಯಿಯ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಬಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಅನುಭವಿಸುವ ನೋವುಗಳು ಹೇಳತೀರದು.

ಒಕ್ಕಲಗೇರ್ಯಾಗ ಮಳಿರಾಜಾ| ಅವರು
ಮಕ್ಕಳು ಮಾರ್ಯಾರು ಮಳಿರಾಜಾ
ಮಕ್ಕಳು ಮಾರಿರೊಕ್ಕಾ ಹಿಡಕಂಡು
ಭತ್ತಂತತಿರುಗ್ಯಾರ ಮಳಿರಾಜಾ

ಸರಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮನ್ನೇ ದೋಷಿಸುತ್ತಾ ಮಳೆ ರಾಜನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬೈಯದೇತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರಿ ಆ ಹಣದಿಂದ ಅನ್ನ (ಭತ್ತ)ವನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿ ಉಣ್ಣುವ ಜನ. ರೊಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರಿಗೆ ಭತ್ತ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಸಿಗದೇ ಇದ್ದಾಗ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸೊಲಗಿ ಹಿಟ್ಟಿನಾಗ ಮಳಿರಾಜಾ| ಅವರು
ಸುಣ್ಣವ ಕೂಡಿಸ್ಯಾರು ಮಳಿರಾಜಾ
ಹಸ್ತ ಬಂದಕೇರಿ ಗಪಗಪ ತಿಂದು
ಒದ್ದಾಡಿ ಸತ್ತರ ಮಳಿರಾಜಾ

ಮಗಳು ತಾಯಿಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಮನ ಮಿಡಿಯುವಂತೆ ಕಾಣಬಹುದು ತಾಯಿಯ ಶುಭ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆಚಾರಕ್ಕರ ಸಾಗು
ನೀತಿಗೆ ಪ್ರಭುವಾಗು
ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಚೂಡಾಮಣಿಯಾಗು
ಕಂದಯ್ಯ ಚ್ಯೋತಿಯಾಗು ಜಗಕ್ಕೆಲ್ಲ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನವರಿಗೂ ಜಾಣರ ಜಾನಪದವು ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂವೇದನೆಯ ಜೊತೆಗೆ, ನಾಡು-ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು- ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಭವದ ಅಮೃತದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

- ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು : ಎನ್. ಪ್ರಭಾ
- ಜಾನಪದ ದರ್ಶನ : ಡಾ. ಎಮ್. ಮುತ್ತಯ್ಯ
- ಸಂಗಮ ಸೆಲೆ : ಡಾ. ಪ್ರಕಾಶ ಎನ್. ನರಗುಂದ
- ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಪದ ಆಚರಣೆಗಳು : ಡಾ. ಸ.ಚಿ. ರಮೇಶ

□□

ಭಾವೈಕ್ಯತೆ

ಡಾ. ಪಿ.ಎಚ್. ಉಪ್ಪಲದಿನ್ನಿ
ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಕಲ್ಪನೆಯ ಬಿಟ್ಟು ನೈಜತೆಗೆ ಬನ್ನಿ
ಜೀವಕ ಶಾಂತಿ ಸಮೃದ್ಧಿ ತನ್ನಿ

ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ ಎನ್ನಿ
ಸ್ವಾರ್ಥತೆ ಓಡಿಸ ಬನ್ನಿ
ಕ್ಷುಲಕ ಮನವ ಮುರಿದು
ಐಕ್ಯತೆಯ ತರಲು ಬನ್ನಿ

ಯಾವ ಕುಲಗೋತ್ರವಾದರೇನು ?
ಮನುಷ್ಯ ಜಾತಿ ಒಂದಲ್ಲವೆ !
ಉದರಲ್ಲಿ ಅಂಕುರಿಸುವಾಗ
ಜಾತಿಯ ಅರಿವು ಇತ್ತೇನು ? ಹೇಳಿ

ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗಿಂತ ಮೇಲು
ಈ ಮನುಷ್ಯ ಜೀವಿ
ಗುಣ ಭಾವನೆಶೀಲದಲ್ಲಿ
ಕೀಳು ಈ ಜೀವಿ

ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಮದ್ಯ
ಒಳಿತು ಕೆಡುಕನ್ನರಿತ
ಮಾನವೀಯತೆ ಬದುಕು ಅರಿ

ಹೌದಪ್ಪ ಹೌದು ಅಲ್ಲಪ್ಪ ಅಲ್ಲ! ಬಿಡಿ
ನಿಜ ಅರಿತು ಹೊರಗೆ ಬಾ
ದೇಶದ ತನುಜರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ
ಐಕ್ಯತೆಯ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿ
ನೀರರೆಯೋಣ ಬಾ.

□□

ಕನ್ನಡ ಸೊಬಗು

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮೀ ಬಿ. ಜತ್ತಿ
ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಹಾಯಕರು

ಹೊಸ ಹೊಸ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ
ಹೊಸದನ್ನು ಕಾಣುವ
ಕುಸುಮ ಕನ್ನಡ ಕರ್ನಾಟಕವಿದು

ಕನ್ನಡತೆಯ ಒಡಲಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಂಬಾಡಿಯ ಕಟ್ಟಡವು
ಬೇಲೂರಿನ ಶಿಲಾಬಾಲಿಕೆಯೂ
ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವಿಧಾನ ಸೌಧಯೂ
ಹಂಪಿಯ ವಿರುಪಾಕ್ಷ ದೇವಾಲಯವು

ಮರೆಯದ ಮಾಣಿಕೃವಿದು
ಹೊನ್ನದಾ ಗೋಪುರವು
ವಜ್ರದಾ ವೈಡುರೈವು
ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಿರಿಯು

ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಕರುನಾಡು
ಶಿಲೆಯ ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ಮರೆದ ನಾಡು
ಋಷಿ ಮುನಿಯರಿಗೆ ಸಂಜೀವಿನಿಯ ನಾಡು
ಕೃಷಿ ಕಸಬುದಾರರಿಗೆ ಮೃದುವಾದ ಮಣ್ಣಿನ ನಾಡು

ದೇವ ದೇವತೆಯರಿಗೆ
ಸಂತೋಷದ ನಾಡು
ಶಿವನು ಮೆಚ್ಚಿದ ನಾಡು
ಶರಣರು ಸಂತರು ಜನಿಸಿದ ನಾಡು
ವೀರ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರು ನಾಡು

ಇದೇ ಭವ್ಯ ಭಾರತದ
ಒಡಲ ನಾಡು
ಕನ್ನಡ ಕನ್ನಡವೆಂದು
ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಹಾಡಿದ
ಹೊನ್ನ ಬೆಳೆಯುವ ನಾಡು ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡು

ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ

ಗಂಗಾಧರ ಹಿರೇಮಠ

ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಪೀಠಿಕೆ :

2019ರಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಕರಡು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2019 ಅನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ಅದರ ನಂತರ ಹಲವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ನಡೆದವು ಕರಡು NEP (National Education Policy) ಯೋಜನೆಯು ಅಗತ್ಯ ಕಲಿಕೆ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಗ್ರ ಅನುಭವ ಚರ್ಚಾ - ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಆಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಮಕ್ಕಳ ಅರಿವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ರಚನೆಯನ್ನು 10+2 ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ 5+3+3+4 ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿದ್ಯಾಸಕ್ತಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಇದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ತರುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 2020ರ ಜುಲೈ 29 ರಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು ಹೊಸ ನೀತಿಯು ಹಿಂದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 1986 ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ನೀತಿಯು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಪರ ತರಬೇತಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯು 2035ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ :

NEP 2020, 1986ರ ಶಿಕ್ಷಣದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ. 2014ರ ಲೋಕಸಭಾ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಜನತಾ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ರಚನೆಯಿದೆ. 2015ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಟಿ.ಎಸ್.ಆರ್. ಸುಬ್ರಮಣಿಯನ್ ಅವರ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿಯು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಗಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಜೂನ್ 2017ರಲ್ಲಿ NEP ಕರಡನ್ನು 2019ರಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಇಸ್ರೋ) ಮುಖ್ಯಸ್ಥ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗನ ನೇತೃತ್ವದ ಸಮಿತಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದೆ. ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ (DNEP) 2019 ಅನ್ನು ನಂತರ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು. ನಂತರ ಹಲವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ನಡೆದವು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಎನ್‌ಇಪಿ 484 ಪುಟಗಳು ಕರಡು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಕಠಿಣ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. 2.05 ಲಕ್ಷ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು 6,600 ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು 6,000 ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಯುಎಲ್ಬಿಗಳು) 676 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ದೃಷ್ಟಿ ಹೀಗಿದೆ :

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2019 ಕರಡು “ಭಾರತ ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ರೋಮಾಂಚಕ ಜ್ಞಾನ ಸಮಾಜವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉನ್ನತ, ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸುಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ರೋಮಾಂಚಕ ಜ್ಞಾನ ಸಮಾಜವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಭಾರತ ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2019 ರೂಪಿಸಿದೆ. ಎನ್‌ಇಪಿ, 2020 ಭಾರತದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಿನ ರಾಜ್ಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅವರ ಜೆಡಿಪಿ ಸುಮಾರು 4% ರಿಂದ 6%ಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ.

ಇತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು :

- ಎನ್‌ಇಪಿ 2020ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲು ಶಾಸಕಾಂಗ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನೇತೃತ್ವದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ.
- ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಮುಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪುನರಾಂಭಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಗ್ರಹ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ.
- ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣ ವಲಯಗಳ ಅನುಕೂಲಕರ ಪ್ರವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ ಗುಂಪಿನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು.
- ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಜುಕೇಷನಲ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ವೇದಿಕೆ, ಇದು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಬಳಕೆಯ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯು ಹೊಸ ಭಾಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಲೇಷನ್ ಆಂಡ್ ಇಂಟರ್‌ಪ್ರೀಟೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಪರ್ಷಿಯನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇವರ :

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020 ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ನಿಯಮಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿನವರನ್ನು ನೀತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಸೂಚಿಸಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯೋಜನೆಯು 14 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ (ಎನ್‌ಇಪಿ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 18 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.

- ಹೊಸ ಎನ್‌ಇಪಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕೀಕರಣದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು 2025ರ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಡಿಪಾಯದ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕರಡು ಎನ್‌ಇಪಿ ಅಡಿಪಾಯದ ಕಂಬಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಕೈಗೆಟುಕುವಿಕೆ ಇಕ್ವಿಟಿ, ಗುಣಮಟ್ಟ & ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ” ಎಂದು ಇಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಕರಡು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎನ್‌ಇಪಿಯ ಭಾವನೆಯು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯ ಸುತ್ತ ಸುತ್ತುತ್ತಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ 10+2 ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಬದಲು ಹೊಸ ಎನ್‌ಇಪಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 5+3+3+4 ಶಾಲಾ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ. 3-8 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಡಿಪಾಯ ಹಂತದ ಭಾಗವಾಗಲಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತಾ ಶಾಲೆಗೆ 8-11 ವಯಸ್ಸಿನವರು ಮಧ್ಯಮ ಶಾಲೆ 11-14 ವರ್ಷಗಳು & ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಂತಕ್ಕೆ 14-18 ವರ್ಷಗಳು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದಂತಹ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಡಿಲಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಹೊಸ ಎನ್‌ಇಪಿ ಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಜೀವನದ ಆರಂಭಿಕ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಲಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಡಿಪಾಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲಿದ್ದಾರೆ ಶಾಲೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಾ ಆಯೋಗ ಹೊಸ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಎಸ್‌ಇಟಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಸಾರಾಂಶ :

- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ 5ನೇ ತರಗತಿಯ ವರೆಗೂ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು.
- ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಏಕರೂಪ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗಲಿವೆ.
- ಎಂಫಿಲ್ ಕೋರ್ಸುಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಇಲ್ಲ.
- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೋರ್ಡ್ ಎಕ್ಸಾಮ್‌ಗಳು.
- 2035ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿ.
- ಎಲ್ಲಾ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆ ಇರಲಿದೆ.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಆಡಳಿತ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 45,000 ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಡೀಮ್ಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿವೆ. ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಅನ್ವಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ನಿಯಮಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗಲಿವೆ.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಂಕಗಳು ಹಾಗೂ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳ ಬದಲು ಕೌಶಲ ಹಾಗೂ ಅರ್ಹತೆಗಳ ಸಮಗ್ರ ವರದಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವೃತ್ತಿ ಆಧಾರಿತ ವಿಷಯಗಳು 6ನೇ ತರಗತಿಗಳ ಪಠ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನದ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು :

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಕರಡು ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಕೆ. ಕಸ್ತೂರಿರಂಗನ ಅವರು “ಯಾವುದೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿಲ್ಲ ಬಹುಭಾಷಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಹೊಸ ಎನ್‌ಇಪಿ 2020ಗೆ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಹರಡಬೇಕೆಂದು ಯುಜಿಸಿ ಕೇಳಿದೆ, ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರಮೋದಿ ನೀತಿಯು ಏನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೇಗೆ ಯೋಚಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

- ಐಐಟಿ ದೆಹಲಿ ನಿರ್ದೇಶಕ ವಿ. ರಾಮ್‌ಗೋಪಾಲ್ ರಾವ್ ಅವರು ಹೊಸ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಮಾರಿಲ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ - ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರು & ಇದನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾರಿಲ್ ಚಳುವಳಿ ಎಂದರು. ಈವಾ ಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಯವರು - ತಳಪಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಎಂದರು.
- ಲೋಕಸಭಾ ಸಂಸದ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಂಡ ಶಶಿ ತರೂರ್ ಈ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು ಆದರೆ ಹೊಸ ನೀತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕಳಕಳವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು.
- ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಿಲ್ಲದೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ “ಕಡ್ಡಾಯ” ಆಯ್ಕೆಯಿಂದಾಗಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಡಿಎಂಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಎಂ.ಕೆ. ಸ್ವಾಮಿನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- 2019ರ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಎನ್‌ಇಪಿ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಟೀಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿತು.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಚನೆ, ವಾಣಿಜ್ಯೀಕೃತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಶೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿದ ಫೆಡರಲ್ ಸ್ಟರೂಪಕ್ಕೆ ಇದು ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಪೆಡರೇಶನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಹೇಳಿದೆ.
- ಡ್ರಾಫ್ಟ್ “ಅರ್ಹತೆ ಆಧಾರಿತ” ಕಾಲೇಜು ಪ್ರವೇಶ ಮಾನದಂಡಗಳು ಮೀಸಲಾತಿ ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ತಾರತಮ್ಯ ಮತ್ತು ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್‌ಲೈನ್‌ನ ಮಧು ಪ್ರಸಾದ ಗಮನ ಸೆಳೆದರು.

ಆಕರ : ಗೂಗಲ್ ಬಳಕೆ

ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪು

ಕುಮಾರಿ ಚೈತ್ರ ಶ. ಮೇಟಿ

ಬಿ.ಕಾಂ. ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲೂ ತಾನು ಕಳೆದ ಬಾಲ್ಯದ ನೆನಪುಗಳು ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ಹಾಗೇ ಕೆಲವೊಂದು ನೆನಪುಗಳು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ತಲೆಲಿ ಹಚ್ಚು ಹಸುರಾಗಿ ಉಳೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಿಹಿ ನೆನಪುಗಳು ಆದ್ರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಹಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬಾಲ್ಯ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ ಅಲ್ಪ ಯಾವುದೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಹೆಗಲು ಹತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರಪಂಚ ಕಾಳಜಿ ಮಾಡಲು ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಅಜ್ಜ, ಅಜ್ಜಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಊಟ ಋಷಿಯಾಗಿ ಆಟ ಸುಖವಾದ ನಿದ್ರೆ ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಋಷಿ ಪಡುವ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ನಾಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲ ದುಃಖ ಬಿದ್ದಾಗ ಪೆಟ್ಟುಗಳಾದಾಗ ನೋವು ಅಷ್ಟೇ ನೋವು ದುಃಖಗಳು ಬಂದು ಅಳುವಿನ ನಂತರ ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳ ನೆನಪೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವೂ ಇಲ್ಲ ಚಿಂತೆ ಎಂಬ ಪದ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆತಂಕಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಇಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ಭಯ ಎಂದರೆ ಅಮ್ಮನೋ ಅಪ್ಪನೋ ಬೈಯಬಹುದು ಎಂಬುದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಾನು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಿದ್ದೂ ಇದೆ ನೀವು ಮಕ್ಕಳಾಗಿಯೇ ಇರಿ ದೊಡ್ಡವರು ಆಗಲೇ ಬೇಡಿ ಆವರೇ ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮ ಹಾಗೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗು ಬೆಳೆಯಲೇ ಬೇಕು ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯವು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯ ಹಸಿರು ಪರಿಸರ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಕಾಡು ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಎಂಬಂತೆ ಮನೆಗಳು ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ಮುದ್ದಿನ ಒಬ್ಬಳೆ ಮಗಳು ನನಗೊಬ್ಬ ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳೂ ಸೇರಿದರೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಆಟ ಆಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂತೆ ನಾವು ಆಡಿದ ಆಟಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಗೋಲಿ, ಬುಗುರಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಕುಂಟೆಬಿಲ್ಲೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಕಬ್ಬಿಡ್ಡಿ ಮರಕೋತಿ ತೆಂಗು ಅಡಿಕೆ ಮರ ಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಮರಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿ ಆಟ ಆಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಮುಟ್ಟಾಟ ಕುಂಟೆ ಮುಟ್ಟುವುದು ಲಗೋಲಿ ಕಳ್ಳ ಪೋಲೀಸ್ ಪೊರಕೆ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಲ್ಲುಗಳ ತನಕವೂ ನಮ್ಮ ಆಟ ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮನೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಆಟವೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬಿಸಿಲ ಪರಿವೇ ಇಲ್ಲ ಅಪ್ಪ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬರಬೇಕು ನಾವು ಒಳ ಸೇರಲು ಯಾವ ಮೊಬೈಲ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಗೇಮ್ ಕೊಡದ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಅಂದಿನ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ದಿನ ಶಾಲೆಗೆ ರಜೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ಬಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳು ಎಂದೂ ಮಾಸದ ಸಿಹಿ ನೆನಪುಗಳು ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಆಟ ಹೀಗೆ ಸುಸ್ತಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಏನೇ ಊಟ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಬೋಜನವೇ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ತಟ್ಟೆ ಹಾಕೊದನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದವು ಹೊರಗಡೆ ತಿಂಡಿ ಅಂದರೆ, ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಂತೆಯಿಂದ ಬಿಸ್ಕೆಟ್ ಅಥವಾ ನಿಂಬೆಹುಳಿ ಚಾಕೋಲೇಟ್ ತಂದಾಗ ತಿನ್ನುವುದಷ್ಟೇ ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಂಡಿ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಬ್ಬದ ಸಮಯದಲ್ಲಂತೂ ಆಡಂಬರ ಇರದಿದ್ದರೂ

ಆಚರಣೆಯ ಸಂಭವಂತೂ ಖಚಿತ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟು ನಲಿದಾಡಿದ ಆ ದಿನಗಳು ಈಗಲೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗರಿಬಿಚ್ಚಿ ಕುಣಿತ್ತದೆ. ಮನೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿನ ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳು ಪ್ಯಾರಲೆ ಹಣ್ಣು ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಮಾವು, ಹಲಸು ಚಿಕ್ಕುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಕೌಳಿ ಹಣ್ಣು ನೇರಳೆ ಹಣ್ಣು ಮುಳ್ಳು ಹಣ್ಣು ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಸೋ ಇಚ್ಛೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದೆವು ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು. ಜ್ವರ ಬಂದಾಗ ಒಂದೆಲಗದ ಕಷಾಯ ಕೆಮ್ಮು ಒಂದರೆ ಧನಿಯಾ ಕಷಾಯ ನೆಗಡಿಯಾದರೆ ಕಾಳು ಮೆಣಸಿನ ಸಾರು ಮುಂತಾದ ಮನೆ ಮದ್ದುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ತುಂಬಾ ಜ್ವರ ಕಡಿಮೆಯೇ ಆಗದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ವೈದ್ಯರ ದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಪೇಟೆಗೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬರು ವೈದ್ಯ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿಪುಣರು ಮಕ್ಕಳ ಡಾಕ್ಟರ ದೊಡ್ಡವರ ಡಾಕ್ಟರ ಅಂತ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಅವರೇ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿನ ದೇವರು.

ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶಾಲೆ ಮನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು ಒಂದನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ಶಾಲೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಬ್ಬರೇ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಯಾವುದೇ ಭಯ ಅಪ್ಪ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನಿಗೂ ಇಲ್ಲ ನಮಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದರು. ಒಂದೊಂದು ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಗಿಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಗಿಡದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನಮ್ಮದು ಅದಕ್ಕೆ ನೀರು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದು ಹೀಗೆ ಆ ಗಿಡ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 5-6 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾವು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ಕಲಿತಿದ್ದೆವು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದದೇ ಇದ್ದಾಗ ತಪ್ಪಿದಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿಳುತ್ತಿತ್ತು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಓದಿನ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾದ ಮಳೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಳೆಗಾಲ ಬೋರ್‌ಗೆರೆಯುವ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟು ಮಳೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಕೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಅಷ್ಟು ಮಳೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಲ್ಲಿ ಆಟ ಆಡುತ್ತಾ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದು ಭತ್ತಿ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದೆಯೇ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿ ಕೊಡೆ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಭತ್ತಿ ಬುಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಮೈಯೆಲ್ಲ ಒದ್ದೆಯಾದ ಪರಿ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಚೂರು ಬೇಜಾರಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ನೋಟ್ ಬುಕ್ ಪುಟದಿಂದ ದೋಣಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುವುದು.

□□

ವಚನಕಾರ್ತಿ ಶರಣೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ

ಕುಮಾರಿ ಗೀತಾ ಬಿ. ಬೊಮ್ಮನಾಳ

ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಉಜ್ವಲ ಸ್ತ್ರೀ ರತ್ನ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯದು ಅಕ್ಕಳು ಮಹಾಶಿವಭಕ್ತ ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅವಳೇ ಮೊದಲನೆಯ ಕವಿಯಿತ್ತಿ. ಕೇವಲ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕನಾಗದೆ ತನ್ನ ಶಿವಭಕ್ತಿ, ದಟ್ಟ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸುಂದರ ವಚನಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಶಿವಶರಣ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಕ್ಕನಾಗಿ ಬೆಳಗಿದ ಅನನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವಳದು.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ಊರು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಡುತಡಿ, ತಂದೆ ನಿರ್ಮಲ ಶೆಟ್ಟಿ, ತಾಯಿ ಸುಮತಿ. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಇವಳು ಮಹಾಶಿವಭಕ್ತೆ. ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜೈನರಾದ ರಾಜ ಕೌಶಿಕ ಅವಳಲ್ಲಿ ಮೋಹಗೊಂಡು ತನಗೆ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಕ್ಕನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಆಗ್ರಹಿಸಿದ. ರಾಜನ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬರಬಹುದಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನೆನೆದು ಅಕ್ಕ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಆದರೆ ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮ ಪೂಜೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಬಾರದೆಂದು ಷರತ್ತು ವಿಧಿಸಿದಳು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಕೆಲ ಕಾಲ ಕೌಶಿಕನ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಅಕ್ಕ ತನ್ನ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಕೌಶಿಕ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದಾಗ ಅವನಿಂದ ದೂರ ಸರಿದಳು. ಶಿವನನ್ನೇ ತನ್ನ ಪತಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ಶ್ರೀಶೈಲ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನನ್ನು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತ, ಹಾಡುತ್ತ ಬಸವಣ್ಣ, ಅಲ್ಲಮ ಮೊದಲಾದ ಶಿವಶರಣರಿದ್ದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದಳು, ಅಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಶರಣ ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಮ ಅವಳೊಡನೆ ನಡೆಸಿದ ವಚನರೂಪ ಸಂವಾದ ಹೃದಯಂಗಮಯವಾಗಿದೆಯಲ್ಲದೆ, ಅಕ್ಕನ ನಿಷ್ಕಪಟ ಶಿವಭಕ್ತಿ ನಿರ್ಭೀತಿ, ಮಾತಿನ ಜಾಣ್ಮೆ, ಘನತೆಗಳನ್ನು ತೋರುವಂತಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರ ಒಡನಾಡಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅನೇಕ ಸುಂದರ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅನುಭವದ ತುದಿ ತಲುಪಿದ ಅಕ್ಕ ಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ನಡೆದಳು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅವಳು ಶಿವೈಕ್ಯಳಾದಳೆಂದು ಐತಿಹ್ಯ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಅಕ್ಕನ ಚರಿತ್ರೆ ಕೃತಿಗಳಿಂದ ಅವಳ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಹಸ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಿಯ ಅದ್ಭುತ ರಮ್ಯತೆ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಸತಿ-ಪತಿ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದುತ್ತ ಪರಿಣಿತಳಾದಳೆಂಬುದನ್ನು ಸಂಸಾರ ಹೇಯ, ವಿಕಳಾವಸ್ಥೆ ಸತಿ-ಪತಿ-ಭಾವ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಚನಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು: ತೆರಣಿಯ ಹುಳು ತನ್ನ ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ನೂಲು ತನ್ನ ಸುತ್ತಿ ಸಾವತೆರನಂತೆ, ಮನ ಬಂದುದ ಬಯಸಿ ಬೇವುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

‘ಅಯ್ಯಾ ನೀ ಕೇಳಿದರೆ ಕೇಳು, ಕೇಳದಿರಡೆ ಮಾಣು ನಾ ನಿನ್ನ ಹಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಸೈರಿಸಲಾರೆನಯ್ಯಾ’ ‘ಕಳವಳದ ಮನವು ತಲೆ ಕೆಳಗಾದು ದಪ್ಪ! ಸುಳಿದು ಬೀಸುವ ಗಾಳಿ ಉರಿಯಾಯಿತಪ್ಪಾ ! ಬೆಳದಿಂಗಳು ಬಿಸಿಲಾಗಿತು ಕೆಳದಿ, ಹೊಳಲು ಸುಂಕಿಗನಂತೆ ತೊಳಲುತ್ತಿಹೆನವ್ವಾ! ‘ಶುಲದ ಮಂಟಪದ ಮೇಲೆ ಉರಿಯ ಚಪ್ಪರವನಿಕ್ಕಿ’ ಆಲಿಕ್ಕಲ್ಲ ಹಸೆಯ ಹಾಸಿ ಕಾಲಲ್ಲಿದ ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಲೆಯಿಲ್ಲದ ಗಂಡ ಬಂದು ಮದುವೆಯಾದನು. ಅಕ್ಕನ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಗಳ ಬಲದಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಿಶ್ಚಿಂತತೆ-ನಿರ್ಭೀತಿ ಮಾನಸಿಕ ಧೈರ್ಯಗಳು ವಿಲಕ್ಷಣವಾದುವು. ಅವುಗಳಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಮೇಲಾಯದು. ಅವಳ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೊಂದು ಮನೆಯ

ಮಾಡಿ ಮೃಗಗಳಿಗಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯ, ಸಮುದ್ರದ ತಡಿಯಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ನೆರೆತೆರೆಗಳಿಗಂಜಿದಡೆಂತಯ್ಯ, ಸಂತೆಯಲೊಂದು ಮನೆಯ ಮಾಡಿ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಚಿದಡೆಂತಯ್ಯ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದ ಬಳಿಕ ಸ್ತುತಿ ನಿಂದೆಗಳು ಬಂದಡೆ ಕೋಪವ ತಾಳದೆ ಸಮಾಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು' ಈ ವಚನ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ಚಿಕ್ಕ ಭಾವಗೀತೆಯಾಗಿದ್ದು ಚಿರಂತನ ಸ್ತೂರ್ತಿಯ ಚಿಲುಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಸಿವಾದೊಡೆ ಭೀಕ್ಷಾನ್ನಗಳುಂಟು, ತೃಷೆಯಾದೊಡೆ ಕೆರೆ ಹಳ್ಳಬಾವಿಗಳುಂಟು. ಶಯನಕ್ಕೆ ಹಾಳು ದೇಗುಲಗಳುಂಟು, ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಆತ್ಮ ಸಂಗಾತಕ್ಕೆ ನೀನುಂಟು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಅವಳ ಅದ್ಭುತ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಬಹುದು. ಇಂಥಹ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗುಣ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಘನತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದುದು. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ಇವುಗಳ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾದುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆಯಬೇಕು. ಸಮಾಜ ವಿಮರ್ಶೆ, ಬೋಧನೆಯ ವಚನಗಳ ಅಕ್ಕನಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುದೇವ ಬಸವಣ್ಣರಂತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಶರಣ ಮಾರ್ಗದ ಸುವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಕ್ಯತೆ ತೋರಿ ಬಂದಿದೆ. ಅವಳ ವಚನದಲ್ಲಿ ನಯಭಯಗಳ ಕೊರತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅವಳ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬಿಂಬಿಸಿವೆ. ಅವಳ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತಾಗಿ ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಅಕ್ಕನ 'ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿಧಿ' ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಕೃತಿಯಿದೆ. ಇದರ 67 ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕ ವಿಷಯದ ಜೊತೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಅಂಶಗಳೂ ಇವೆ.

ತಾತ್ವಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಸಲ ಸರಳವಾಗಿಯೂ ಹಲವು ಸಲ ಬೆಡಗಿನ ವಚನದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಕ್ಕನ ಅನುಭಾವದ ಸ್ಪಷ್ಟಚಿತ್ರ 'ಕೋಟಿ ರವಿ ಶಶಿಗಳ ಮೀಟಾದ ಪ್ರಭೆ ಬಂದು ! ನಾಟಿತು ನನ್ನ ಮನಯೊಳಗದರಿಂದ | ದಾಟಿದೆನೂ ಭವದ ಕೊಳಗಳ ಮೊರೆವ ನಾದವ ಕೇಳಿ ಉರಿವ ಜ್ಯೋತಿಯ ನೋಡಿ! ಸುರಿವ ಅಮೃತವನು ಸವಿದುಂಡ ಕಾರಣ ತೊರೆದೆನು ಜನನ ಮರಣವ' ಎಂಬ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ, ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿಧಿ ಚಿಕ್ಕದಾದರೂ ಅಕ್ಕನು ಅನುಭಾವ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸಹಜ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದ ಚಿಲುವಾದ ಕೃತಿ. ಅವಳ ತತ್ವಸಂಗ್ರಹ ಶಕ್ತಿ, ಗುರುಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತ್ರಿಪದಿಯ ಛಂದಸ್ಸು ಸಲೀಲವಾಗಿ ಅವಳ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಲಾಸ್ಯವಾಡಿದೆ. ಅದು ಅಂಶಗಣದ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳದಾದರೂ ಮಾತ್ರಾಣದತ್ತ ತಿರುಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೂಲತಃ ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿಧಿ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಆಕರ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ :

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ದಿಟ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ, ಧೈರ್ಯ, ಸಹನಾಗುಣ ಹೊಂದಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೆ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಆಡಂಬರ ಜಾವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯತೆಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅಕ್ಕ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥ :

ಸಿದ್ಧಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ - ಶರಣ ಚರಿತಾಮೃತ

ನಮ್ಮ ಊರು ನಮ್ಮ ಹೆಮ್ಮೆ

ಕುಮಾರ ಆಕಾಶ ಪಿ. ಚಿನ್ನರಾಜೇಡ

ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಊರು. ಊರಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಬಸವ ಸಾಗರ ಆಣೆಕಟ್ಟು, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಬಸವ ಸಾಗರ ಆಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎಡದಂಡೆ ಬೃಹತ್ ಕಾಲುವೆಯ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣಪೂರ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಕಂಡು ಬರುವ ಊರು ಆರ್.ಬಿ. ತಾಂಡಾ ಅಥವಾ ಹನುಮನಗರ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ. ಈ ಊರು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹುಣಸಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನಾರಾಯಣಪೂರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು.

ಗ್ರಾಮದ ಹಿನ್ನೆಲೆ :

ಆರ್.ಬಿ. ತಾಂಡಾ ಪೂರ್ವಜರು ಮೊದಲು ರಾಯಚೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುದಗಲ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚೈತ್ರಾ ತಾಂಡಾದ ಗ್ರಾಮದ ನಿವಾಸಿಗಳು ಆಗಿದ್ದರು. ತದನಂತರ ಚೈತ್ರಾ ತಾಂಡಾ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಸವಸಾಗರ ಆಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗದ ಮೊದಲೆ ಕೆಲವರು ಜನರು ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವ್ಯಾಪಾರ, ಬರಗಾಲ, ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಕೆಲಸ ಲಭ್ಯತೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಉತ್ತೇಜನೆ, ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಹೀಗೆ ಹಲವು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜನರು ಬಂದು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿದ ಊರು “ಚಂದ್ರಾ ನಾಯಕ ತಾಂಡಾ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ “ಚಂದ್ರನಾಯಕನು” ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಾಗಿದ್ದರು.

ತದನಂತರ ಚಂದ್ರನಾಯಕ ತಾಂಡಾದ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಬೃಹತ್ ಕಟ್ಟಡ ಅಂದರೆ, ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕೇಂದ್ರವು ನಿರ್ವಾಣವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಊರಿಗೆ ಆರ್.ಬಿ. ತಾಂಡಾ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಮರುನಾಮಕರಣವಾಯಿತು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ “ಬಂಜಾರಾ” ಅಥವಾ “ಲಂಬಾಣಿ” ಎಂಬ ಜನಾಂಗದವರು ಇದ್ದರಿಂದ ‘ತಾಂಡಾ’ ಎಂಬ ಹೆಸರು ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಗ್ರಾಮವೆಲ್ಲ ಆರ್.ಬಿ. ತಾಂಡಾವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

3) ಬೊಲ್ಡ್ : ಆರ್.ಬಿ. ತಾಂಡಾದ ಜನರು ಹಲವಾರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು ಪಾರಂಪರಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯಾದ ‘ಲಂಬಾಣಿ’ ಅಥವಾ ಬಂಜಾರಾ ‘ಭಾಷೆಯು ಸಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭಾಷಾ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೊಂದಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆರ್.ಬಿ. ತಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರು “ಲಂಬಾಣಿ” ಅಥವಾ ಬಂಜಾರ ಜಾತಿಯ ಅಥವಾ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಲ್ಲೂ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ಆಚರಣೆ, ಧರ್ಮಾಚರಣೆ, ಕೇಶಾಲಂಕಾರ, ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ನಡವಳಿಕೆ, ನಡತೆಯು, ಮಾತು, ಜೀವನ ಶೈಲಿ, ನಡೆ-ನುಡಿ, ಗೌರವ, ಘನತೆ, ಪ್ರೀತಿ-ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಸಂಬಂಧಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ,

---

ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜೀವನಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ ಜೀವನ ಕೌಸಲ್ಯಗಳು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಿನ್ನೆತೆಯನ್ನು ಈ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಕಂಡು ಬರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

1) ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳು : ಆರ್ಯ.ಬಿ. ತಾಂಡಾದ ಗ್ರಾಮದ ಜನರು ಅನೇಕ ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರಿಯ ಪ್ರಮುಖ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ, ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಬ್ಬಗಳಾದ ದಸರಾ, ಜಾತ್ರೆ , ಮಹೋತ್ಸವ, ಕುಂಭ, ಮೇಳಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಬಾಗಿರಿಯಾಗಿರುವರು. ಆರ್ಯ.ಬಿ. ತಾಂಡಾದ ಜನರು ಈ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ದೀಪಾವಳಿ, ಹೋಳಿ, ಯುಗಾದಿ, ಎಳ್ಳು ಅಮವಾಸ್ಯೆ, ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಮತ್ತು ಗಣೇಶ ಚತುರ್ಥಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲದೆ ಈ ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ಶಶಿ ಹಬ್ಬವು ಬಹು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಬ್ಬ ಮತ್ತು ಈ ಜನರ ಧರ್ಮ ಗುರುವಾದ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟಗಾರ, ರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀ ಸತ್ಯ ಸೇವಾಲಾಲರವರ ಜಯಂತಿ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನದಂದು ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಆಚರಣೆ ಮಾಡುವರು.

ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಬ್ಬಗಳು :

ಸಂತ ಸತ್ಯ ಸೇವಾಲಾಲ ಜಯಂತಿ : ಈ ಹಬ್ಬವು ಈ ಗೋರಮಾಟಿ ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಬ್ಬವಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಊರಿನೋಳಿಗೆ ಹಲವು ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಸೇವಾಲಾಲ ರವರ ಪರಾಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಮತ್ತು ಮನರಂಜನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸತ್ಯ ಸೇವಾಲಾಲರ ಪುಣ್ಯಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಹೋಳಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಹಾರ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಬ್ಬಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಶಶಿ ಹಬ್ಬ : ಈ ಹಬ್ಬವು ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಬ್ಬ. ಈ ಹಬ್ಬದಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಯುವತಿಯರು ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅದು ಸಸಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ನಂತರ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿನದಂದು ಈ ಹಬ್ಬವು ನಡೆಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಹಬ್ಬ ಈ ಸಸಿ ಹಬ್ಬವನ್ನು “ಮಹಿಳೆಯರ ಹಬ್ಬ” ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುವರು.

ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬ : ಈ ಹಬ್ಬವು 15 ದಿನಗಳ ಮುಂಚೆಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋಳಿ ಹಬ್ಬವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ “ಪುರುಷರ ಹಬ್ಬ” ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆ : ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೊಂದಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆ, ದೇವರ ಗಡ್ಡಿ ಎಂಬ ಊರಿನ ಗಡ್ಡಿ ಗದ್ದೇಮ್ಮ ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆ, ಜಾತ್ರೆ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 5 ಕಿ.ಮೀ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಛಾಯಾ ಭಗವತಿ ದೇವತೆಯ ಪೂಜೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯು ಇಗಲು ನಡೆಯುವುದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಎ) **ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು :** ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಅಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಸೇವಾಲಾಲ ದೇವಸ್ಥಾನ ಇತ್ಯಾದಿ

ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ 5 ಕಿ.ಮೀ ಪ್ರದೇಶದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ದಡದ ಮೇಲೆ ಛಾಯಾ ಭಗವತಿ ದೇವಸ್ಥಾನವು ಇದೆ. ಇದು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಆಗಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಬಿ) **ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ** : ಆರ್.ಬಿ. ತಾಂಡಾದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದುಳಿದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೂಲತಃ ಹೈದರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ರಾಜಕೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯು ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ ತಿಳಿದು ಬರುವುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಜನರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಗೇಲುವನ್ನು ಕೂಡ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ.

ಸಿ) **ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೊಡುಗೆ** : ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಕೊಡುಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಲ್ಲದೇ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇಯಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೊಡುಗೆ ಕಂಡು ಬರುವುದು.

5) **ಜಾನಪದ ಕೊಡುಗೆ** : ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಜಾನಪದ ಕಲೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಜಾನಪದ ಎಂದರೆ ಜನರ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆಗಳಿಗೆ ಹರಡುವ ಪದಗಳಾಗಿದೆ. ಇರುವ ಹಾರ-ಬಾರದ ನುಡಿಯೇ ಜಾನಪದ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಮಹಿಳೆಯರು ಅನೇಕ ಸಾಧಕರ ಅದರ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಈಗಲೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯು ಆಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈ ಹಾಡುಗಳು 'ಲಂಬಾಣಿ' ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಲಾವಣಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿವೆ. ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಾನಪದ ಹಾಡುಗಳು ಕೂಡ ಕಂಡು ಬರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೇವಾಲಾಲರ ಹಾಡುಗಳು ಜಾನಪದದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ತುಂಬಾ ಅವಶ್ಯಕ.

6) **ಉಪ ಸಂಹಾರ** : ನಮ್ಮ ಊರೆ ನಮಗೆ ಉಸಿರು ಎಂಬಂತೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ರಾಜಕೀಯ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಇಂದು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಆದರೂ ಹಲವು ಜನರು ಈ ಮೇಲಿನ ದುರಾದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ಜನರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ತಮ್ಮದೇಯಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಕೊಡುಗೆಯು ಗಣನೀಯವಾಗಿದೆ. "ಸರ್ವೋ ಜನಾಂಗ ಸುಖಿನೋ ಭವತು" ಎಂಬ ತತ್ವದಡಿಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ವಜ್ಞನವರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ನಾಥನೆಗಳು

ಕುಮಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಗುಂಡಕನಾಳ

ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನೀತಿಕವಿ ಎಂದೇ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕೇವಲ ನೀತಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನಷ್ಟೆಯಲ್ಲದೇ ಜೀವನ ಸತ್ಯದ ತ್ರಿಪದಿ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಾಣಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕವಿ ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗ್ರಂಥ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಕ್ಷಚಿತ್ತಾಗಿ ಬಳಕೆಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ತ್ರಿಪದಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ತ್ರಿಪದಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಾರ್ವಭೌಮ"ನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದವನು.

ಸರ್ವಜ್ಞನ ಜೀವನ ಕಾಲ ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಏನೂ ತಿಳಿಯದು ಅವನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಹುಟ್ಟನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವ ಒಂದೆರಡು ತ್ರಿಪದಿಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅವನೇ ಬರೆದನೋ ಬೇರೆಯವರೋ ಬರೆದರೋ ಸೇರಿಸಿದರೋ ತಿಳಿಯದು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವನ ತಂದೆ ಬಸವರಸ ಪುತ್ರ ಕಾಮಿಯಾಗಿ ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ದಾರಿ ನಡುವೆ ಅಂಬಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಂಬಾರನೊಬ್ಬನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ. ಅವನ ಮಗಳಾದ ಮಾಳಿ ಎಂಬ ವಿಧವೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಹಗೊಂಡ ಅವರಿಬ್ಬರ ಪ್ರಮಾಣದ ಫಲವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗು ಸರ್ವಜ್ಞ, ಅವನ ಹೆಸರು ಸರ್ವಜ್ಞ ಎನ್ನುವುದು ಜನರ ಮುಂದೆ ಅನಿವನಿಗಿತ್ತ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಹೆಸರಾಗಿರಬಹುದು. ಅಥವಾ ತನ್ನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಿಗೆ ಅಂಕಿತವಾಗಿ ಬಳಸಲು ದೈವವನ್ನು ಅವನು ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಬೇಕು. ಕೂಡಲಸಂಗಮ, ಗುಹೇಶ್ವರಾ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಅಂಕಿತವಾಗಿರಬಹುದು.

ಸರ್ವಜ್ಞ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕನಿಂದಲೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಅವನ ಹುಟ್ಟು ಜಾತಿ ಗಣನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾದದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಜನರಿಂದ ದೂರವಾಗಿದ್ದೀರಬೇಕು ಸರ್ವಜ್ಞ ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಲೆ ನಿಲ್ಲದೇ ಊರೂರು ಅಲೆಯುತ್ತ ಬಗೆ ಬಗೆ ಲೋಕಾನುಭವ ಪಡೆಯುತ್ತ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತ ಬಿಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತ ಹೋದನೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. "ಕರದಿ ಕಪ್ಪರವುಂಟು, ಹಿಂದೊಂದು ನಾಡುಂಟು 1 ಹರನೆಂಬ ದೈವ ನಮಗುಂಟು ತಿರಿವರಂ ಸಿರಿವಂತರಾಯ ಸರ್ವಜ್ಞ" ಎಂಬ ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಭಾವಂತನಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗ ಅನುಭವದಿಂದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಯೂ ಆದ ಹಿರಿಯನಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಜಂಗಮ ವಿಶ್ವಕೋಶದಂತೆ ಇದ್ದ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಜನ ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಂದು ಕರೆದರೇನೋ ಅದೇ ಅವನ ತ್ರಿಪದಿಯ ಅಂಕಿತವು ಆಗಿ ಹೆಸರೇ ಅವನಿಗೆ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೋಗಿರಬೇಕು.

ಸರ್ವಜ್ಞ ಮೂರ್ತಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಜ್ಞಾನ ವಿವೇಕಗಳ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಾಳಿದನು ವಿಜಯನಗರ ಕಾಲದ ಜನಸಮ್ಮುಖವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಶರಣರು, ದಾಸರು, ಹಾಗೂ ಇತರ ಕವಿಗಳು ನೇತೃತ್ವದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಿದರು ಆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಪತನ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೆ ಮರಗಳಿಗೆ ಬಿರುಬಿಗೆ ಸಿಕ್ಕ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹಾಳು ಹಾಳು ಬೀಜಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಕಾಣುವಂತೆ ಜನಜೀವನ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕೇಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಯಿತು ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವ ಅಳಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ವಿವೇಕ ಮಸುಳಿದಂತಾಯಿತು. ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಸರ್ವಜ್ಞ ಹುಟ್ಟಿ ಸಮಾಜ ವೈದ್ಯನಾಗಿ ರೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದನು. ಚುಚ್ಚು ಮಾತಿನ ಔಷಧಿಯನ್ನು ನೀಡಿದನು. ಅನುಭವಶಾಲಿ ಸತ್ಯಪ್ರೇಮ ಖಂಡಿತವಾದಿ ವಿಶಾಲ ಮನಸೇ ವಿರಕ್ತ ವಿವೇಕಿ ಎಂಬ ಮೂರ್ತಿ ಚಿತ್ರ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣ ಮುಂದೆ ಅವನ ತ್ರಿಪದಿಗಳನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಹೋದ ಹಾಗೇ ಸುಳಿಯುತ್ತದೆ. ಜೀವಾಳದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಮತವೊಂದೇ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ವಿಲಕ್ಷಣ ಅವ್ಯಕ್ತಿ ಅನುಭವವೇ ಆದ, ವೇದ ಜೀವನವೇ ಅವನ ಪಾಠಶಾಲೆ ಅವನದು ಸರ್ವಸಂಗ್ರಹವಾದ ಮೂಲಗಾಯಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿ.

ಸರ್ವಜ್ಞನ ತ್ರಿಪದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆಯಲ್ಲ ವರ್ಣನೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನದ ಕಥೆ ಇಲ್ಲವೇ ಜೀವನ ಧರ್ಮ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಂಡಿದೆ. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿದೆ. ಅವು ಬರೀ ನೀತಿ ಬೋಧಕವಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ವೇದ ವಿವೇಕದ ವಾಣಿ ಅವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಲೇಸು ಇದು ಹೊಲ್ಲೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾತಿನ ಚತುರವಾದ ಜೋಡಣೆ ಹಗುರವಾದ ನಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಅನೇಕ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದ ಗುಣದೋಷಗಳ ಚಿತ್ರವಿದೆ. ವಿಡಂಬನೆಯಿಂದ ಬೋಧನೆಯಿದೆ. ಯಾರ ಬಿಡೆ ಮುರವತ್ತುಗಳಲ್ಲದೇ ಮುಚ್ಚುಮರೆಯಲ್ಲಿದೇ ಅವನು ಕಂಡಿದ್ದು ನಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮನೋಧೈರ್ಯ ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಶಿವನಂತ ವಿಡಂಬನಕಾರನು ಕಟುವಾಗಿ ಕಡೆ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರದು ಮತೀಯವಾದ ಮರ್ಯಾದಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ತಮ್ಮ ಮತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪರತಂತ್ರರು ಸಮಯ ಶರಣರು, ವೇಷ ಪೂಜೆ, ಗುರು ದಾನ, ಕುಲ, ಮತ, ದಾನ ನೀತಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸಮಯ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಸರ್ವ ಕಾಲಕವಾದ ಮೂಲ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅವನ ಕೃತಿಗೆ ಬರಿಯ ನೀತಿ ಕಾವ್ಯ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ.

ಅನುಭವ ನೀತಿ ತತ್ವ ಭಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಇರುವ ಜೀವನ ಸತ್ಯದ ನಿಚ್ಚಳವಾದ ಕಾಣ್ಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜವಾದ ರಸಾನುಭವವಾಗಿ ಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ. ವಚನಕಾರರ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞನಲ್ಲಿ ಸತತವು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಜ್ಞ ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಅಂಜಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ.

ಆಡು ಮುಟ್ಟದ ಸೊಪ್ಪಿಲ್ಲ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಹೇಳಲಾರದ ವಚನವಿಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರ ಸಂಬಂಧ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೀತಿ ನ್ಯಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವನ ಮಾತು ಹರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಚಾಟಿಯೇಟಾಗಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಲವನು ಕೊಂಬಾಗ ಹಾಲೋಗರುಂಡಂತೆ
 ಸಾಲರು ಬಂದು ಎಳೆದಾಗ ಕಿಬ್ಬದಿಯ
 ಕೀಲು ಮುರಿದಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞ
 ಕಣ್ಣ ನಾಲಗೆ ಮನವು ತನ್ನದಂದನಬೇಡ
 ಅನ್ಯರು ಕೊಂದರೇನಬೇಡ ಈ ಮೂರು
 ತನ್ನ ಕೊಂದಾವು ಸರ್ವಜ್ಞ?

ಸರ್ವಜ್ಞ ಎಷ್ಟೋ ತ್ರಿಪದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅವು ಇನ್ನೂ ಜನರ ನಾಲಗೆಯ ಮೇಲೆ ನೆಲೆ ನಿಂತಿವೆ ಕೆಲವಂತೂ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಜಾತಿ ಹೀನರ ಮನೆ ಜ್ಯೋತಿ ತಾ ಹೀನವೇ? ಸೋಡರೆಣ್ಣೆ ತೀರಿದರೆ ಕೊಡನೆತ್ತಿ ಎರವರೇ ? ಕತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಬೂದಿಲಿ ಯತಿಯಪ್ಪದೇ ? ನೀಚನ ಮರಗಿಂತ ಇಚಲು ಮರಲೇಸು ಹೊತ್ತಿಗೊದಗಿದ ಮಾತು ಸತ್ತವನು ಎದ್ದಂತೆ, ಅನ್ನದೇವರ ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ದೇವರು ಉಂಟೆ? ಇಂಥ ವಾಕ್ಯಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸತ್ಯವಾದ ಸುಂದರವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಈ ಮೇಲಿನಂತೆ ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು ಯಾವದೇ ಒಂದೂ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಸರ್ವಜ್ಞನರ ಮಾತು ಇಂದು ಪ್ರಮಾಣವಾದ ಸತ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರುವದು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಆಕರ ವಿಕಿಪಿಡಿಯಾ..

ಬಾಡಿದ ಮನಸ್ಸು

ಕುಮಾರ ತಿರುಪತಿ ಎಸ್. ರಾಜೋಡ

ಎರವಾದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾದೆ
ನಾ ಜನ್ಮತಾಳಿ ತಾಯಿಗೆ ಮಗುವಾದೆ
ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಾನೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯಾದೆ
ಬದುಕನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಅಳಿಸಿಹೋದೆ

ಸಾವಿರ ಕನಸು ಕಟ್ಟಿ ಕನಸುಗಾರನಾದೆ
ಕನಸು ನನಸು ಮಾಡದೆ ಸೋತುಹೋದೆ
ಸುಖ ದುಃಖದ ಹಂದರದಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಹೋದೆ
ಎರವಾದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾದೆ

ಮೊಹದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಮದುವೆಯಾದೆ
ಸಂಸಾರದ ದೋಣಿ ನಡೆಸಿ ನಾವಿಕನಾದೆ
ಹಣದ ಆಸೆಗೆ ಬದುಕಿ ಭಾವುಕನಾದೆ
ಎರವಾದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾದೆ

ನಾನು ನನ್ನದು ಎಂದುಕೊಂಡು ಮೂರ್ಖನಾದೆ
ದುಗಡ ಧುಮ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಮೂಕನಾದೆ
ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಶವವಾದೆ
ಎರವಾದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾದೆ /3/

ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದೆ
ಯಶಸ್ಸಿನ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಅಶಕ್ತನಾದೆ
ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಕಾಣದೆ ನಿಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾದೆ
ಎರವಾದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಭಾರವಾದೆ

□□

ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿಗಾಗಿ ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಕಲೆ

ಕುಮಾರ ಶ್ರವಣ ಹೂಗಾರ

ಬಿ.ಎ. ಪ್ರಥಮ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಆತ್ಮ ರಕ್ಷಣೆ ಕಲೆ ಎಂದರೆ ಹಲವಾರು ಸಮರ ಕಲೆಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಅವು ಕರಾಟೆ, ಜೂಡೋ, ಟ್ಯುಕಾಡೋ, ಕಿಂಗ್-ಪೂ, ಬಾಕ್ಸಿಂಗ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯತೆ ಪಡೆದಿರುವುದು ಕರಾಟೆ ಆದರೆ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಕರಾಟೆ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇವೆ, ಇದು ಒಂದು ತನ್ನನು ತಾನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ ಕರಾಟೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಜಪಾನ, ಚೀನಾ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ ಕರಾಟೆ ಇದು ಒಂದು ಶಿಸ್ತು ಬದ್ಧ ಹಾಗೂ ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಲೆಯುವ ಸಮರ ಕಲೆಯಾಗಿದೆ ಕರಾಟೆಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕರಾಟೆಯು ಸುಮಾರು 1400 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿದೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ ಕರಾಟೆ ಉಗಮವಾದ ದೇಶ ಯಾವುದು ಎಂದು. ಕರಾಟೆಯು ಉಗಮವಾದುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ಕರಾಟೆಯ ಕಲೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮೊಹಂಜೊ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಭೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕರು ಇವರು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದವರು ಇವರು ಭೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದರು. ಈ ಕಲೆಯು ಕೆಲವಂದಿಷ್ಟು ವಂಶದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿತ್ತು ಈ ಕಲೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ.

ನಂತರ ಈ ಭೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಭೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚೀನಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋದರು ಅಲ್ಲಿ ಶಾವಲಿನ ಕುಂಗ್-ಪೂ ಎಂಬ ಕರಾಟೆಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ನಂತರ ಅದು ಚೀನಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಹೋದಿ ಪ್ರಭಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

1870ರಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ಗಿಚಿನ್ ಪುನಾಕೋಶಿ ಎನ್ನುವವರು ಶೋಟೋಕಾನ ಎಂಬ ಕರಾಟೆ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ನಂತರ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕರಾಟೆ ಶೈಲಿಗಳು ಉಗಮವಾದವು.

ಸದೃಢ ದೇಶ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಯುವ ಜನತೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸದೃಢವಾಗುವುದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ ಮೋದಿಜಿ ಅವರು ಹಲವಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿಡಲು ಶ್ರಮಪಡುತ್ತಿದಾರೆ ಕರಾಟೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕ್ರೀಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತೊಡಗಿ ಸದೃಢವಾಗಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ ಇದರ ಕುರಿತು ಹಲವಾರು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ನಮಗೆ ಸಮರ ಕಲೆಯಾದ ಕರಾಟೆಯ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದೊಡನೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕರಾಟೆ ಕಿಂಗ್, ಆಟೋ ರಾಜ ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೆಲರ ನೇಚ್ಚಿನ ನಟ ಶ್ರೀ ಶಂಕರನಾಗ ಇವರು ಕರಾಟೆಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದಿದ್ದರು ಹಾಗೆ ಕರಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇ ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಹಲವಾರು ಸಿನಿಮಾಗನ್ನು ರಚಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಆ ಸಿನಿಮಾಗಳಲ್ಲಿ ನಟಿಸಿದಾರೆ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕರಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ನಟರು ಚಿತ್ರಿಸಿ ನಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ತ್ರಿಲರ್ ಮಂಜು ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು. ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕರಾಟೆ ಹೆಸರು

ಕೇಳಿದರೆ ನೇನಪಾಗುವುದು ಬ್ರುಸ್ತಿಯ ಹೆಸರು ಇವರು ಎಷ್ಟು ಸದೃಢ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಆಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅವರ ಒಂದು ಹೊಡೆತ ಒಬ್ಬನ ಜೀವ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಹಾರಿಸುವಂತಿತ್ತು. ಬ್ರುಸ್ತಿ ಅವರು ಕರಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ತಾವೇ ನಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕರಾಟೆಯ ದಿಗ್ಗಜ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು, ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಮಹಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕರಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ತರಲು ಹಲವಾರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಕರಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರದಂತಹ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಲವಂದಿಷ್ಟು ಜಾರಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಫೇಬ್ರವರಿ 7 ರಂದು ಓಬವ್ವ ರಕ್ಷಣೆ ಕಲೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯದಂತೆ ಕರಾಟೆ ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮಗೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೂ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ ಹಾಗೆ ಕರಾಟೆಯು ಯುವ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಕರ್ಷಕವು ಆಗಿದೆ. ಕರಾಟೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳು ಕರಾಟೆಯ ಕುರಿತು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ತಿಳಿದು ಕೊಡುತ್ತೆ ಕರಾಟೆ ಎಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಜಗಳವಾಡುವ ಕಲೆ, ಮೈ ಮುರಿಯುವ ಹಾಗೂ ಕಲ್ಲು ಒಡೆಯುವ ಕಲೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು, ಕರಾಟೆ ಎಂದರೆ ತನ್ನನು ತಾನೂ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣ ಊಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಮೂಲ ತತ್ವ, ಕರಾಟೆಯ ಮೂಲ ಧೈಯ ಶಿಸ್ತು, ಕರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಿಲಾಗುತ್ತದೆ ಅದು ಹೇಗೆದರೆ ನಮ್ಮನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಲು ಬಂದವರನ್ನು ಅವರ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವರಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕರಾಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಜೊತೆಗೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೈ, ಕಾಲು, ತಲೆ ಹೀಗೆ ದೇಹದ ಭಾಗಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನಾತರವಾದ ಪಂಚಸ, ಕೀಕ್ಸ್, ಬ್ಲಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕತಾಸ ಹೀಗೆ ಹಲವಾರು ಶೈಲಿಗಳು ಕರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಕರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾಲು, ಕಾಲಿನಿಂದ ಮುಂದಿನ ಎದುರಾಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಹೊಡೆಯ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಕರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದರೆ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಮಯ ಪಾಲನೆ ಕರಾಟೆಯು ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ ಹಾಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ, ಕರಾಟೆ ಕಲಿತಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಕೋಪವನ್ನು ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ, ಕರಾಟೆ ಕಲಿತಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರವು ಕರಾಟೆಯನ್ನು ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವಾಗ ಎಚ್ಚರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರವಾದಾಗ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತವೆ, ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಬಿಡುತ್ತದೆ ಕರಾಟೆ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಹೊಲಿಸುವ ಪೂಜಿಸುವ ಈ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸಿದರು ಅವರಲ್ಲಿ ಭಯ ಮುಡುತ್ತದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕರಾಟೆ ಡೂ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ಊರಿನವರೆ ಆದ ಶಿವುಕುಮಾರ. ಶಾರದಹಳ್ಳಿ ಅವರು ಇದರ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚಿತುಕೊಂಡು ಕರಾಟೆಯು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದು ಅನುಕುಲವಾಗಬೇಕು ಎಂಬುವುದೇ ನಮ್ಮ ಆಶಯ.

ಬೆಳಗು ಜಾವ

ಕುಮಾರ ಮೌಲಾಲಿ ಚಪ್ಪರಬಂದ

ಬಿ.ಕಾಂ. ತೃತೀಯ ಸೆಮಿಸ್ಟರ್

ಏಳು ಚಿನ್ನ, ಬೆಳಗಾಯ್ತು ಅಣ್ಣ, ಮೂಡಲವು ತೆರೆಯೆ ಕಣ್ಣ,
ನಕ್ಷತ್ರ ಜಾರಿ, ತಮವೆಲ್ಲ ಸೋರಿ, ಮಿಗಿಲಹುದು ಬಾನ ಬಣ್ಣ
ಜೇನ್ನೋಣದ ಹೆದೆಗೆ, ಹೂಬಾಣ ಹೂಡಿ, ಝಂ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟ ಮಾರ
ಗುಡಿಗೋಪುರಕ್ಕು, ಬಲೆ ಬೀಸಿ ಬಂದ, ಅಗೊ ಬೆಳಕು-ಬೇಟೆಗಾರ.

ನಿಶೆಯಿಳಿದ ಉಷೆಯ, ಎಳನಗೆಯ ಬಗೆಗೆ, ಸೋತಿರಲು ಹಗವು ಸವಿಗೆ
ಕಣ್ಣೆದಿರು ಒಂದು, ಕಟಗಟತ್ತು ಕನಸು; ಕೂಗೊಂದು ಬಂತು ಕಿವಿಗೆ.
ಮಕ್ಕಳಿರ ಕೇಳಿ, ರಸ ಕುಡಿಯಲೇಳಿ, ಹುಸಿನಿದ್ದೆಗಿದ್ದೆ ಸಾಕು
ಈ ತುಂಬಿಬಾಳು, ತುಂಬಿರುವ ತನಕ, ತುಂತುಂಬಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು.

ಯಾವಾಗೂ ಕೋಳಿ ಕೂಗಿಹುದು ಏಳಿ, ತಡವೇಕೆ ಪಾನಕೇಳಿ
ಮೊದಲಾಗಲೀಗ, ಅಂಗಡಿಯ ಕದವ ಈಕ್ಷಣಕೆ ತೆರೆಯ ಹೇಳಿ
ಹೀವನದ ನದಿಗೆ ಸೆಳವಿಹುದು, ಮರಣ ಬಂದೀತು ಕ್ಷಣವು ಉರುಳಿ
ಹೋದವರು ತಿರಗಿ ಬಂದಾರೆ, ಅವರು ಬರಲಿಕ್ಕು ಇಲ್ಲ ಮರಳಿ.

ಬಾನ್ ಹೊಗರಲುಂಟು, ಮರ ಚಿಗುರಲುಂಟು ಬರಲುಂಟು ಸುಗ್ಗಿ ಮತ್ತೆ?
ಮುಳುಗಿರಲಿ ಮುಪ್ಪು ಚಿಂತನದಿ, ತಾನು ಹರೆಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹೊತ್ತೆ?

□□

HOW DO PLANTS MAKE THEIR OWN FOOD

Prof : Shantayya V. Gurumath

Associate Professor in Botany

Food is essential for all living organisms, carbohydrates, proteins, fats, vitamins and minerals are components of food. These components of food are called nutrients and are necessary for our body. All living organisms require food. Plants can synthesize food for themselves but animals including humans cannot. They get it from plants or animals that eat plants. Thus humans and animals are directly or indirectly dependent on plants. Plants are the only organisms that can prepare food for themselves by using water, carbon dioxide, sunlight and minerals. The raw materials are present in their surroundings. The nutrients enable living organisms to build their bodies to grow, to repair damaged parts of their bodies and provide the energy to carry out life process. Nutrition is the mode of taking food by an organism and its utilization by the body. The mode nutrition in which organisms make food themselves from simple substances is called autotrophic nutrition. Therefore plants are called autotrophs. Animals and most other organisms take in food prepared by plants. They are called heterotrophy.

Leaves are the food factories of plants. Therefore, all the raw materials must reach the leaf. Water and minerals present in the soil are absorbed by the roots and transported to the leaves. Carbon dioxide from air is taken in through the tiny pores present on the surface of leaves. These pores surrounded by guard cells, such pores are called stomata. Water and minerals are transported to the leaves by the vessels which run like pipes throughout the root, the stem the branches and the leaves. They form a continuous path or passage for the nutrients to reach the leaf. They are called vessels. The leaves are a green pigment called chlorophyll. It helps leaves to capture the energy of the sunlight. This energy is used to synthesise food from carbon dioxide and water. Since the synthesis of food occurs in the presence of sunlight. It is called photosynthesis. So we find that chlorophyll, sunlight, carbon dioxide and water are necessary to carry out the process of photosynthesis.

It is unique process on the earth. The solar energy is captured by the leaves and stored in the plant in the form of food. Thus, sun is the ultimate source of energy for all living organisms. Can you imagine life on earth in the absence of photosynthesis?

In the absence of photosynthesis there would not be any food. The survival of almost all living organisms directly or indirectly depends upon the food made by the plants. Besides, oxygen which is essential for the survival of all organisms is produced during photosynthesis. In the absence of photosynthesis, life would be impossible on the earth.

During photosynthesis, chlorophyll containing cells of leaves in the presence of sun light use carbon dioxide and water to synthesise carbohydrates. During the process oxygen is released. The presence of starch in leaves indicates the occurrence of photosynthesis. Starch is also carbohydrate. Plants synthesise carbohydrates through the carbohydrates are made of carbon, hydrogen and oxygen. These are used to synthesis other components of food such as proteins and fats. But proteins are nitrogenous substances which contain nitrogen.

Other modes of nutrition in plants, Some plants which do not have chlorophyll. They cannot synthesis food. How do they survive and from where do they derive nutrition? Like humans and animals such plants depend on the food produced by other plants. They use the heterotrophic mode of nutrition.

Do you see a yellow wiry branched structure twining around the stem and branches of a tree? This is a plant called Cuscuta. It does not have chlorophyll. It takes readymade food from the plant on which it is climbing. The plant on which it is climbing. The plant on which it climbs is called the host. Since it deprives the host of valuable nutrients, Cucuta is called the parasite.

Some plants that can eat animals, there are a few plants which trap insects and digest them. Such plants may be green or of some other colour. The pitcher plant leaf is jug-like structure. The apex of the leaf forms a lid which can open and close the mouth of the pitcher. Inside the pitcher there are hairs which are directed downwards. When an insect lands in the pitcher, the lid closes and the trapped insect gets entangled by the digestive juices secreted in the pitcher and its nutrients are absorbed. Such insect-eating plants are called insectivorous plants.

You may have also seen umbrella-like patches growing in moist soils or on rotting wood during the rainy season. These organisms are called fungi. They have different mode of nutrition in which organisms take in nutrients from dead and decaying matter is called saprotrophic nutrition. Such organisms with saprotrophic mode of nutrition are called Saprotrophs. Fungi also grow on pickles, leather, clothes and other articles that are left in hot and humid weather for long time. During the rainy season they spoil many things. The fungal spores are generally present in the air.

DR. B.R. AMBEDKER'S THOUGHTS'S ON AGRICULTURE

Dr. Ramu Hasanappa Sajjan

Associate Professor History Dept.

I. Introduction :

Dr. Ambedkar was one of the great personalities, who made dynamic changes in the society. He had fully devoted his life for improvement in the condition of downtrodden people in India. He was the great politician, constitutor and Economist. His work in Economics is noteworthy. He published three important books, 'The problem of rupee', Provincial Decentralization of Imperial finance in British India' and 'East India company administration & Economic policy'. His views deals with agriculture and land mark in the field of economics. His views on land holding, collective farming and land revenue are most useful in the present time. In the era of Globalization agricultural growth rate is not only stagnant but also indicates continuous declining trends. It is commented that the government has concentrated only on the technical problems and thus ignored institutional problems. The sub-division and fragmentation is the main obstacle in the development of agricultural sector. It led to small and uneconomic holdings, which resulted in fall in agricultural productivity. This calls a deep study to accelerate the growth rate of agricultural sector. So India needs to make appropriate changes in its agricultural policy. While farming such policy one might find Dr. Ambedkar's thoughts on agriculture are still relevant. This paper analyzes Dr. Ambedkar thought on agriculture and its relevance to current situation in India.

II. Subsistence farming :

Majority of farmers in large parts of the country, practice Subsistence farming. Farmers cultivate small and scattered holdings with the help of draught animals and family members. Techniques are primitive and tools are simple. Modern farm implements are practically absent.

Farmers are too poor to purchase fertilizers and high yielding varieties of seeds as a result of which the productivity is low, Facilities like electricity, irrigation and credit are badly lacking. As such, the farmer and his family members consume the entire farm produce and do not have any surplus farm production to sell in the market.

The main emphasis is on food crops although some other crops such as sugarcane, oilseeds, cotton, jute, tobacco also occupy important place in some areas.

Large scale improvement has been brought in Indian agriculture after Independence. Farming techniques were improved and the holdings became large and properly arranged as a result of consolidation. Mechanization of agriculture increased.

The financial position of the farmer improved a little and he could afford to purchase chemical fertilizers and high-yielding varieties of seeds. He could avail of facilities like irrigation, electricity, loans etc.

In this way, our agriculture could come out of primitive subsistence stage. But even now, many farmers do not have any surplus to sell in the market at commercial scale. So presently, many parts of India have intensive subsistence farming.

III. Plantation agriculture :

Plantation agriculture was introduced in India by the Britishers in the 19th century. This type of agriculture involves growing and processing of a single cash crop purely meant for sale. Large capital input, vast estates, managerial ability, technical know-how, sophisticated farm machinery, fertilizers, good transport facilities, and a factory for processing the produce are some of the outstanding features of plantation agriculture.

There are plantations of rubber, tea, coffee, cocoa, banana, spices, coconut, etc. This type of agriculture is practiced mainly in Assam, sub- Himalayan west Bengal and in the Nilgiri, Anaimalai and Cardamom Hills in the south.

IV. Shifting agriculture :

This is a type of agriculture in which a piece of forest land is cleared mainly by tribal people by felling and burning of trees and crops are grown. After 2-3 years when the fertility of the soil in the cleared land decreases, it is abandoned and the tribe shifts to some other piece of land.

The process continues and the farmers again shift to the first piece of land after a gap of 10-15 years. This type of agriculture is practiced over an area of 54 lakh hectares, 20 lakh hectares being cleared every year. Dry paddy, buck wheat, maize, small millets, tobacco and sugarcane are the main crops grown under this type of agriculture.

This is a very crude and primitive method of cultivation which results in large scale deforestation and soil erosion especially on the hill sides causing devastating

---

floods in the plains below. About one million hectares of land is degraded every year due to shifting agriculture.

Therefore, there is urgent need to put a check on this practice. For this purpose, the tribal people need to be educated about the damage caused by this practice to the natural resources like vegetation and soil.

Agriculture's contribution to the Indian economy plays a vital role in economic development and in keeping hunger of rural India at bay. Though secondary (Industry) sector is dominant in contemporary economic development of the country, around 65 per cent of people's or under-employment. "A large agricultural population with the lowest proportion of land in actual cultivation means that a large part of the agricultural population is superfluous and idle". Even if the lands are consolidated and enlarged and cultivated through capitalistic enterprise, it will not solve the problem as it will only aggravate the evils 'by adding to our stock of idle labor'.

V. Nationalization Of Land and Collective Farming :

After observing the unequal holdings and persistence of tenancy with unfair rents and uncertain tenures, by 1947, Ambedkar came out with radical solution of nationalization of land and collective farming. He felt that neither consolidation of holdings nor tenancy legislation contributes for improving agricultural productivity.

Moreover, these measures cannot help in solving the persistent problems of landless laborers and small farmers. He suggested nationalization of entire agricultural land with collective farming as the solution for the ills of agrarian conditions. It should be the state's obligation to supply the capital necessary for agriculture as well as industry. Ambedkar's scheme suggested that agriculture should be the state industry.

VI. Agriculture Should be organized on the Following Lines :

The state should divide the land acquired into farms of standard size and let out the farms for cultivation to residents of the village as tenants (made up of group of families). These tenants may cultivate the land on the following conditions :

- (a) The farm should be cultivated as a collective farm;
- (b) The farm should be cultivated in accordance with rules and directions issued by the government;
- (c) The tenants should share among themselves in the manner prescribed the produce of the farm left after the payment of charges livable on the farm;

VII. Ambedkar's views on the Small Farmer Agrarian Economy :

Dr. Ambedkar was one of the great personalities, who made dynamic changes in the society. He had fully devoted his life for improvement in the condition of downtrodden people in India. He was a great politician, constitutor and economist. His views deals with agriculture and are landmark in the field of economics. His views on land holding, collective farming and land revenue are most useful in the present time.

Ambedkar argued, land was only one of the many factors of production and the productivity of one factor of production is dependent upon the proportion in which the other factors of production are combined. In his words: 'the chief object of an efficient production consists in making every factor in the concern contribute its highest; and it can do that only when it can cooperate with its fellow in the required capacity.

Thus, there is an ideal of proportions that ought to subsist among the various factors combined, though the ideal will vary with the changes in proportions. From this, he proceeds to point out that if agriculture `is to be treated as an economic enterprise, then, by itself, there could be no such thing as a large or small holding'.

The problem therefore rests on the inadequacy of other factors of production. The insufficiency of capital needed for acquiring `agricultural stock and implements' arises from savings. There is almost a prophetic statement made by him long before modern theorists of development systematized notions of disguised unemployment.

VIII. Industrialization and Agricultural Problems :

Dr. Ambedkar convinced that agrarian and rationality of his policy prescriptions about the aggression problems. This is obvious from his evaluation of Jevans position on consolidation of land holdings, which is as follows; and is to be preferred to such ill-conceived projects, as we have considered above. By legislation we will get a sham economic holding at the cost of many social ills. But on industrialization a large economic holding will force itself upon as a pure gain.

Dr. Ambedkar had proposed inferences in favour of India's industrialization as a remedy to her agricultural problems. The striking feature of Dr. Ambedkar argument is that he considered industrialization as a necessary but not an sufficient condition for consolidation of agricultural Land holdings in India Dr. Ambedkar eloquently ponders upon.

The India's industrialization "It can be laid down without fear of challenge that industrialization will foster the enlargement of holdings and that it will be the most effective barrier against sub-division and fragmentation. Engrossing in this, it may be observed that industrialization will not be a sufficient remedy for consolidation. That it will require direct remedies may be true. But is also true that industrialization, though it may not bring about consolidation, will facilitate consolidation. It is an incontrovertible truth that, so long as there is the premium on land, consolidation will not be easy, no matter on how equitable principle it is proposed to be carried out. Is it a small service if industrialization lessens the premium as it inevitably just? Certainly not consideration of another aspect of consolidation as well points to the same conclusion, that industrialization must proceed consolidation. It should never be forgotten that unless we have constructed an effective barrier against the holding it is idle to layout plans for consolidation. Such a barrier can only be found in industrialization, for it alone can reduce the extreme pressure, which as we have shown, causes sub-division of land. Thus, if small and scattered holdings are the ills from which our agriculture is suffering to cure it of them is undeniably to industrialize".

Dr. Ambedkar while illustrating the industrial status of contemporary Indian with a figures of England Germany USA France and India . We say "Figures for India however run courser to this dictum illustrating a universal tendency observed by an expert. While other comprises like the USA starting as agricultural are progressively becoming Industrial, India has been gradually undergoing the Woeful process of de-urbanization and swelling the volume of her rural population beyond all needs. The earlier We stem this omnivores tide, the better for notwithstanding what interested persons might say no truer and more wholesome words of caution were ever altered regarding our national economy than those by Sir Henry Cotton, when he said, 'There is danger of too much agriculture in India'.

IX. Agricultural Labour Problems :

Agricultural Labour of India is perhaps the most neglected section of the Indian people. While increasing attention was paid during the last quarter of a century to protect industrial labour, nothing was done till recently in regard to the much more numerous class of agricultural labour. Since India won her freedom, however, the Government has awakened to the urgent need for improving the condition of the rural labour, and efforts are being made through legislation and other ways.

X. Dr. Ambedkar on The Agricultural Labour Problems :

Dr. Ambedkar when he was nominated as member of the then Bombay legislative Assembly, he proposed many schemes at Government level to eradicate many chronic customs and practices in this sector. Even in outside of the assembly he propagated best guidance to the rural poor and to society as a whole so as to make a move of the masses towards the changes he desired at government level. In this regard the following three areas are his invaluable contribution to the problems of Indian agricultural Labourers :

- i) Khoti system.
- ii) Mahar Vatan.
- iii) Regulation of Money Lenders.

Though agriculture industry is most important to India, but it is always lest in many problems of it won structural and human resource difficulties. Smallholding and defective land tenure systems are its main feature. Lack of capital, assistance of technical availability primitive way of cultivation all there form a syndrome of difficult problems ever in ability to solve them Farmers family and social structure lack of educational facilities in debtedness of the labours made in this sector the most cromatic nature to bring about any changes in this sector.

i) Khoti system :

Under the system of land tenure Khoti was a peculiar kind of labour form, and by tradition he was a bonded agricultural servant. They were called Khots i.e. the bonded labours, generation after generation. This exploitation was continued for several centuries. This system was found in Maharashtra's Konkan region. The khots and the tenants both were to work for the government, khots operated tenants upon the farm land and after produce, and revenue was collected and paid to the government. Under permanent settlement, Zamindari system and Khoti was of some resemblance in between them.

Dr. Ambedkar was the first Legislator in India to introduce bill of this kind, on Khoti system. He also demanded substitution of ownership to the Ryotwari system, to abolish it with a view to rescue poor farmers who were in actual possession of land, under the status of land Revenue code of British. After the presentation of the Bill in 1937 September 17, through out the Bombay State, Khots of Konkan organized and came out for a counter agitation. Turmoil of boycotting the Dalits, was coursed into villages, drinking water deprivation and physical attacks were followed. Dr. Ambedkar was not demoralized or stepped in back at any kind of struggle, he

---

expediently stood behind the poor rural and aroused awakening among them, addressed rallies after rallies and rescued them of the penal cases encountered during the course of bycotts. The rural poor with the titanic leading of Dr. Ambedkar enthusiastically got united and a strong mass power came up to the aid of this abolish of system. With a massive procession of farmers, in 1938 in Thane, Kolaba, Ratnagiri, Nasik, Satara, Dr. Ambedkar gave delegation to Government demanding the, 'economically wasteful and socially tyrannous Khoti system must be abolished and minimum standard of wages must be enforced for the benefit of agricultural labours. It was but an inevitable reaction from the landlords was about crop up in relation to wages or any work done on their farms. Further he demanded the reduction of Government irrigation rates payable by small holders by fifty percent.

ii) Mahar Vatan :

Mahar vatan was a service form of a particular community forced to work at any time, at any hour of day or night. In absence of the Mahar servant any member of the family was held to precede the work. The duties of such servant were never clearly defined. All types of tedious and odd jobs were there to hang upon him. Disposal of animal carcass, running 'tonga' of Government officers from distant areas, massage giving carrying heavy luggages etc., 313 This form of Mahar Vatan was also in a way similar to the bonded labour, an oppressive method on a particular community. It had the Bombay Hereditary offices Act 1874 Status, entrusting low-level job work for all Government Departments. This Act had the traditional correlation to its development of Mahar Balutedari system. Chief food or food grain, meager cash wages, and gift of piece of land after his remarkable services, were the returns incomparable in disparity to the services rendered by the Mahar servants. The income was never steady inflow and in drought years the Government always exempted farmers in part from giving the V a tan to Mahars, and in good years Government often confiscated parts of these lands under the pretension of that they were excessive in size.

iii) Regulation of Money lenders :

The moneylender had been deemed to be a source of credit in the rural areas. The moneylenders were either agriculturist bigger landowner or a professionals doing money-lending business. The predominance of moneylenders may be judged from the high proportion of agricultural finance that they provide. The average finance of moneylenders was accounted above 50 % percent in rural credit. The moneylender's source was very costly with very high interest. The practice was instead of assisting

---

the poor agriculturist and labourer; it was swallowing their land property and subsidizing them to the state of beggary. The unauthorized assaulting and seizing the poor's property caused serious and abused effects of disadvantage to the cultivator and the detrimental to the agricultural efficiency, a hard cause of national interest. Any labour or agriculturist must face exigencies of funds to meet his needs, because of his social, economic, health and sanity conditions. He used to find some source to borrow money on credits at whatever rate of interest demanded by the lenders. This is worldwide fact of all labourers. The Indian labourers had been to face some different kind of evils inflicted by the established social and cultural tradition. Dr. Ambedkar had occasion to deal the problem when it was recognized under his most modern and scientific thinking. Y.D. Phadke in his book on Ambedkari Movement i.e. (Ambedkari Chalwal) pointed out that the work of Dr. Ambedkar on this issue has a very historic significance which is quite over looked by the thinkers and writers, and neglected by the Government of Maharashtra to Publish in 2nd Volume on 'Writing and Speeches'. It was in fact a priori work.

XI. CONCLUSION :

Above analysis deals with Dr. Ambedkar's views on land holding and land revenue system and its relevance to present time. It is concluded that small size of average land holding is one of the obstacle of agriculture sector. The government must be adopted co-operative and collective farming, which at those times, Ambedkar had already suggested. In respect of the analysis of land revenue system of the country, unified system of taxation of agriculture and non agriculture should be introduced. It maybe concluded that Ambedkar's thoughts on agriculture are more useful even today.

References Book's :

- Dr. Ambedkar writings and speeches Government of Karnataka vol - 2 (Kannada Version)
- Dr. Ambedkar writings and speeches Government of Karnataka vol - 1.
- Dr. Ambedkar writings and speeches Government of Karnataka vol - 13.
- Dr. Ambedkar writings and speeches Government of Karnataka vol - 12.

C.N.R. RAO FNA, FASC, FRS, FTWAS, HON. FRSC, MAE, HON Finstp

Abdulrazak Shekhasaheb Bagawan

Associate Professor Department of Chemistry

Chintamani Nagesa Ramachandra Rao was born on 30 June 1934, is an Indian chemist who has worked mainly in solid-state and structural chemistry. He has honorary doctorates from 83 universities from around the world, and has authored around 1,770 research publications and 53 books. He is described as a scientist who had won all possible awards in his field except the Nobel Prize.

A precocious child, Rao completed BSc from Mysore University at age seventeen, and MSc from Banaras Hindu University at age nineteen. He earned a PhD from Purdue University at age twenty-four. He was the youngest lecturer when he joined the Indian Institute of Science in 1959. After a transfer to Indian Institute of Technology Kanpur, he returned to IISc, eventually becoming its Director from 1984 to 1994. He was chair of the Scientific Advisory Council to the Prime Minister of India during 1985 to 1989 and 2005 to 2014. He founded and works in Jawaharlal Nehru Centre for Advanced Scientific Research and International Centre for Materials Science. Rao received most important scientific awards and honours including the Marlow Medal, Shanti Swarup Bhatnagar Prize for Science and Technology, Hughes Medal, India Science Award, Dan David Prize, Royal Medal, Von Hippel Award, and ENI award. He also received Padma Shri and Padma Vibhushan from Government of India. On 16 November 2013, the Government of India selected him for Bharat Ratna, the highest civilian award in India, making him the third scientist after C.V. Raman and A. P. J. Abdul Kalam to receive the award. He received the award on 4 February 2014 from President Pranab Mukherjee at the Rashtrapati Bhavan.

Early life and education :

C.N.R. Rao was born in a Kannada Deshastha Madhva Brahmin family in Bangalore to Hanumantha Nagesa Rao and Nagamma Nagesa Rao. His father was an Inspector of Schools. He was an only child, and his learned parents made an academic environment. He was well versed in Hindu literature from his mother and in English from his father at an early age. He did not attend elementary school but was home-tutored by his mother, who was particularly skilled in arithmetic and Hindu literature. He entered middle school in 1940, at age six. Although he was the youngest

---

in his class, he used to tutor his classmates in mathematics and English. He passed lower secondary examination (class VII) in first class in 1944. He was ten years old, and his father rewarded him with four annas (twenty-five paisa). He attended Acharya Patashala high school in Basavanagudi, which made a lasting influence on his interest in chemistry. His father enrolled him to a Kannada-medium course to encourage his mother tongue, but at home used English for all conversation. He completed secondary school leaving certificate in first class in 1947. He studied BSc at Central College, Bangalore. Here he developed his communication skills in English and also learnt Sanskrit. He obtained his bachelor's degree from Mysore University in 1951, in first class, and only at the age of seventeen. He initially thought of joining Indian Institute of Science (IISc) for a diploma or a postgraduate degree in chemical engineering, but a teacher persuaded him to attend Banaras Hindu University. He obtained a master's in chemistry from BHU two years later. In 1953 he was granted a scholarship for PhD in Indian Institute of Technology Kharagpur. But four foreign universities, MIT, Penn State, Columbia and Purdue also offered him financial support. He chose Purdue. His first research paper was published in the Agra University Journal of Research in 1954. He completed PhD in 1958, only after two years and nine months, at age twenty-four.

Career :

After completion of his graduate studies Rao returned to Bangalore in 1959 to take up a lecturing position, joining IISc and embarking on an independent research program. The facility at the time was so meager that he described it, saying, "You would get string and sealing wax and that's about it." In 1963 he accepted a permanent position in the Department of Chemistry at the Indian Institute of Technology Kanpur. He was elected Fellow of the Indian Academy of Sciences in 1964. He returned to IISc in 1976 to establish a solid state and structural chemistry unit. and became director of the IISc from 1984 to 1994. At various points in his career Rao has taken appointments as a visiting professor at Purdue University, the University of Oxford, the University of Cambridge and University of California, Santa Barbara. He was the Jawaharlal Career Nehru Professor at the University of Cambridge and Professorial Fellow at the King's College, Cambridge during 1983-1984. Rao has been working as the National Research Professor holding the positions Linus Pauling Research Professor and Honorary President of Jawaharlal Nehru Centre for Advanced Scientific Research, Bangalore, which he founded in 1989. He had served as chair of the Scientific Advisory Council to the Indian Prime Minister for two terms, from 1985 to 1989 and from 2005 to 2014. He is also the director of the International Centre for

---

Materials Science (ICMS), which he founded in 2010, and serves on the board of the Science Initiative Group.

Scientific contribution :

Rao is one of the world's foremost solid state and materials chemists. He has contributed to the development of the field over five decades. His work on transition metal oxides has led to basic understanding of novel phenomena and the relationship between materials properties and the structural chemistry of these materials. Rao was one of the earliest to synthesise two-dimensional oxide materials such as La_2CuO_4 . He was one of the first to synthesise 123 cuprate, the first liquid nitrogen-temperature superconductor in 1987. He was also the first to synthesis Y junction carbon nano tubes in the mid-1990s. His work has led to a systematic study of compositionally controlled metal insulator transitions. Such studies have had a profound impact in application fields such as colossal magneto resistance and high temperature superconductivity. Oxide semiconductors have unusual promise. He has made immense contributions to nano materials over the last two decades, besides his work on hybrid materials. He shares co-authorship of more than 1600 research papers and has co-authored or edited more than 50 books.

Awards and recognition

Fellowships and memberships of academic societies

- Fellow of the Indian Academy of Sciences (FASc, 1965)
- Fellow of the Indian National Science Academy (FNA, 1974)
- Fellow of the Royal Society (FRS, 1982)
- Founding Fellow of The World Academy of Sciences (FTWAS, 1983)
- Honorary Fellow of the Royal Society of Chemistry (Hon. FRSC, 1989)
- Foreign Member of the Academia Europaea (MAE, 1997)
- Honorary Fellow of the Institute of Physics (Hon.FInstP, 2007)
- Member of many of the world's scientific associations, including the National Academy of Sciences, American Academy of Arts and Sciences, Royal Society of Canada, French Academy, Japanese Academy, Serbian Academy of Sciences and Arts and Polish Academy of Sciences, Czechoslovak Academy of Sciences, Serbian Academy of Sciences, Slovenian Academy of Sciences, Brazilian Academy of Sciences, Spanish

---

Royal Academy of Sciences, National Academy of Sciences of Korea, African Academy of Sciences, and the American Philosophical Society. He is also a member of the Pontifical Academy.

Honorary doctorates :

From several universities, including Bordeaux, Caen, Colorado, Khartoum, Liverpool, Northwestern, Novosibirsk, Oxford, Purdue, Stellenbosch, Universite Joseph Fourier, Wales, Wroclaw, Notre Dame, Uppsala, Aligarh Muslim University, Anna, AP, Banaras, Bengal Engineering, Bangalore, Burdwan, Bundelkhand, Delhi, Hyderabad, IGNOU, IIT Bombay, Kharagpur, Delhi, Patna, JNTU, Kalyani, Karnataka, Kolkata, Kuvempu, Lucknow, Mangalore, Manipur, Mysore, Osmania, Punjab, Roorkee, Sikkim Manipal, SRM, Tumkur, Sri Venkateswara, Vidyasagar, Amity University, Gurgaon and Visveswaraya Technological University.

Major scientific awards

- 1967 : Marlow Medal by the Faraday Society of England.
- 1968 : Shanti Swarup Bhatnagar Prize for Science and Technology in Chemical Science.
- 2000 : Centenary Medal of the Royal Society of Chemistry, London.
- 2000 : Hughes Medal by the Royal Society.
- 2004 : India Science Award.
- 2005 : Dan David Prize from Tel Aviv University[36] shared with George Whitesides and Robert Langer.
- 2008 : Abdus Salam Medal by The World Academy of Sciences (TWAS)
- 2009 : Royal Medal by the Royal Society.
- 2010 : August-Wilhelm-von-Hofmann Medal by the German Chemical Society.
- 2017 : The Von Hippel Award by the Materials Research Society.
- 2021 : International ENI award 2020 for research in renewable energy sources and energy storage, also called the Energy Frontier award.

Scientific awards :

-
- 1961 : DSc from Mysore University.
  - 1973 : Yedanapalli Medal and Prize.
  - 1975 : C. V. Raman Award in Physical Science by the University Grants Commission of India.
  - 1980 : S. N. Bose Medal by the Indian National Science Academy.
  - 1981 : Royal Society of Chemistry (London) Medal.
  - 1981 : Founding member of the World Cultural Council.
  - 1989 : Hevrovsky Gold Medal of the Czechoslovak Academy of Sciences.
  - 1990 : Meghnath Saha Medal of the Indian National Science Academy.
  - 1996 : Einstein Gold Medal of UNESCO.
  - 2004 : Doctor of Science from University of Calcutta.
  - 2004 : Somiya Award of the International Union of Materials Research.
  - 2008 : Nikkei Asia Prize for Science, Technology and Innovation, by Nihon Keizai Shimbun, Inc., Japan.
  - 2008 : Khwarizmi International Award.
  - 2008 : For Innovation along with Ajayan Vinu.
  - 2011 : Ernesto Illy Trieste Science Prize for materials research.
  - 2013 : 2012 Award for International Scientific Cooperation from the Chinese Academy of Sciences.
  - 2013 : Elected honorary foreign member of Chinese Academy of Sciences.
  - 2013 : Distinguished Academician Award from IIT Patna.
  - 2018 : Platinum Medal from Indian Association of Nano science and Nanotechnology.
  - 2019 : The first Sheikh Saud International Prize for Materials Research from the Center for Advanced Materials of the United Arab Emirates.
  - Foreign fellow of Bangladesh Academy of Sciences.

Indian governmental honors :

-
- Padma Shri in 1974
  - Padma Vibhushan in 1985
  - Bharat Ratna in 2014
  - Karnataka Ratna by the Karnataka State Government in 2000
  - Eni Energy Award 2020.

Foreign honors :

- Great Cross of the National Order of Scientific Merit from the President of Brazil in 2002.
- Chevalier de la Légion d'honneur (Knight of the Legion of Honour, France) in 2005.
- Order of Friendship by the President of Russia in 2009.
- Order of the Rising Sun (Gold and Silver Star) of Japan in 2015.

Legacy :

- Rao with his wife established the CNR Rao Education Foundation using the Dan David Prize money. The foundation is based in Jawaharlal Nehru Centre for Advanced Scientific Research and offers Best Science Teacher Award to pre-university and high school science teachers.
- Rao established the International Centre for Materials Science (ICMS) which offers the C N R Rao Prize Lecture in Advanced Materials since 2010.
- The World Academy of Sciences instituted the TWAS-C.N.R. Rao Award for Scientific Research since 2006 for scientists in least developed countries.
- The Shanmugha Arts, Science, Technology & Research Academy has created the SASTRA-CNR Rao Award for Chemistry and Material Science in 2014.

Personal life :

Rao is married to Indumati Rao in 1960. They have two children, Sanjay and Suchitra. Sanjay works as a science populariser in schools around Bangalore. Suchitra is married to Krishna N. Ganesh, the Director of the Indian Institute of Science Education and Research (IISER) at Pune, Maharashtra. Rao is technophobic and he never checks his email by himself. He also said that he uses the mobile phone only to talk to his wife. □□

DIGITAL MARKETING SOCIAL MEDIA SURGES ECONOMIC GROWTH IN 21st CENTURY

Shrishail Hatti

Professor Commeres Department

Changes are inevitable; cut throat competition has shrunk the profit margin but the monopoly. To take the product/services at global level, traditional approach is not enough, we look for innovative and creative idea to reach millions to register our product/services in their mind, technology (digital) helps to take a big leap in the world of digital media. Technology companies has come up with novel idea of connecting the people. Users started registering and getting connected with others having same interest, demography and various professions/hobbies. This networking, ultimately expanded in to a huge circle, a big family with different taste and interest. Now, using such a huge network, to penetrate the brand and idea of promoting the product/services or feedback or demand or quality or need or want of the people came in existence. Showing their needs and wants made the supplier to rethink about their product and services and in turn it has immensely increased the brand value, goodwill and most important the bigger customer base and customer loyalty. This is a platform for any individual or SME or corporate to present new ideas and reach to millions with not much investment as compare to traditional approach, which is much more expensive affairs.

Keywords : Social Media, e-Economy, Growth factor.

INTRODUCTION :

The rise in price of magazines and newspapers would be not economically viable at all. This would necessarily reduce the quantity sold to practically zero. Same applies to broadcast television and other media. If social media network sites start charging users, probably millions of users will close their accounts or will never pay. Free account policy by social media garnered millions of users. Greater numbers of advertisers willing to engage them and the more those advertisers are willing to spend Using advertiser support model. The advantages of social media are that it gets a global audience and considered cheaper than traditional advertisements. It has changed the consumers buying behaviour because of the choices available and access to information, which guides them in their buying process. In a country like India, social media has become a driving force in the modern economy where it has changed the whole concept of

---

online marketing Social media has emerged as the key factor to change the dominant position of established markets by creating new markets by word of mouth information, customer empowerment and rating platforms. Influence of social media in India has not reached the top yet but in the coming years when the economy, society and cultures adopt the full potential of social media there will be large-scale influence on the economy of India.

LITERATURE REVIEW :

Since the inception of the internet and integration of email technology into our personal and work lives, our ways of communicating began to change. However, it was not until the creation of social media interfaces The term social media technology (SMT) refers to web-based and mobile applications that allow individuals and organizations to create, engage, and share new user-generated or existing content, in digital environments through multi-way communication. Despite the widespread use of SMT, little is known about the benefits of its use in postsecondary contexts and for specific purposes (eg. Marketing, recruitment, learning and/or student engagement)

OBJECTIVES :

1. To understand importance of social media.
2. How social media deals with their business partners.
3. How business partners reaches to millions of potential customers.

INCEPTION :

Social media has come a long way since the days of BBSs and IRC chats and continues to evolve on a daily basis, with progress in user base, social media sites making changes and improvements on an almost daily basis. "Social networking" has been around forever. It's the simple act of expanding the number of people you know by meeting your friends' friends, their friends' friends and so on As always, growth has always been a number game, use of technology (internet) by individuals and corporate users have been increased by leaps and bound, potential of increase business also increased equally. One of the best way to link (get connected) to individual or groups or corporate or association or industry is through social/professional networking sites.

VALUABLE SOCIAL MEDIA CONTENT :

Industry specific news / articles, educate and inform customers Testimonials / reviews / opinions from industry experts, increase brand awareness of services Best

---

practice guides from other companies and improve customer service News articles about other companies and monitor brand reputation.

REVENUE MODEL :

The goal is to increase sales and branding with the help of social media. Social media is not the platform and does not give much traffic but sign-ups and sales conversions. Ultimate goal for any business should be either to educate, to entertain or to empower them. One may hate to invest on social media network sites, but will sure impact your business especially if start-up or small business. People always need a change, consistent testing and experiments are necessary once you use them. People love contest and free stuff, by creating a contest for your followers will give higher engagement scores and activity. Showing gratitude and enthusiasm on appreciation will have more fruitful relationship and loyalty. Distributing coupons on like and comment, it has been found out that more than 42% of fans like a page to get a coupon or discount. Engaging and talking with your community will definitely build a strong relationship, trust and loyalty.

DISADVANTAGES OF SOCIAL MEDIA :

As it has gain popularity, faced with growing controversy and criticism. Optional usage of security policy like hiding personal data (good idea for professional profiles) is a boon for stalker to track their victim. The perils of social media technology – students spend far too much time on non-academic activities related to the internet and social media The speed with which news can travel and inaccurate myths spread as a result of inaction can often have a lasting and damaging effect.

FUTURE OF SOCIAL MEDIA :

It's always been ticking in our mind What Next?. Will it be the accepted as communication tools of the future? Sustainability of social networking is highly unpredictable due to users' online actions and behaviours but social media is not a phase and likely won't go away soon till revolutionary change and creativity.

RECOMMEDATIONS WHILE WORKING WITH SOCIAL MEDIA :

Presence of every business is must for the growth as well as recognition of the organization / community/ individual via Social Media Network. Social Network is not decry and useless, but part of the routine life (aids to businesses) and without it, all your activities are in isolation.

1. Leverage your existing website traffic by putting social media icon, which redirects to your social media pages.

-
2. Use your e-mail signature to display your Face book Fan Page URL.
  3. Send out an e-mail blast to let your audience know that your business exists on Face book.
  4. Promote your Face book page in-store.
  5. Determine the best days to post.
  6. Create and schedule status updates.
  7. Use Plugins to easily grow your followers.
  8. Use Social media ads to help you achieve the results you want to have for your business.
  9. Think outside the box and create a Social media contest.
  10. Develop a reveal page for coupon, discounts, and any other exclusive deals.
  11. Integrate social media sharing buttons on your website pages.
  12. Engage with your fans and current community.
  13. Engage with other Social media Pages.
  14. Use image and videos on your status updates.
  15. Create or join Social media groups.

CONCLUSION :

'The key question is not whether to deploy Internet technology – companies have no choice if they want to stay competitive – but how to deploy it.' – By Michael Porter
Indians are very active on different social networks and 88% of users share content on their social profiles. Social media has become a driving force behind every changes happening in the modern world. Technology has brought all community, industry and specific interest group much nearer with great influence of so called 'Social Media Network'. Reaching to almost every individual was not possible due to geographical and socioeconomic factors.

REFERENCES :

- [1] <http://www.forbes.com>
- [2] <http://wearesocial.net/>
- [3] <https://web.stanford.edu/~jacksonm/netsocialecon.pdf> (The study of Social Networks in economics by Matthew O. Jackson January 2007)

-
- [4] <http://people.stern.nyu.edu/lveldkam/pdfs/germs.pdf> (GERMS, Social networks and Growth by Alessandra Fogli and Laura Veldkamp August 24, 2014)
- [5] <http://ci-journal.net/index.php/ciej/article/view/465/430> (The Journal of Community Informatics. ISSN: 1712-4441) (Social Networks and Social Capital: Rethinking Theory in Community Informatics Kate Williams & Joan C. Durrance)
- [6] <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/12881/Stanoi.pdf?sequence=3> (The importance of network economy for businesses by Alexandra Steno 20 May 2011)
- [7] http://www.ijhssnet.com/journals/Vol_3_No_10_Special_Issue_May_2013/24.pdf (International Journal of Humanities and Social Science - The social media and entrepreneurship growth)
- [8] <http://digitalscholarship.unlv.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1694&context=thesisdissertations>.
(Priming the economic engine (how social media driving growth for small and medium businesses)
(dun and Bradstreet database January, 2014)

CORONA WARRIORS SERVICE AND CHALLENGES

Miss Bhagyashree Shashikant Salimath

Introduction :

Corona viruse disease is an infectious disease caused by viruse SARS-CO2. This disease causes respiratory illness ranging widely in severity from mild to lethal with symptoms such as cough, fever, cold and in more severe cases difficulty in breathing. They have characteristics club shaped spikes that project from their surface, which in Electron Micrographs create an image reminiscent of the Solar Corona, from which this harmful viruse named as Corona virus. COVID-19 is official name have been announced for the virus as, COVID is taken from corona virus disease and 19 is referred from year 2019, when this virus came first time to the world.

The world is currently experiencing a global pandemic due to the outbreak of a Coronaviruse causing COVID-19. This critical, unprecedented scenario is having major impacts for our societies across the world.

Impacts :

First case of covid-19 was appeared in the city Wuhan in December 2019 in China. Almost 2,48,347 people have died across the world in india about 31,787 confirmed cases and death toll rate 1,008 from this disease. Now for millions of other who have not caught the disease, their entire way of life has changed by it. This disaster hit various sector including Health, Education, Hospital investment, Civil aviation, Agriculture and other sectors like Pharma, Electronics, Solar power, IT companies, Shipping etc. Due to restriction in movement of people arising from lockdown and Quarantine issues. As lockdown declared, it impacted on poor people who are struggling for single time food also and non essential fields like film industries, liquor shop etc. and only essential fields like hospitals, pharmacies and other healthcare facilities fields are not impacted. There is drastic reduction in growth forecast by various multilateral funding agencies for the current drastic impact and consequent lockdown. as per the world bank's latest assessment, india is expected to grow 1.5% to 2.8% similarly the IMF (International Monetary Fund) projected Gross Domestic Product (GDP) growth of 1.9% for India in 2020 as the Global Economy hits the worst recession since the grade depression in 1930's.

The Indian economy is expected to lose over 32,000crore every day during the complete lockdown which was declared following the Corona Viruse outbreak. Under complete lockdown less than a quarter of India's 2.8 trillion Economy is functional. Up to 53% of business in the country will be significantly affected. Supply chains have been put under stress with the lockdown restrictions in place; initially there was lack of clarity in streamling what is an "essential" and what isn't. A large number of farmers around the country who grow perishables are also facing uncertainty. Various businesses such as hotels and airlines are cutting salaries and laying off employees.

Challenges :

As India take war like measure to ensure that we are prepared well to face the challenges and threat posed by the growing pandemic and made Quarantine law and Isolation of infected persons. The most important factor to empower citizens with right information and taking preventive measures. There is impact on Education to every level like Schools, Colleges, Institutions and Placements. About more than 32 crore students are impacted at various levels. Although University boards are conducting online classes its feedback is mixed. Because it does not reach to some students where there is poor Internet connection. But still every Institutions individually trying to reach students. Coming to Hospital sector, Government of India also spending more money for the treatment of growing number of cases and also for Hospital equipments like beds, ventilators etc.,

Scale of the economic damage will be very high. There exists considerable uncertainty about duration and depths of crisis. It will be a major economic policy challenges over next few years. Few challenges are Financial freeze, Risk to print and spend money, Global economy and so many and all extensive travel restrictions are made and flights are being cancelled.

India has opportunity to build a more resilient and diverse economy after COVID-19 pandemic. Nisha Desai Biswal, the president of US India Business council (USIBC) said, as it is expected that business will want to be de-risk in having too much of a supply chain concentrated in one area and tried to diversify it and disperse and also said that India continues to be a Global service hub in sectors like Pharmaceutical, among others.

Conclusion :

Finally conclude that we feel very proud about Indian Government, as it took very quick decision of lockdown and India is the only country which has decided to highest days of lockdown and at the same time every citizens are also equally

---

supported for each preventive rules by Government. Still we didn't got vaccines for this disease till that we should maintain this preventions.

One more main thing that,we the humans are self responsible for all these disasters. As humans play a very crucial role in maintaining Ecological balance. We negatively impacting on environment for our own needs through Industrial pollutants, dumped in water ways, destroying forest, etc. So, nature has tolerated more than limit and it is taking reverse action against humans selfishness and teaching us a lesson. Already largest hole in the ozone is completely closed due to high reduction of pollution. The only positive news of lockdown is "Earth is healing"when human failed to protect the Mother earth, Mother earth herself protecting humans. So,atleast from now onwards we should think about health and wealthnature andat the same time nature will also support in each steps to us.

□□

DOWRY SYSTEM

Miss Shruti Vijay Chavan
B.Com Ist Sem

Introduction :

Dowry System is a social disease which is moving very fast in society today. This is a practice to minimize the purpose of our lives. This practice is entirely based on the idea that all the best people in the society are men and women have no importance in our society.

Dowry is a horrible system that was set up which just hurts the girl in the relationship more and she continuously gets to hurt. The system itself is so backward in the sense that it reduces the value of the woman to the dowry she can bring to the family.

A lot of the time we read about the Mortality rate of newly wedded girls and this is mostly because of the dowry system in wherein they are constantly insulted & hurt.

Dowry system is the Indian practice of giving gifts to the bride at the time of her departure to the bridegroom's house.

However, the practice of dowry system is not only prevailing in India but is present in other countries like Europe, Africa, China, Greece, Japan and more other countries.

The Concept of the Dowry System was to ensure that the bride is financially stable after marriage.

Advantages of Dowry system in India :

- Dowry helps newly married couple to establish their family.
- It makes marriage of ugly looking girl easy.
- Supports the Higher education of poor boys.
- Raises the status of women in family.
- Promotes into -caste, inter religion and inter state marriage.

-
- Girl gets a part of her fathers property, which becomes difficult later.

Disadvantages of Dowry system in India :

- Dowry causes great economic burden on bride's family.
- Increases corrupt attitude of parents.
- Lowers the standard of living.
- Dowry practice lowers the status of women ratio.
- Dowry practice enhances psychological in tension.
- Dowry leads to some immoral practices.
- Dowry system makes imbalance in the sex ratio.

In the social setting of the Indian culture, the dowry system is an influential vice that has created its distinctive space within several communities. With the masses adopting the dowry system, which once served as a matrimonial ceremony, it has now turned into an atrocious practice in society. A gift exchange that once brought harmony between the families of the bride and the groom has now ruthlessly amended itself into a monetary extraction from the bride's family dilapidating into a social evil, this phenomenon has struck and shattered the foundation on which relationships were once built for the families of the bride and the groom has now ruthlessly amended itself into a monetary extraction from the bride's family. Dilapidating into a social evil, this phenomenon has struck and shattered the foundation on which relationships were once built for the families of the bride and the groom. Be it cash, gold, or property rights. The additional financial responsibility is proving to be burdensome on the bride's families in India.

Causes of the Dowry system in India :

- Social status
- Greed
- Weak implementation of Anti-dowry laws
- Lack of Education.

Effects of the Dowry system in India :

- Gender Inequality

-
- Social effects on women
  - Economic effects
  - Education

Awareness Campaigns :

The Dowry system on some occasions helps to raise the status of women in the family. Proponents of the system believe that dowry acts as premium payment for a woman since marriage is taken as life insurance. A woman who pays a large amount of dowry is more confident when in the house with her husband. The bride also receives higher attention from the in laws family and is treated as very important part of the family. On the contrary, the bride who pays less dowry feels uncomfortable and insecure when entering a new family.

Conclusion :

Dowry system is good unless and until it is considered as a gift given to the bride by her parents. If the groom's parents are demanding money to get married as a "Dowry" then that is completely wrong and illegal.

THE IMPACT OF TECHNOLOGIES ON THE ENVIRONMENT

Miss Laxmi Patil
B.Com Ist Sem

Introduction :

Technological evolution revolutionized the way that we live our lives, Today, communication and a human goes number of services is a distant as one mouse click or a simple chat message. Technology has endued so much, and with it the need for different resources required to support this technological evolution Our lives were impacted by technological evaluation in so many different some of the most impacted areas.

In this article, we will be discussed the impact of technologies on the environment like in many other areas. The technological evolution has a huge impact on the resources we consume all over the planet.

Electrical energy powers today's technologies but in order to generate the increasing demand for energy by-products. Harmful to our own health and to the planet are also created.

Electrical Energy production :

Energy production has more than doubled in the last twenty years. With a huge impact from the Asian continent with this increase and because only recently more efforts were taken towards the introduction renewable energy sources must of this production came from Possil fuel consumption, generating with it, known secondary effects, such as global warming and the ozone hole and lots of pollution only recently larger awareness and recognition that these connected, allowed creating the necessary conditions to raise awareness in to the negative impact of the usage of these resources in our lives and with it, the necessary political will to start making changes.

Digital coin mining :

As a new trend digital Coin mining became very popular, Unfortunately, due to the complex Calculations, required to mine it the electrical power required the these operations is extremely high As direct by product of this operation, a

---

tremendous, amount of heat is generated which units turn. Requires cooling using air conditioner or other, similar devices that also consume electrical power, generating additional heat as a by product.

Annual estimated electricity consumption for coin mining was around 66 twelve year which represents around 0.3% of the world energy consumption making it a significant share when compared with the actual. Value that it holds for our daily needs because this is a digital good, traded in the some way as any other commadity that value lives only from speculation and the value lives only from speculation and the value that someone else thinks it is wrath, it does not hold any actual value non brings any benefit for the human being as it is not an accepted form of currency. This makes digital coin mining a complete waste of valuable resources.

□□

CHILD MARRIAGE

Miss Pavitra B. Pawar

B.Com Ist Sem

This Act defined the age of marriage to be eighteen for males and fourteen for females. In 1949, after India's Independence the minimum age was increased for females, and males, to eighteen and twenty one years, respectively.

Child marriage in India, according to the Indian law, is a marriage where either the woman or man is below the age of 21. Most child marriages involve girls, many of whom are in poor socio-economic conditions.

Child marriage are prevalent in India. Estimates vary widely between sources as to the extent and scale of child marriages.

The International center for Research on women-UNICEF Publications have estimated India's child marriage rate to be 47% from a sample surveys of 1998, while the United Nations reports it to be 30% in 2005.

1) The Census of India has counted and reported married women by age, with proportion of females in child marriage falling in each 10 years census period since 1981. In its 2001 census report, India stated zero married girls below there age of ten, 1.4 million married girls out of 59.2 million married girls out of 46.3 million girls aged 15-19.

Consequences of child marriage

Early material deaths

Girls who marry earlier in life are less likely to be informed about reproductive issues (40) and because of this, pregnancy-related deaths are known to be the leading cause of mortality among married girls between 15 and 19 Years of age. Girls younger than 15 years of age are 5 time more likely to die in child birth.

Infant health :

Infants born to mothers under the age of 18 are 60% more likely to die in their first year than to mothers over the age of 19. If the children survive,

---

they are more likely to suffer from low birth weight, malnutrition, and late physical and cognitive development.

Fertility outcomes :

A study conducted in india by the international institute for population sciences and Macro international in 2005 and 2006 showed high fertility, low fertility control, and poor fertility outcomes data within child marriages 90.8% of young married women reported no use of a contraceptive prior to having their first child. 23.9% reported having a child within the first year of marriage. 17.3% reported having three or more children over the course of the marriage 23% reported a rapid repeat childbirth, pregnancy 15.3% reported a pregnancy termination still birth miscarriages or abortions Fertility rates are higher in slums than in urban areas.

Violence :

Young girls in a child marriage are more likely to experience domestic violence in their marriages as opposed to older women. A study conducted in India by the International centre for Research on women showed that girls married before 18 years of age are twice as likely to be beaten, slapped, or threatened by their husbands and three times more likely to experience sexual violence.

Young brides often show symptoms of sexual abuse and post-traumatic See also.

- Child marriage among Muslims in Kerala
- Child marriage
- Teenage pregnancy

“Child Marriage”

□□

TERRORISM

Miss Rakshita S. Meti

B.Com Ist Sem

Terrorism is an act which aims to create fear among ordinary , people by illegal means. It is a threat to humanity. It includes person or group spreading violence, riots, burglaries, rapes, kidnapping, fighting, bombings, etc, Terrorism has nothing to do with religion. A terrorist is only terrorist, not a Hindu or a Muslim.

Types of terrorism :

Terrorism is of two kinds, one is political terrorism which creates panic on a large scale, and another one is criminal terrorism which deals in kidnapping to take ransom money , political terrorism is much more critical than criminal terrorism because it is done by well -trained persons. It thus becomes difficult for law enforcing agencies to arrest them in time Terrorism spread at the national level as well as at international level. Regional terrorism is the most violent among all. Because the terrorists think that dying as a terrorist is sacred and holy and this they are willing to do anything. All these terrorist groups are made with different purposes. There are some main causes terrorism development production of long quantities of machine guns, atomic bombs, hydrogen bombs. Nuclear weapons, missiles etc. Rapid population growth politics. Social Economic problems, dissatisfaction. Of people with the country's system lack of education, corruption. Racism. Economic inequality , linguistic differences. All these are the major elements of terrorism and terrorism flourishes after them. People use terrorism as a weapon to prove and justify their point of view. The riots among Hindus and Muslims are the most famous but there is a difference between caste and terrorism.

The effects of terrorism :

Terrorism spreads fear in people living in the country feel insecure because of terrorism. Due to terrorist attack millions of goods are destroyed the lives of thousands of innocent people are lost. Animals are also killed Disbelief. Humanity raise after seeing a terrorist activity this gives birth to another terrorist

---

these exist different parts of country and abroad. Today terrorism is not only the problem of India, but in our neighboring country also, Across the world are making a lot of effort to deal with it attack on world trade center on September 11 2001 is considered the largest terrorist attack in the world. Osama bin laden attacked the tallest building in the world's most powerful country Causing millions of Casualties and death of thousand of people. Terrorism has become global treat which needs to be controlled from the initial level. Terrorism cannot be controlled by the law Enforcing agencies alone. The people in the world will also have to unite in order to face this growing threat of terrorism.

□□

LAMBANI ART WORK

Miss Rakshita S. Lamani

B.Com Ist Sem

The Lambani embroidery is an amalgam of pattern darning mirror work, cross stitch and overlaid and quality stitched with borders of "kangura" patchwork applique done on loosely woven dark blue or red handloom base fabric 22 Feb 2010.

Process Tale

Lambani Embroidery :

Hampi (Karnataka) that seat of the famed vijayanagar Empire was the capital of the last big empire in southern India. Covering several states. The empire reigned supreme under krishnadevaraya, the emperor that day the ruins of Hampi of the 14th Century lies scattered in about 26sq Km area amidst gent boarders & vegetation.

Strewn over a large area about nine square miles) the ruins at Hampi offers to the tourist a remainder of the greatest land in the whole world. Every rank path and every monument at Hampi speaks the some language. A language of glory and beauty in this dry rocky area reside the lambanis, dressed in their colorful. Embroideried, dresses strewn with mirrors. Coins and shells.

Lambanis, elsewhere known as "Banjaras", who originally came from mar war are semi-nomadic people who reside mostly in southern and middle India. As with many tribal groups, expecially those with nomadic heritage there is a modern tendency to either isolate a modern tendency to either isolate or assimilate The Banjara women however, are holding steadfast to their ancient mode of dress which is perhaps the most colourful and elaborate of any tribal group in India, the lamabani women practice a unique mirror and Embroidery craft. Which they mostly use for making their own traditional dresses or for giving to their daughters for their weddings.

The lambani Embroidery is an amalgam of pattern darning work cross stich, overlaid and quilting stitches with borders of " kangara" patchwork appliqué, done on loosely woven dark blue or red handloom base fabric.

Lambade Embroidery :

Lambade Embroidery (Lambadi Embroidery, lambani, sandur lambani Embroidery banjara Embroidery, lepo) is an art of embellishing elothers practiced by the lambdas or lambanis the tribe in sanduru, the banjaras of Bellary & Bijapur in Karnataka Hyderabad in Andhra Pradesh. Lambada Embroidery consists of the patchwork, appliqué, bead work and embroidery together.

Traditional Banjara dress consisting of Kanchali (blouse) and phetiya (skirt)

- 1) Technique
- 2) Recognition
- 3) Use
- 4) Gauery
- 5) References

TBT Blogs :

An Art Centre in Karnataka's sandur is providing livelihoods while fostering the Dying lambani Art.

The sandur kushala kala Kendra is an art center is sandur working towards bringing national and international recognition to the traditional lambani art this organization markets the arts and crafts made by the women in local villages.

Green valleys encompassed by spectacular hills deposited with large mines of manganese and iron or the exuberant forests with colourful tress the gently flowing firearms and the enchanting lands - this would be the best way to describe sandur located in southern India Mahatma Gandhi described this place as an "oasis" during his visit in the early 1930. Dazzled by the beauty of sandur. He qunted, "See sandur in September" rights.

The Royal Ghorpadde family brought their idea of setting up this plat form for lambani women to life.

ALPHABET ACROBATICS

Mr. Naveen Y. Chalavadi

B.A. Vth Sem

English has been for a 1400 year. Regardless we come across a variety of literary genres such as Novel, Drama, Poem, Ballad and etc. Let me tell about the acrobatics of the English alphabets. This kind of unique literary structure works for our brain to heal the taste of literature with the entertainment of the mind.

Reading is an obsession for everyone. Especially English, in Karnataka people would step back by saying that 'It is not our language. It is British language why we should learn' and joke on it. But here are just a few examples draw you closer to the English language with fun.

Let us learn about the unique acrobatics of English literature.

1. Lipogram
2. Pangram
3. Palindrome
4. Tongue twisters
5. Ambiguity

1) Lipogram :

The word lipogram is derived from the Greek word lipogramattos. It means 'the missing character' or 'leaving out a letter' is kind of constrained writing or word game. Which a particular letter or group of letters are avoided.

Writers a lipogram may be a trivial task when avoiding uncommon letters like, Z,J,Q or X but it is more challenging to avoid common letters E,T or A in The English language,as the author must omit many ordinary words.Grammatically meaningful and smooth following lipograms can be difficult to compose.

Ernest Vincent Wright was an American author known for his book "GADSBY", a 50,000- word novel which, except for the introduction and note at the end, did not use the letter "E".It is one of the important lipogram according the records.

Ex : Poe's poem 'The Raven' contains no 'Z' letter.

---

2) Pangram :

The word pangram also derived from the Greek, it means that “each letter” or “Holoalphabetic” it is kind of structure of literature. As the name suggest, creating a sentence or paragraph using all 26 letters of the English alphabets. Pangrams have been used to display typesfaces, test equipments and develop skills in hand writing , calligraphy and keyboarding.

Ex : “The quick fox jumped over the lazy dog”

“pack my box with five dozen liquor jugs”

3) Palindromes :

The word palindrome is derived from Greek meaning “running back again” which itself is from palin (back again) and dramein (to run). Nowadays , in the past palindromes were more than just smart wordplay. Some folks thought they were magical and they carved them an walls for the protection.

It may be a word , number, phrase, or other sequence of characters which reads the same backward as forward , such as given below.

Ex : Civic, level , rotator , rotor , reviver.

“Never odd or even” and “steps on no pets”

Here we can also see the poem written in palindrome structure.

Love speaks sweetly,

“I love all of you,

Heart and soul,

Beautiful and Bright.”

“bright and beautiful,

Soul and heart,

You of all love I”

Sweetly speaks love.

4) Tongue twisters :

A tongue twister is phrase that is designed to be difficult to articulate properly, and can be used as a type of spoken (ors sun) word game. Additionally, they can be

---

used as exercises to improve pronunciation and fluency. Some tongue twisters produce results that are humorous (or humorously vulgar) when they are mispronounced, while others simply rely on the confusion and mistakes of the speaker for their amusement value.

- Ex :**
1. Tie twine to three tree twinges.
  2. Fresh French fried fly fritters.
  3. Double bubble gum bubbles double.
  4. Two tiny tigers take two taxies to town.
  5. Six slimy snails sailed silently.

5) Ambiguity :

According to Cambridge dictionary Ambiguity means “The fact of something having more than one possible meaning and therefore possibly causing confusion”.

According to American dictionary “a situation or state that is unclear because it can be understood in more than one way”.

In common words we just say it as “ The state of being ambiguous or confused”. The ambiguity means that what a thing is not clear. The word refers to a choice between two different things. In the proper sense it should mean “ two different meanings” because “ambi” comes from the Greek word for “two”. Words or sentences that are ambiguous can lead to misunderstandings (people get the wrong meaning. This can sometimes be serious, but it can also be funny. Jokes rely on ambiguity.

We experience ambiguity on a daily basis, whether in ordinary language and conversation, or while watching politicians or comedians. Here are some simple sentences that have more than one possible interpretation.

Examples :

- The bark was painful.(Could mean a tree’s bark was rough or dog’s bark was communicating pain or hurt the listener’s ears).
- Parashu isn’t coming to the college. Tell Anand that we will meet him tomorrow (here “him” could refer either to Parashu or to Anand).
- The chicken is ready to eat
- Teasing girls can be dangerous

(Try to find the meaning for above two sentences yourself).

A language is an analytical system of communication. Language is the method of communication that involves the use of human languages. Language is the instinct that allows human to take on linguistic behavior to learn language and to produce and understand utterances. It is a fact that one should never forget his mother tongue; still one should learn English because it helps us everywhere. English got popular because people across the world know this language more as a comparison to some other language. English was a result of Britishers but when they left us it was totally our choice. Today the scenario is English is everywhere, either signboard or a name of a station, it is always bilingual. Not only Indians but also tourists from other countries feel convenient when they get information in English also. So keep learning and keep growing.

NATIONAL EDUCATION POLICY : 2020

S.K. Raju

B.A. First Year

The need for a new education policy was felt in the country for a long time. Three National Education Policies have been introduced in India till now. These three Policies are National Education Policy 1968, National Education Policy 1986, and National Education Policy 2020. The National Education Policy 1986 was revised in the year 1992. The emphasis of previous policies on education was mainly on issues of access to education. The New Education Policy has been brought in keeping with the shortcomings of the previous education policy and the current and future needs, which can lead to large-scale transformative reforms in both the school and higher education sectors. In June 2017, a committee was formed under the chairmanship of former ISRO chief Dr. K. Kasturi Rangan to formulate a new education policy. The draft of the National Education Policy was presented by this committee in May 2019.

INTRODUCTION ABOUT NEP : To achieve full human potential, education is a fundamental requirement for the development of a just and equitable society and to promote national development. The whole world is undergoing rapid changes in the knowledge landscape. In this context, the National Education Policy, 2020 was approved by the Government of India on July 29, 2020, and the Ministry of Human Resource Development was also renamed as Ministry of Education. This new education policy will replace the 34-year-old National Education Policy 1986.

AIM OF NATIONAL EDUCATION POLICY : The New National Education Policy 2020 aims at the universalization of education from pre-school to secondary level with a 100% Gross Enrollment Ratio (GER) in schooling by 2030. The New Education Policy 2020 proposes some changes, including the opening of Indian higher education in foreign universities, the introduction of a four-year multidisciplinary undergraduate program with several exit options. The objective of the New Education Policy 2020 is to make India a global knowledge superpower. The NEP 2020 policy also proposes that all universities and colleges aim to be multi-disciplinary by 2040. This policy will boost employment in the country and fundamentally change our educational system.

ADVANTAGES OF NEW EDUCATION POLICY : To make the board exams of classes 10 and 12 easier, the core competencies have to be tested instead of memorized facts, all students are allowed to take the exam twice. An independent authority to regulate both public and private schools. There is no rigid separation between educational streams, extra-curriculum, vocational steam in schools. Vocational education starts at class 6 with an internship.

CHALLENGES OF NEW EDUCATION POLICY : Expensive Education: Under the New National Education Policy 2020, admission to foreign universities is expected to make the education system expensive. Lack of human resources: There is a shortage of skilled teachers in current elementary education. In such a situation, practical problems are being seen in the implementation of the system made for elementary education under the National Education Policy, 2020.

The National Education Policy (NEP) was approved by the Union Cabinet of India on July 28th, 2020. After a gap of 34 years, the Indian government consolidated feedback from 2.5 lakh village-level stakeholders to two national parliamentary level committees, over more than 50 months of consultations and workshops. However, the extent to which the policy has incorporated recommendations remains unknown.

□□

MOBILE PHONE A BOON OR BANE

Miss Naseema A. Bagawan

B.Sc. IIIrd Sem

Mobile Phone is often also called “cellular phone”. It is a device mainly used for a voice call. Presently technological advancements have made our life easy. Today, with the help of a mobile phone we can easily talk or video chat with anyone across the globe by just moving our fingers. Today mobile phones are available in various shapes and sizes, having different technical specifications and are used for a number of purposes like - voice calling, video chatting, text messaging or SMS, multimedia messaging, internet browsing, email, video games, and photography. Hence it is called a ‘Smart Phone’. Like every device, the mobile phone also has its pros and cons which we shall discuss now.

Advantages of Mobile Phone :

- 1) **Keeps us connected** : Now we can be connected to our friends, relatives at any time we want through many apps. Now we can talk video chat with whoever we want, by just operating your mobile phone or Smartphone. Apart from this mobile also keeps us updated about the whole world.
- 2) **Day to Day Communicating** : Today mobiles phone has made our life so easy for daily life activities. Today, one can assess the live traffic situation on mobile phone and take appropriate decisions to reach on time. Along with it the weather updates, booking a cab and many more.
- 3) **Entertainment for All** : With the improvement of mobile technology, the whole entertainment world is now under one roof. Whenever we get bored with routine work or during the breaks, we can listen to music, watch movies, our favorite shows or just watch the video of one’s favorite song.
- 4) **Managing online Classes and Office Work** : These days mobiles are used for many types of online classes and official work From meeting schedules, sending and receiving documents, giving presentations, alarms, job applications, etc. Mobile phones have become an essential device for every working people.

-
- 5) **Mobile Banking :** Nowadays mobiles are even used as a wallet for making payments. Money could be transferred almost instantly to friends, relatives or others by using mobile banking in the Smartphone. Also, one can easily access his/her account details and know past transactions. So it saves a lot of time and also hassle-free.

Disadvantages of Mobile Phones :

- 1) **Wasting Time :** Now day's people have become addicted to mobiles. Even when we don't need to mobile we surf the net, play games making a real addict. As mobile phones became smarter, people became dumber.
- 2) **Making Us Non- communicable :** Wide usage of mobiles has resulted in less meet and talk more. Now people don't meet physically rather chat or comment on social media.
- 3) **Loss of Privacy :** It is a major concern now of losing one's privacy because of much mobile usage. Today anyone could easily access the information like where you live, your friends and family, what is your occupation, where is your house, etc; by just easily browsing through your social media account.
- 4) **Money Wastage :** As the usefulness of mobiles has increased so their costing. Today people are spending a lot amount of money on buying smart phones, which could rather be spent on more useful things like education, or other useful things in our life.

Conclusion : A mobile phone could both be positive and negative, depending on how a user uses it. As mobiles have become a part of our life so we should use it in a proper way, carefully for our better hassle-free life rather using it improperly and making it a virus in life.

CORRAPTION

Kumari Purnima Hiremat

भ्रष्टाचार

भारत में भ्रष्टाचार चर्चा और आंदोलनों का एक प्रमुख विषय रहा है। स्वतंत्रता के एक दशक बाद से ही भारत भ्रष्टाचार के दलदल में धंसा नजर आने लगा था और उस समय संसद में इस बात पर बहस भी होती थी। 21 दिसंबर 1963 को भारत में भ्रष्टाचार के खात्मे पर संसद में हुई।

परिचय :

2005 में भारत में ट्रांसपेरेंसी इंटरनेशनल नामक एक संस्था द्वारा किये गये एक अध्ययन में पाया गया कि 62% से अधिक भारतवासियों को सरकारी कार्यालयों में अपना काम करवाने के लिये रिश्वत या ऊँचे दर्जे के प्रभाव का प्रयोग करना पड़ा। वर्ष 2008 में पेश की गयी इसी संस्था की रिपोर्ट ने बताया है कि भारत में लगभग 20 करोड़ की रिश्वत अलग-अलग लोकसेवकों को दी जाती है। उन्हीं का यह निष्कर्ष है कि भारत में पुलिस कर एकत्र करने वाले विभाग में सबसे ज्यादा भ्रष्टाचार है।

भ्रष्टाचार अर्थात् भ्रष्ट + आचार। भ्रष्ट यानी बुरा या बिगड़ा हुआ तथा आचार का मतलब है आचरण। अर्थात् भ्रष्टाचार का शब्दिक अर्थ है वह आचरण जो किसी भी प्रकार से अनैतिक और अनुचित हो।

किसी को निर्णय लेने का अधिकार मिलता है तो वह एक या दूसरे पक्ष में निर्णय ले सकता है। यह उसका विवेकाधिकार है और एक सफल लोकतंत्र का लक्षण भी है। परंतु जब यह विवेकाधिकार वस्तुपरक ने होकर दूसरे कारणों के आधार पर इस्तेमाल किया जाता है, तब यह भ्रष्टाचार की श्रेणी में आ जाता है।

स्वतंत्रता के पहले

अंग्रेजों ने भारत के राजा महाराजाओं को भ्रष्ट करके भारत को गुलाम बनाया।

उसके बाद उन्होंने योजनाबद्ध तरीके से भारत में भ्रष्टाचार को बढ़ावा दिया और भ्रष्टाचार को गुलाम बनाये रखने के प्रभावी हथियार की तरह इस्तेमाल किया । देश में भ्रष्टाचार को भले ही वर्तमान में सबसे बड़ा मुद्दा बना हुआ ।

1980 - जीप घोटाला (वी के कृष्ण मेनोन)

1942 - मुदल मामला

1962 - भ्रष्टाचार मिटाने के लिए लाल बहादुर शास्त्री द्वारा संतानम समिति की रचना हुई, आदि उनके भ्रष्टाचारों के बारे में पढ़ते सुनने आये हैं ।

न्यायपालिका भ्रष्टाचार

आश्चर्य नहीं कि भारतीय समाज के भ्रष्टाचार के सबसे व्यस्त और अपराधी अड़्डे अदालतों के परिसर है । गाँधीजी ने कहा था कि अदालत न हो तो हिंदुस्तान में शरीब को न्याय मिलने लगे ।

न्यायपालिका में भ्रष्टाचार है, यह एक आम मान्यता है जब किसी व्यक्ति के खिलाफ अदालती निर्णय आता है तो उसे लगता है कि जरूर न्यायाधीश ने विपक्षी लोगों से पैसे लिए होंगे या किसी और वजह से उसने अदालत का निर्णय अपने पक्ष में करवा लिया ।

सेना में भ्रष्टाचार

विश्व की कुछ निंदा सबसे तेज, सबसे चुस्त बहादुर और देश की प्रति विश्वसनीय सेवाओं में अग्रणी स्थान पाने वालों में से एक है । देश का सामरिक इतिहास इस बात का गवाह है कि भारतीय सेवा ने यद्धों में वो लड़ाई सिर्फ अपने जज़्बे और वीरता के कारण जीत ली जो दुश्मन बड़े आधुनिक अस्त्र-शस्त्र से भी नहीं जीत पाए ।

संचार माध्यमों (मीडिया) का भ्रष्टाचार

राजनैतिक भ्रष्टाचार पर किये गये शोध बताते हैं कि यदि संचार माध्यम स्वतंत्रता और निष्पक्ष हो तो इससे सुशासन को बढ़ावा मिलता है जिससे आर्थिक विकास को गति मिलती है ।

भारत में 1955 में अखबार के मालिकों के भ्रष्टाचार के मुद्दे संसद में उठाते थे। आज मिडिया में भ्रष्टाचार इस सीमा तक बढ़ गया है कि मिडिया का मालिक काफी जनाद में संसद में बैठते दिखाये देते हैं । अर्थात् भ्रष्ट मिडिया और भ्रष्ट राजनेता मिलकर काम कर रहे हैं । भ्रष्टा घोटालों में मीडिया और भ्रष्ट राजनेता मिलकर काम कर है । उसके साथ काम करने वाले पत्रकारों के नाम भी आते हैं ।

भ्रष्टाचार निवारण के प्रयास :-

सूचना का अधिकार

लोकसेवा अधिकार कानून

भारतीय दण्ड संहिता, 1960

भ्रष्टाचार निवारण अधिनियम 1988

बेनामी लेनदेन (निषेध) अधिनियम

अथेशोधन निवारण अधिनियम (2002)

CHILD MARRIAGE

Kumari Laxmi Kadlimatti

बालविवाह

बालविवाह केवल भारत में ही नहीं अपितु संपूर्ण विश्व में होते आए हैं और समूचे विश्व में भारत का बालविवाह में दूसरा स्थान है। संपूर्ण भारत में विश्व के 20 प्रतिशत विवाह होते हैं और समूचे भारत में 49% लड़कियों का विवाह 18 वर्ष की आयु से पूर्व ही हो जाता है। भारत में बाल विवाह केरल राज्य, जो सबसे अधिक साक्षरता वाला राज्य में भी अभी भी प्रचलन में है।

विवाह संस्कार व भूमिका

हिंदू संस्कृति में एक व्यक्ति के जन्म से मृत्यु तक सोलह तरह के पर्व उत्सव होते हैं जिन्हें संस्कारों का नाम दिया जाता है। जिनमें विवाह एक महत्वपूर्ण संस्कार माना गया है। प्रत्येक दौर में विवाह को दो पवित्र भावनाओं के बंधन के रूप में स्वीकृति दी गई जो अगले सात जन्मों तक एक दूसरे के साथ निभाए। बदलते वक्त के साथ संस्कार में कई तरह की बुराइयाँ सम्मिलित हो गईं और इन कुरीतियों के चलते विवाह व्यवस्था विकृति का शिकार हो गई। जिसका एक स्वरूप हम बाल विवाह अथवा अनमोल विवाह के रूप में देखते हैं, यह भारतीय समाज के लिए अभिशाप साबित हो रहा है।

बाल विवाह की कुप्रथा

ऐसा नहीं है कि भारतीय सामाजिक व्यवस्था में बाल विवाहों का शुरु से प्रचलित रहा, वैदिक काल में इस तरह का कोई संकेत नहीं मिलता है। मध्यकाल तक आते-आते जब भारत बाहरी आक्रमणों को झेल रहा था तब बेटियों को विदेशी शासक भोग की वस्तु समझकर अपहरण कर ले जाते तथा उनके साथ संबंध बना लेते थे।

मध्यकाल में एक दौर ऐसी भी आया जब बेटों के जन्म को अशुभ माना जाने

लगा शिक्षा के अभाव तथा स्वतंत्रता न होने के कारण लड़कियाँ इसका विरोध भी नहीं कर पाती थी । छोटी उम्र में ही विवाह हो जाने के कारण दहेज भी कम देना पड़ता था । इस कारण से मध्यम तथा निम्न वर्गीय परिवारों में बाल विवाह की प्रथा ने अपनी जड़े गहरी जमा ली ।

बाल विवाह का अर्थ

कम उम्र में बच्चों की शादि कर देने से उनके स्वास्थ्य मानसिक विकास और खुशहाल जीवन पर असर पड़ता है । कम उम्र में शादी करने से पूरे समाज में पिछड़ापन आ जाता है इसलिए हमारे देश के कानून में लड़के तथा लड़की के लिए विवाह करने की एक उम्र निर्धारित की गई है । इस उम्र से कम उम्र में शादी करने ही बाल विवाह कहा जाता है ।

शादी करने वाले जोड़े में से जो भी बाल हो शादी कोर्ट से रद्द करवा सकता है । शादी के बाद कभी भी कोर्ट में अर्जी दी जा सकती है ।

बाल विवाह का अभिशाप

कुछ देशों को छोड़कर लगभग सभी देशों में आज विवाह की न्यूनतम आयु निर्धारित है । भारत में लड़के की उम्र: 21 वर्ष तथा लड़की की आयु 18 वर्ष रखी गई है । वयस्क होने पर विवाह करने से उनमें विवाह के बंधन के महत्व तथा जिम्मेदारियों का एहसास होता है ।

भारतीय विवाहों के रीति रिवाजों में कन्यादान का बड़ा महत्व माना गया है । विवाह के समय पुत्री के पिता पक्षा की ओर से अपने सामर्थ्य के अनुसार कुछ धन दिया जाता था । थोड़ी सी सहूलियत के लिए शुरू हुई ये प्रथाएँ आज बेटी के जीवन का अभिशाप बन गई है । इस गलत परंपरा को निरंतर आगे बढ़ा रहा है ।

कम उम्र में विवाह से बालिका के शारीरिक यानि स्वास्थ्य में बाधक तो है ही साथ ही जल्दी संतानोत्पत्ति होने से जनसंख्या में भी असीमित वृद्धि होने से जनसंख्या में भी आसीमित वृद्धि हो रही है ।

बाल विवाह की रोकथाम हेतु कानून । उपाय :

बालविवाह को रोकने एवं बाल विवाह को करने वाले लोगों को दंडित करने के लिए समय-समय पर कानून बने है । वर्तमान में बालविवाह प्रतिषेध अधिनियम 2006 प्रभाव में है । जिससे बाल विवाह को रोकने और बाल विवाह करने व कराने वालों को कठोर दंड दंडित करने के प्रवधान है ।

18 साल से अधिक उम्र का लड़का अगर 18 साल से कम उम्र की से शादी करता है तो उसे 02 साल तक की कड़ी कैद या एक लाख रूपयों तक का जूमाना या फिर दोनों सजाए हो सकती है ।

कोई भी व्यक्ति जिसे बालविवाह की जानकारी हो अपने जिले के न्यायिक मजिस्ट्रेड को सूचना दे सकते है जो शादी को रोकने के आदेश दे सकता है । यह जानकारी थाने में दी जा सकती है ।

रोकने के आदेश के बावजूद संपन्न की गई शादी शून्य होगी, यानि कानून की नजर में वह शादी नहीं मानी जाएगी ।

बालविवाह के दुष्परिणाम और प्रभाव

शिक्षा में अवरोध - कम उम्र में शादी होने पर बालक व बालिका की पढ़ाई बंद हो जाती है । लड़की के शिक्षित नहीं होने के दुष्परिणाम पूरे परिवार पर पडता है, वह पत्नी व माँ के रूम में अपने दायित्वों का निर्वहन अच्छी तरह से नहीं कर पाती है ।

व्यक्ति विकास में अवरोध - छोटी उम्र में शादी हो जाने पर बालिका कई पारिवारिक और सामाजिक बंधनों में बंध जाती है । व्यक्तित्व विकास के लिए आवश्यक खेलकूद एवं विभिन्न सामाजिक गतिविधियों में स्वतंत्रता पूर्वक भाग लेने के अवसर समाप्त हो जाते हैं ।

अविकसित बच्चे - कम उम्र में बनने पर बच्चा भी पूरी तरह स्वस्थ पैदा नहीं होता है। आगे चल कर भी उसका परा विकास नहीं हो पाता है ।

खराब स्वास्थ्य बढ़ती मातृ-शिशु मृत्यु दर - कम उम्र में शादी हो जाने पर लड़की पूरी तरह से ससुराल में घुलमिल नहीं पाती है । अधिकांश परिवारों में बहू बेटी में भारी भेदभाव किया जाता है । यहाँ तक की खान-पान में भी भेदभाव दुखत वास्तविकता है ।

उपसंहार

बाल विवाह हमारे आधुनिक समाज में गहरे तक व्याप्त ऐसी कुप्रथा है । जिसका दुष्परिणाम लड़के तथा लड़की दोनों को भुगतना पड़ता है । हम इस तरह से बाल विवाह के बारे में हम विवरणक्त से हम देख सकते हैं ।

बाल विवाह के प्रथा से एक बाल अबल लड़की की जीवन उससे छीना जाता है इस लिए उसे रोकने का काम कानून से लाना चाहिए ओर उससे विरोध करना चाहिए हम इसतरह बाल विवाह अभिशाप के बारे में जान सकते है ।

GLOBALIZATION

Kumari Annapurna Somanal

वैश्वीकरण

वैश्वीकरण का शाब्दिक अर्थ स्थानीय या क्षेत्रीय वस्तुओं या घटनाओं के विश्व स्तर पर रूपांतरण की प्रक्रिया है। इसे एक ऐसी प्रक्रिया का वर्णन करने के लिए भी प्रयुक्त किया जा सकता है जिसके द्वारा पूरे विश्व के लोग मिलकर एक समाज बनाते हैं तथा एक साथ कार्य करते हैं यह प्रक्रिया आर्थिक, तकनीकी, सामाजिक और राजनीतिक ताकतों का एक संयोजन है। वैश्वीकरण का उपयोग अक्सर आर्थिक वैश्वीकरण के संदर्भ में किया जाता है, अर्थात् व्यापार, विदेशी प्रत्यक्ष निवेश, पूँजी प्रवाह, प्रवास और प्रौद्योगिकी के प्रसार के माध्यम से राष्ट्रीय अर्थव्यवस्था का अंतरराष्ट्रीय अर्थव्यवस्थाओं में एकीकरण।

टॉम जी काटो संस्थान के पामर वैश्वीकरण को निम्न रूप में परिभाषित करते हैं। सीमाओं के पार विनिमय पर राज्य प्रतिबंधों का ह्रास या विलोपन और इसके परिणामस्वरूप उत्पन्न हुआ उत्पादन और विनिमय का तीव्र एकीकृत और जटिल विश्व स्तरीय तंत्र। यह अर्थशास्त्रियों के द्वारा दी गई सामान्य परिभाषा है। अक्सर श्रम विभाजना के विश्व स्तरीय विस्तार के रूप में अधिक साधारण रूप से परिभाषित की जाती है।

थामस एल फ्राइडमैन दुनिया के सपाट होने के प्रभाव की जांच करता है और तर्क देता है कि वैश्वीकृत व्यापार, आपूर्ति के शृंखलन और राजनीतिक बलों ने दुनिया को बेहतर और बदतर दोनों रूपों में स्थायी रूप से बदल दिया है। वे यह तर्क भी देती हैं कि वैश्वीकरण की गति बढ़ रही है और व्यापार संगठन तथा कार्य-प्रणाली पर इसका प्रभाव बढ़ता ही जाएगा।

हर्मन ई.डेली का तर्क है कि कभी-कभी अंतरराष्ट्रीयता और वैश्वीकरण शब्दों का उपयोग एक दूसरे के स्थान पर किया जाता है। लेकिन औपचारिक रूप से इनमें

मामूली अंतर है । शब्द अंतराष्ट्रीयकरण शब्द का आयोग अंतराष्ट्रीय व्यापार, संबंध और संधियों आदि के महत्व को प्रदर्शित करने के लिए किया जाता है । अंतराष्ट्रीय का अर्थ है राष्ट्रों के बीच ।

विश्वीकरण का अर्थ है आर्थिक प्रयोजनों के लिए राष्ट्रीय सीमाओं का विलोपन अंतराष्ट्रीय व्यापार तुलनात्मक लाभ द्वारा शासित अंतर क्षेत्रीय व्यापार पूर्ण लाभ बन जाता है ।

शब्द वैश्वीकरण का उपयोग अर्थशास्त्रियों के द्वारा 1980 से किया जाता रहा है, हालांकि 1960 के दशक में इसका उपयोग सामाजिक विज्ञान में किया जाता था, लेकिन 1980 के दशक के उत्तरार्द्ध और 1990 तक इसकी अवधारणा लोकप्रिय नहीं हुई वैश्वीकरण की सबसे पुरानी सैद्धांतिक अवधारणाओं को उद्यमी से मंत्री बने एक अमेरिकी चार्ल्स तेज़ रसेल द्वारा लिखा गया जिन्होंने 1897 में शब्द कार्पोरिट दिग्गजों की रचना की ।

वैश्वीकरण को एक सदियों लंबी प्रक्रिया के रूप में देखा जाता है जो मानव जनसंख्या और सभ्यता के विकास पर नजर रखती है जो पिछले 50 वर्षों में नाटकीय ढंग से त्वरित हुई है । वैश्वीकरण के प्रारंभिक रूप रोमन साम्राज्य, पार्थियन साम्राज्य और हान राजवंश के समय में पाए जाते थे, जब चीन में शुरू हुआ रेशम मार्ग पार्थियन साम्राज्य की सीमा तक पहुँच गया और आगे रोम की तरफ बढ़ गया । इस्लामी स्वर्ण युग भी एक उदाहरण है जब मुस्लिम अन्वेषकों और व्यापारियों ने पुरानी दुनिया में प्रारंभिक वैश्विक अर्थव्यवस्था की स्थापना की जिसके परिणाम स्वरूप फसलों व्यापार, ज्ञान और प्रौद्योगिकी का वैश्वीकरण हुआ; और बाद में मंगोल सम्राज्य के दौरान जब रेशम मार्ग पर अपेक्षाकृत अधिक एकीकरण था । व्यापक संदर्भ में वैश्वीकरण की शुरूआत 16 वीं शताब्दी के अंत से पहले हुई, यह स्पेन और विशेष रूप से पुर्तगल

में हुई । 16 वीं शताब्दी में पुर्तगाल का वैश्विक विस्तार विशेष रूप से एक बड़े पैमाने पर महाद्वीपों, अर्थव्यवस्था और संस्कृतियों से जुड़ा हुआ था । पुर्तगाल का अफ्रीका के अधिकांश तटों और भारतीय क्षेत्रों के साथ विस्तार और व्यापार वैश्वीकरण का पहला प्रमुख व्यापारिक रूप था । विश्व व्यापार की एक लहर उपनिवेशवाद और सांस्कृतिकग्राह्यता दुनिया के सभी कोनों तक पहुँच गई । वैश्विक विस्तार 16 वीं और 17 वीं शताब्दियों में वैश्विक विस्तार यूरोपिय व्यापार के प्रसार के माध्यम से जारी रहा जब पुर्तगाली और स्पैनिश साम्राज्य, अमेरिका तक फैल गया और अंततः फ्रांस और ब्रिटेन तक पहुँचा । वैश्वीकरण ने दुनिया भर में संस्कृतियों, खासकर स्वदेशी संस्कृतियों पर एक जबरदस्त प्रभाव डाला ।

ब्रिटीश साम्राज्य को इसके पूर्ण आकार और शक्ति के कारण वैश्वीकरण का दर्जा मिला था । इस अवधि के दौरान ब्रिटेन के आदर्शों और संस्कृति को अन्य देशों पर थोपा गया ।

تعلیم ملک کی قسمت بناتی ہے

Education shapes the destiny of India

ڈاکٹر عبدالرحیم اے۔ نیلا

صدر شعبہ اُردو

MGVC آرٹس، کامرس اینڈ سائنس کالج، مے بہال، کرناٹک

تعلیم ہر انسان چاہے وہ امیر ہو یا غریب، مرد ہو یا عورت کی بنیادی ضرورت ہے ان میں سے ایک ہے۔ یہ انسان کا حق ہے جو کوئی اسے نہیں چھین سکتا۔ انسان اور حیوان میں فرق صرف تعلیم ہی کی بدولت ہے۔ تعلیم نام ہے کسی قوم کی روحانی اور تہذیبی قدروں کو نئی نسل تک اس طرح پہنچانے کا وہ اس کی زندگی کا جز بن جائے۔ خصوصاً طور پر دیکھا جائے تو آج کے دور میں تعلیم کی ضرورت اور اہمیت بہت زیادہ ہو گئی ہے۔ آج کا دور کپیٹر کا دور ہے لیکن عام تعلیم کی اہمیت کم نہیں ہوئی۔ کپیٹر وہ نئی چلانے کا جس کو لکھنا پڑھنا آتا ہے۔ انٹرنیٹ، ٹیک، وکالت، ڈاکٹری اور ٹکنک جدید علوم حاصل کرنا آج کے دور کا لازمی تقاضا ہے۔ جدید علوم تو ضروری ہے ہی اس کے ساتھ ساتھ دینی تعلیم کی بھی اہمیت اپنی جگہ ہے اور تعلیم کے حصول کے لئے قابل اساتذہ بھی بے حد ضروری ہیں۔ جو بچوں کو اعلیٰ تعلیم کے حصول میں مدد فراہم کرتے ہیں۔ آج کل کے دور میں زیادہ تر چار یا پانچ سال کی عمر میں بچے علم کے سفر پر گامزن ہوتے ہیں۔ یہ سفر ان کے لیے نہایت خوشگوار ہوتا ہے اور کبھی کبھی گلشن بھی۔ دل لگائے بغیر سیکھنا علم پر بوجھ ہوتا ہے۔ پھر ایسے لمبوس ناک حالات و واقعات جو آج ہمارے تعلیمی نظام میں پائے جاتے ہیں۔

تعلیم تین اجزا پر مشتمل ہے۔ آرٹ آف ایکسپلریشن۔ یعنی بات کہنے کا ہنر، آرٹ آف ارتنگ۔ روزی کمانے کا طریقہ، آرٹ آف لیونگ۔ زندگی گزارنے کا سلیقہ۔ اس لحاظ سے تعلیم کا آئندہ زندگی سے سیدھا تعلق ہے۔ دور حاضر میں ہمارے والدین اپنے بچوں کو ریاضی اور سائنس پڑھانے پر بہت زور دیا جاتا ہے۔ بغیر یہ جانے کہ بچہ کیا پڑھنا چاہتا ہے۔ اگر بچہ ادیب، شاعر، صحافی، قانون دان، سول سروس، پولیس فورس، موسیقی کار، اداکار، آرٹسٹ، فنکار یا کھلاڑی وغیرہ بننا چاہتا ہے تو اسے سائنس یا ریاضی کی ضرورت نہیں ہے۔ بلکہ بچہ جس فن میں دلچسپی رکھتا ہے اسی میدان میں اُسے دلچسپی رکھنا مناسب ہوگا۔ کیونکہ دنیا میں کئی ایسے میدان ہیں جس میں کوئی بھی بچہ اپنا فن دکھا کر کسی بھی میدان میں کامیاب ہو سکتا ہے۔ اگر ہم ہمارے ملک عزیز کی تعلیم کے متعلق کچھ بنانے کی کوشش میں تعلیم کو اگر منتخب کریں گے تو پتا چلے گا کہ کبھی ہمارا ملک ان ترقی یافتہ ممالک میں شمار نہیں جہاں آج کے ۲۱ ویں صدی میں یورپ کے ممالک ترقی یافتہ ہوئے ہیں۔ آج بھی ہمارے ملک میں بنیادی ضروریات اور بنیادی تعلیم کیلئے وسائل کی کمی ہے۔ جس سے خواندگی کی شرح کم ہوتی جا رہی ہے۔ ملک کے سماجی حالات کا اگر ہم جائزہ لیں گے تو اس میں غریبی، مظلومی، بھک مری، کثیر آبادی، جیسے کئی مسائل و ملک کے سامنے چیلنجز سامنے آئے ہیں۔ ان تمام مسائل کو حل کرنا ہی ایک بڑا چیلنج بن گیا ہے۔ کیوں کہ تعلیم سے ہی ہم لوگ

جدیدیت میں اپنا مقام حاصل کر سکتے ہیں کیونکہ ترقی یافتہ دور میں ملک کے سائنس و ٹکنالوجی کے میدان میں ہمہ مقصدی طور پر ترقی ہوتا ہے۔ ملک کی تقدیر تعلیم سے ہی بدل سکتی ہے۔ یہاں کا ہر شہری تعلیم سے آراستہ ہو تو ملک ترقی کی راہ پر گامزن ہوگا۔

ہمارا ملک عزیز ہندوستان ایک جمہوری و سیکولر ملک ہے۔ جس میں مختلف ذاتیں، زبانیں اور مختلف تہذیبیں پائی جاتی ہیں اور ملک کی آبادی دو برہادر میں ۱۳۰ کروڑ ہے جس میں خواندگی کی شرح تقریباً 75% کے قریب ہے۔ ابھی سماج و معاشرے کے تمام لوگوں کو تعلیم کی سہولیات فراہم کرنا ہے۔ تمام خواندگی کی مکمل شرح میں لانا ہے۔ ہم کس میدان میں بھی ترقی حاصل کریں اس کا بنیادی ڈھانچہ تعلیم ہی ہوتا ہے۔ تعلیم کے بغیر ملک کا روشن مستقبل ناممکن ہے۔ اس لئے آخر میں یہی کہوں گا کہ تعلیم ملک کی قسمت بناتی ہے۔

ہمارے سماج و معاشرے کے رہنماؤں کا فرض ہے کہ وہ ایسی سرگرمیوں سے عوام کو روشناس کرائیں جو حکومت کے ذریعے تعلیمی، اقتصادی و سماجی پسماندگی کو دور کرنے کے لئے بنائی جائے۔ سرکاری و غیر سرکاری ادارے، تنظیمیں بچوں و بچیوں کو تعلیم فراہم کرنے کے لئے اس کا لہر شپ فراہم کرتی ہیں۔ اس سے متعلق ذمہ داران کو آگے آنا چاہیے اور زیادہ سے زیادہ ضرورت مند بچے استفادہ کر سکیں۔ اس مضمون میں میری توجہ ملک میں تعلیم کی اہمیت کو لے کر ہے۔ سماجی، سیاسی زندگی کے حوالے سے سماجی علوم کی تعلیم سے بڑے ہوئے مواد اور طریقہ کار کی معنویت پر ہوگی۔ میری خاص توجہ جمہوریت کی تعمیر، ہٹاؤ اور ترقی میں سوشل سائنس کی تعلیم کی معنویت پر رہے گی۔ میں ان چوتھوں کا خاکہ پیش اوپر مضمون میں کر چکا ہوں۔ بہر حال کسی قوم و ملک کی ترقی و ہٹاؤ صرف تعلیم میں چھپی ہوئی ہے۔ تعلیم کے ذریعے ہی ہم لوگ ملک کی قسمت کو بنا سکتے ہیں۔ ملک کا ہر طبقہ تعلیم سے آراستہ ہوں۔ سماج کے اُن و بے کپلے سماج کے لوگ جو آج بھی بنیادی تعلیم سے محروم ہیں۔ ان تمام لوگوں کا صحیح جائزہ لیں گے تو سماج کے آخری صف میں کھڑے ہوئے مختلف سماج کے بچوں کو ہم جبراً تعلیم سے آستہ کرنے کی کوشش کریں اور جدوجہد کریں۔ تب جا کر ہندوستان کو ایک ترقی یافتہ ملک بنانے میں ہمیں کوئی روک نہیں سکتا۔

000

Dr. A. A. MULLA

HOD of Urdu

MGVC Arts, Com & Science College

Muddebihal - 586212

Dis. Vijaypur- State: Karnataka

Mobile No: 9448268723

email.ID - rahimsirm@gmail.com

میزائل میں اے پی جے عبدالکلام

Missile Man Dr.APJ ABDUL KALAM

Nishat A. Nagari

B.Sc. II MGVC Arts Commerce and
Science College Muddebihal

ابوالفاز خازین العابدین عبدالکلام (مختصر آ: اے پی جے عبدالکلام) بھارت کے سابق صدر اور معروف جوہری سائنس دان، جو ۱۵ اکتوبر ۱۹۳۱ء کو ریاست تمل ناڈو میں پیدا ہوئے اور ۲ جولائی ۲۰۱۵ء کو دل کا دورہ پڑنے سے ان کا انتقال ہوا۔ عبدالکلام بھارت کے گیارہویں صدر تھے، انہیں بھارت کے اعلیٰ ترین شہری اعزازات پدم بھوشن، پدم و بھوشن اور بھارت رتن بھی ملے۔ عبدالکلام کی صدارت کا دورہ ۲۵ جولائی ۲۰۰۷ء کو اختتام پذیر ہوا۔

ابتدائی زندگی: ڈاکٹر عبدالکلام کا تعلق تمل ناڈو کے ایک متوسط خاندان سے تھا۔ ان کے والد مانی گیروں کو اپنی کشتی کرائے پر دیا کرتے تھے۔ اگرچہ وہ ان پڑھ تھے، لیکن عبدالکلام کی زندگی پر ان کے والد کے گھرے اثرات ہیں۔ ان کے دیے ہوئے عملی زندگی کے سبق عبدالکلام کے بہت کام آئے۔ غربت کا یہ عالم تھا کہ ابتدائی تعلیم کے دوران بھی عبدالکلام اپنے علاقے میں اخبار تقسیم کیا کرتے تھے۔ انہوں نے مدراس انسٹی ٹیوٹ آف ٹیکنالوجی سے خلائی سائنس میں گریجویشن کی اور اس کے بعد اس کرافٹ منصوبے پر کام کرنے والے دفاعی تحقیقاتی ادارے کو جوائن کیا جہاں ہندوستان کے پہلے سٹیلائٹ طیارے پر کام ہو رہا تھا۔ اسی سارچہ کی لاپٹنگ کے میں ڈاکٹر عبدالکلام کی خدمات سنہرے حرف سے لکھنے کے قابل ہیں۔ اس کے علاوہ پروجیکٹ ڈائریکٹر کے طور پر انہوں نے پہلے سٹیلائٹ جہاز ایل سیلو کی لاپٹنگ میں بھی اہم کردار ادا کیا۔

سیاسی زندگی: ۱۵ اکتوبر ۱۹۳۱ء کو پیدا ہونے والے ڈاکٹر عبدالکلام نے ۱۹۷۳ء میں بھارت کا پہلا ایٹم بم تجربہ کیا تھا جس کے باعث انہیں 'میزائل مین' بھی کہا جاتا ہے۔

بھارت کے گیارہویں صدر کے انتخاب میں انہوں نے ۸۹ فیصد ووٹ لے کر اپنی واحد حریف کشمی سہگل کو شکست دی ہے۔ عبدالکلام کے بھارتی صدر منتخب ہونے کے بارے میں کسی کو کوئی شبہ نہیں تھا۔ وہ ٹنگ محض ایک رکی کارروائی تھی۔ عبدالکلام بھارت کے تیسرے مسلمان صدر تھے۔ انہیں ملک کے مرکزی اور ریاستی انتخاباتوں کے تقریباً پانچ ہزار اراکین نے منتخب کیا۔

وفات: سابق بھارتی صدر کو اچانک دل کا دورہ پڑا جس سے وہیں گر پڑے اور انہیں انتہائی تشویشناک حالت میں فوری طور پر اسپتال منتقل کیا گیا لیکن وہ جانبر نہ ہو سکے اور دم توڑ دیا۔

اعزازات: عبدالکلام کو حکومت ہند کی طرف سے ۱۹۸۱ء میں آئی اے ایس کے ضمن میں پدم بھوشن اعزاز سے نوازا گیا تھا۔ عبدالکلام کو بھارت کے سب سے بڑے شہری اعزاز بھارت رتن سے ۱۹۹۷ء میں نوازا گیا۔ ۱۸ جولائی ۲۰۰۲ء کو عبدالکلام کو ۹۰ فیصد

اکثریت کی طرف سے بھارت کا صدر منتخب کیا گیا اور انہوں نے ۲۵ جولائی کو اپنا عہدہ سنبھالا، اس عہدے کے لیے ان کی حکومت نے کیا تھا جسے انڈین نیشنل کانگریس کی حمایت حاصل تھی۔ صدر کے عہدے کے لیے نامزدگی پر ان کی مخالفت کرنے والوں میں اس وقت سب سے اہم جماعت بھارتیہ کیونسٹ پارٹی اور دیگر بائیں بازو کی ساتھی جماعتیں تھیں۔ بائیں بازو کی جماعتوں نے اپنی طرف سے ۸۷ سالہ محترمہ لکشمی سہگل کا اندراج کیا تھا جو سہاس چندریوس کے آزاد ہند فوج اور دوسری جنگ عظیم میں اپنے شرکت کے لیے معروف ہیں۔

کتا میں: عبدالکلام نے اپنی ادبی و تصنیفی کاوشوں کو چار بہترین کتابوں میں پیش کیا ہے۔

پرواز (وگس آف فائر کا اردو ترجمہ) ،

انڈیا ۲۰۲۰ء

اے وٹن فار دی نیو ملینیم،

مائی جرنی، آکسیڈنٹس۔ انکلیٹنگ دی پاور وون انڈیا۔

ان کتابوں کا کئی ہندوستانی اور غیر ملکی زبانوں میں ترجمہ ہو چکا ہے۔ اسی طرح عبدالکلام ہندوستان کے ایک ایسے سائنسدان ہیں جنہیں ۳۰ یونیورسٹیوں اور اداروں سے ڈاکٹریٹ کی اعزازی ڈگریاں مل چکی ہیں۔

یوں تو اس جہاں میں بہت ہی عظیم شخصیات نے جنم لیا، جنہوں نے اپنے کارناموں سے سائنس کی دنیا میں انقلاب پیدا کیا۔ لوگوں کی زندگی میں بہاریں لائیں۔ ان ہی شخصیات میں سے ایک نایاب شخصیت جس نے ہندوستان کو ترقی کی راہ میں دوسرے ممالک کے برابر کھڑا کر دیا وہ اے پی جے عبدالکلام ہیں۔

جدید ٹیکنالوجی

Modern Technology

Kausar Banu Makashi

B.Sc. II

تکنیکی ترقی میسلا کی نئی ایکٹرک کار یا مرسیڈیز کی خود مختار گاڑیوں سے کہیں زیادہ ہے۔ یہ ایپل اور فیکس ٹریڈرز سے صرف جدید کھائی کے زپورات سے کہیں زیادہ ہے جو آپ کو بنا سکتا ہے کہ آپ نے دو ہفتے پہلے کیا کھایا تھا۔ سینئر لوگوں کے لئے تکنیکی تبدیلی کا مطلب انحصار اور آزادی کے درمیان فرق ہو سکتا ہے۔ اپنے اور اپنے سوشل میڈیا کو بھول جائیں؛ الٹرا ایچ ڈی وی، ورچوئل رئیلٹی گیمس، اور دیگر ہمیشہ بدلتی ہوئی ٹیکنالوجی کے بارے میں بھول جائیں، ایک سینئر کی حیثیت سے، ان تمام چیزوں کا کوئی مطلب نہیں ہے اگر آپ ایک نرسنگ ہوم تک محدود ہونے جا رہے ہیں جس میں اس سب سے لطف اندوز ہونے کی کوئی آزادی نہیں ہے۔

سینئر کو جس طرح کی جدید تکنیکی ترقی کی ضرورت ہے وہ شاید اسپیس ایکس کے نئے راکٹ کی طرح سرخیوں میں نہ آئے، لیکن اس کا مطلب یہ نہیں ہے کہ وہ کسی بھی کم اہم ہیں۔ جن بزرگوں کو ان گیمس کی ضرورت ہے، ان کے لئے جدید پینے کے قابل تکنیک تیزی سے ان کی حفاظت، صحت اور خوشی کا لازمی حصہ بن رہی ہے۔ یہ ویڈیو آپ کو اس بات کا اچھا اندازہ دیتی ہے کہ صحت کی دیکھ بھال کے شعبے میں یہ ٹیکنالوجی کتنی دور آچکی ہیں: اگرچہ ہم نے ابھی تک بہترین نہیں دیکھا ہے، لیکن کچھ ناقابل یقین تکنیکی ترقی ان لوگوں کی زندگیوں کو بہت بہتر بنانے کا وعدہ کرتی ہے جو ان نئے طریقوں کو اپنانے کا انتخاب کرتے ہیں۔ سب سے اچھی بات یہ ہے کہ ان میں سے کچھ گیمس استعمال کرنے کے لئے کافی آسان ہوں گے کہ تکنیکی طور پر سب سے زیادہ چیلنج کرنے والے سینئر بھی ان کا جلد اندازہ لگا سکتے ہیں اور ان کا اچھا استعمال کر سکتے ہیں۔

جدید ٹیکنالوجی کیا ہے اور یہ کیسے بدل رہی ہے؟ جدید ٹیکنالوجی کارکردگی اور رفتار کے بارے میں ہے؛ یہ آنے والے سائنس موصلات کو یقینی بنانے، آپ کو آپ کے ہیلتھ کیئر فراہم کنندہ سے جوڑنے اور آپ کو اس قسم کی دیکھ بھال کے ساتھ ساتھ آپ کو ملنے والی سروس تک زیادہ رسائی اور کنٹرول دے کر آپ کو بااختیار بنانے کے بارے میں ہے۔ اس کے بارے میں اس طرح سوچیں: آپ کتنی بار آن لائن جا کر معلومات دیکھتے ہیں... سب کچھ، واقعی؟ ہزار سالہ لوگ ہر روز ایسا کرتے ہیں اور پہلے آن لائن جائزے اور تبصرے پڑھے بغیر کسی بھی قسم کی خدمت میں کبھی نہیں خریدیں گے۔ یہ یقین کرنے کا ایک طریقہ ہے کہ آیا کسی فراہم کنندہ پر بھروسہ کیا جائے یا نہیں اور ساتھ ہی یہ بھی دیکھا جائے کہ وہ جس بھی خدمت پر غور کر رہے ہیں وہ ان کی روزمرہ کی زندگیوں کے لئے کتنی فائدہ مند ہوگی۔ ایک سینئر کی حیثیت سے آپ کی صحت اور دیکھ بھال کے لئے بھی ایسا ہی ہونا چاہئے۔ انٹرنیٹ اور کمپیوٹر جیسی تکنیکی ترقی نے آپ کے لئے سیکھنے اور اپنی صحت اور خوشی کے لئے بہترین چیزوں کا انتخاب کرنے کے لئے ایک بالکل نئی دنیا کھول دی ہے۔

2020 تک یہ بدلتی ہوئی ٹیکنالوجی اختراعات اس بات کو یقینی بنائیں گی کہ آپ کو جس طرح کی دیکھ بھال ملے گی وہ تیز

رفتار، بہتر، موثر اور زیادہ موثر ہوگی۔ یہاں تک کہ سماجی تبدیلی کی پیشکش بھی کرے گی۔ لیکن اس کا مطلب یہ نہیں ہے کہ آپ کو ان فوائد سے لطف اندوز ہونا شروع کرنے سے پہلے آنے کے لئے سالوں تک انتظار کرنا ہوگا۔ اس وقت پہننے کے قابل ہیں جو خاص طور پر ان بزرگوں کے لئے بنائے گئے ہیں جنہیں ان کی ضرورت ہے۔ گچھس جو آپ کو بتا سکتے ہیں: بلڈ پریشر چینی کی سطح بہتر نگہداشت کے لئے آپ کے نگہداشت کرنے والوں کے ذریعہ تشریح کی جاسکتی ہے ڈیٹا اکٹھا کریں غذائی ضروریات تجویز کریں گرنے یا ہوش کھونے کی نشاندہی کرنے والی اپنی طرف سے اچانک غیر متحرک ہونے کی صورت میں الارم بجانا یہ پہننے کے قابل گچھس کس قسم کی چیزیں کر سکتے ہیں وہ ناقابل تصور ہیں۔ اس بات کو ذہن میں رکھتے ہوئے، یہاں بزرگوں کے لئے کچھ پہننے کے قابل ٹکنیک ہے جو آپ کو آج کوشش کرنی چاہئے اگر آپ بہتر اور زیادہ طبی طور پر محفوظ زندگی گزارنا چاہتے ہیں۔

عمر رسیدہ معاشرے کو ٹیکنالوجی کے فوائد کسی بھی سینئر کی زندگی پر ٹیکنالوجی کے فوائد کا انحصار مکمل طور پر اس بات پر ہوگا کہ سینئر اس ٹیکنالوجی کا کتنا حصہ اپناتا ہے۔ اگر آپ نئی چیزوں کو آزمانے کے لئے کھلے ہیں، تو آپ کو پتہ چلے گا کہ آپ کو اس ترقی اور مستقبل کی ٹکنیک سے بہت کچھ حاصل کرنا ہے۔ عمر رسیدہ کمیونٹی کو ٹیکنالوجی کے کچھ اہم فوائد میں شامل ہیں: اپنی حفاظت کی سطح کو بہتر بنائیں: اب آپ ٹین دبانے میں مدد حاصل کر سکتے ہیں۔ ورزش کے اختیارات میں مدد: ورزش ڈی وی ڈی اور آن لائن ٹریزرز کی بدولت، اب آپ اپنے کمرے کے آرام سے اپنی ورزش کروا سکتے ہیں۔ کنکلیوینی: سکا پ کالز اور فیس بک جیسی چیزوں نے بزرگوں کے لئے دور دراز کے پیاروں سے رابطے میں رہنا آسان بنا دیا ہے۔

ہیلتھ مینجمنٹ: ویڈیو اسٹیل ٹیک کی بدولت اب آپ کا ڈاکٹر آپ کی ڈیوائسز کے ذریعہ ریکارڈ کردہ ڈیٹا کے ذریعے آپ کی صحت کا قریبی حساب رکھ سکتا ہے۔ ادویات کا انتظام: اب ایسی ایپس موجود ہیں جو اس بات کو یقینی بناتی ہیں کہ آپ غلط قسم کی دوا نہ لیں۔ یہ ایپس آپ کی گولیوں کا بھی حساب رکھتی ہیں اور اگر آپ بھول جاتے ہیں تو آپ کو یاد دہانی بھیجتی ہیں۔ سمارٹ ہومز آپ کی سلامتی میں اضافہ کریں: اگر چہ اب بھی اتنی وسیع نہیں ہے، لیکن ایسی ٹیکنالوجی ہے جو اس بات کو یقینی بنائے گی کہ زیادہ تر گھروں کو آواز پر قابو کیا جائے تاکہ سینئرز کو جواب دینے یا دروازہ لاک کرنے کے لئے میزھیوں پر اوپر نیچے چلنے کی تعداد کو کم سے کم کیا جاسکے۔ یہ ٹیکنالوجی اس بات کو بھی یقینی بناتی ہے کہ گھر ہمیشہ ایک کمانڈ سینٹر سے جڑا رہتا ہے جو جب بھی رہائشی کو اس کی ضرورت ہوتی ہے مدد بھیج سکتا ہے۔